

העולם הזה

ביקור ניכסון במרחב
יצר סכנה חדשה

השלב הבא:
מילחמה
אטומית

?

מבצע ניקסון הסתיים בהצלחה

נשיא ארצות-הברית ריצ'רד ברטון
ידידאמת

ארה"ב ספר תנ"ך מוחבב ומשובח אבני חן. בתמורה קיבל מר קציר סיוע ביטחוני בסך 2.2 מיליארד דולר, בלי קבלות.

כיוון שהתיאור הנ"ל נכתב קודם לביקור הנשיא, מתנערת מערכת zoo הארץ מכל אחריות לגבי הצלחת המיבצע. אין המע" רכת אחריות למקרי חטיפה, התנקשות, שוד או כל פיגוע אחר הקשור בכוח עליון. כתבי יד לא יוחזרו. המחיר לעמוד מודעות — 600 ל"ש.

כאשר ננעלה שלשום דלתו של מטוס חיל-האוויר האמריקאי מס' 1 מאחורי גבו של נשיא ארה"ב, נשמו לרווחה המארחים הישראליים ואמרו בליבם: מיבצע ניקסון הסתיים בהצלחה. ואכן, היה זה מיבצע האירוח הגדול והחשוב ביותר מאז ביקורו של הסולטן עבד אל-חמיד בפאלסטינה בראשית המאה. יודעי-דבר מספרים, כי לאחר קבלת הפנים המונית לה זכה ניקסון במצריים, נערכו טובי המארחים של משרד-החוץ למיבצע שכמתו טרם גודע במקומו. מיבצע שמטרתו למנוע מן הנשיא את הלם הביקור בארץ מייד לאחר הטיוול למצריים.

כך למשל נוגן ההימנון האמריקאי פעמיים ולאט-לאט, בעוד שבמצריים נוגן ההימנון פעם אחת ובמהירות מופרזת. מייד עם צאתו מהמטוס נתקבל מר ניקסון על-ידי נשיא המדינה והגברת נינה קציר ולחץ את ידיהם של חברי הממשלה, עובדי הכנסת, חברי ההסתדרות, קצינים ופקידים, הורים ומורים, ילדים וילדים-במצוקה, עובדי קרן ההשואה, קבוצת גוריוזאב, שבוי מסוריה והגביר מ. ח. אלישר, נשיא לישכת המיסחר י-ם. ברקע הנעימה מקהלת צדיקוב בשיר אל יבנה הגלילה.

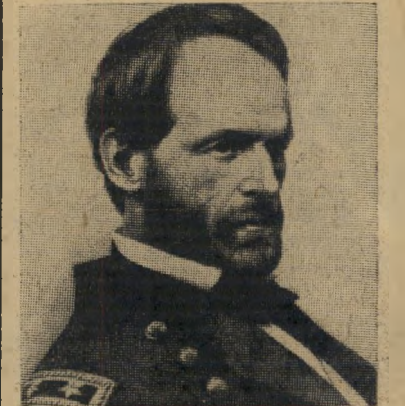
מאות אלפי תלמידי עממי ובידיהם דגלונים הריעו לנשיא בדרכו לבירה. גודע כי בכדי לעבות את השורות, הוזמנו בגר-מניה כחצי מיליון ילדי-פלסטיק חייכניים וחבושי כובע-טמבל, בידיהם דגלונים ובפיהם: אנו נתגבר! מאחר ורוב דגלי ארה"ב שנתלו לאורך הדרך מבעוד מועד נעלמו (כנראה נגנבו ע"י ספקולנטים המעוניינים לשמור על ערך כספם בהמרה לרכוש אמרי-קאי), החליפה אותם המישרה בדגלי הקרן-הקיימת ומשמרת-גבול.

כביש לוד-ירושלים נחסם לתנועה ושוב נותקה הבירה מן השפלה. מייד עם הניתוק הופעלו בירושלים, בהתאם לנהל החירום, מפלסות שלג אשר החלו לפנות את הכבישים הראשיים. תושבי העיר המורגלים במצור החלו באגירת מים ומצרי-מזון. הילדים הורדו למיקלטים ושם כילו בשירה ובריקודים.

מאמץ מיוחד הושקע בשמירה על אוויר-ההרים הירושלמי, שיהיה צלול כיון. לכבוד האורח הוטלו הגבלות על צריכת החמצן בעיר כבר משעות הבוקר המוקדמות. לרגל המיבצע אותרו כ-400 תולי-קצרת הידועים למישרה כמכורים לחמצן, ונלקחו למע-צר מונע. תושבי ירושלים המתגוררים בקרבת המסלול נשלחו לחפיפה ולתספורת על חשבון משרד-החוץ ואף קיבלו חליפות בגדים מתאימות. את מגדלי חלפסוף ועומריה הסירו עובדי העירייה למשך ימי הביקור. המיכנים יחזרו לשירות הציבור ביום ג'.

שיאו של הביקור היה המעמד בו הגיש נשיא המדינה לנשיא

מאז ומתמיד שאפה התנועה הציונית למדינה אמריקאית משלה. אבל זה לא-כל-כך יצא. הציעו לנו, הטיפשים, את אוגנדה, או ארגנטינה, או ישראל, או מדגסקר — ואנחנו תמיד רצינו לנברס-קה, אורגון, איאובה, ויאומינג, נוואדה או משהו כזה. העיקר בארצות-הברית. והנה לאחר שהזנחנו במשך שנות-דור בלב המידבר הלבסטיני הזה, נפלה בי-ידנו ההזדמנות הגדולה: ביקור נשיא ארצות-הברית, כאן אצלנו, במרחב השמי, אז בואו נתארנו ונציע לו שיאמץ את תנו לבנו. מה יש? הוואי כן, או אלס-קה? זאת מדינה, אלסקה? הכל שלג ואסקימוסים. אולי תסכים לקחת אותנו כמדינה החמישים ואחת, ריצ'ארד ניק-

גנרל אריאל גראנט
מפקד יחידת המיטוטים

סון: אתה בחרתנו מכל העמים. נתנהג יפה.

נסביר בקצרה, קוראים יקרים, את היתרונות הגלומים לכל הצדדים מתה-ליך ההתאמקנות המוצע להלן. הנשיא ניקסון, לדוגמה, לא יצטרך לתמיכתו המוצהרת של שגריר ישראל בעת מסע הבחירות שלו. אם יתן לנו מספיק פנטומים, נהיה למעוז רפובלי-קאי ללא-הוא יוכל לנחול כאן נצחונות מדהימים בבחירות המוקדמות. על ווט-גייט פה לא שמעו. ניקסון יקבל בוודאי גם הבטחה נאמנה כי נערוב אישית לי-בטחונו ולשלמותו בכל מיקרה של משבר.

וגם לנו יהיה כדאי כל העסק. במקום ממשלת מחדל יהיה לנו גברנור ובמקום האזנר די-איי. נגד פרקש יוצאו איי.פי.בי. ויהיה לנו סנאטור משלנו בוושנינגטון, בטח יעקב אחימאיר — הוא כבר בעניינים. יהיה גם סי.איי.איי. נח-

קפיטולניק

מד, ואי.אפ.אל.סי.איי.אן, ודודג' לכל פועל ומוסטנג לכל עמל ופפסי-קולה לא מעזה ופסקו של יום בצבעים. בשער נמל-חיפה יעמוד פסל החירות הקירח והממושקף, עם הרווח בשיניים. לידו, קטנים יותר, פסלי המרכז-החופ-שי והרשימה-הממלכתית. נוכל לאכול המבורגר כמה שנרצה וציפסלט ודרייב-אין. בית"ר ירושלים תרכיב קבוצת בייס-בול וכל שחקן יוכל ללמוד חינם באחד הקמפוסים מינהל-לעסקים או יחסים-בינלאומיים.

עם הפיכתה של ישראל למדינה חמישים ואחת, יוחל חוק השבות על כל אזרח במדינה. כל מי שנוול לאם יהודיה או גוייר כהלכה, יוכל לבוא לי-מיני-לנד" ללא מס נסיעות ובלי ביי-קורת מכס. האחרון שיוצא שיסגור את השיבר של המים.

(המשך בעמוד 3, טור 4)

מאמר נועם

פעם, לפני הרבה שנים אמרו האנשים שאין לערבים מה להציע לנו, ושהשלום חשוב לערבים ולכן הם צריכים להתאמץ כדי להשיג אותו, ומה פתאום שאנחנו ניזום משהו, ומעולם לא היה מצבנו וכו'.....

אחר-כך מתו 2600 ישראלים ולערבים היה מה להציע לנו. השבוע אמרו לנו שרידיו של דיין בממשלה כי לירדנים אין מה להציע לנו, הם לא רציניים, ה-מלך הקטן רק עושה רעש, שיפ-סיק להשוויץ, אנחנו לא מתעסקים איתו.

אחר-כך ימותו 2600 ישראלים ולחוסין יהיה מה להציע לנו. (גזור ושמור).

שעשוע חשבוני

74% מתלמידי כיתה ט' מקיימים יחסים על ספסל-הלימודים עם 15% מתלמידות הכיתה.
א. עם כמה תלמידים מקיימת יחסים תלמידה אחת?
ב. אם מהירות הרכבת 60 קמ"ש והרוח נושבת מצפון, בכמה זמן תתמלא הבריכה?

קוק - קלוקס - קלאו

(שלי"א)

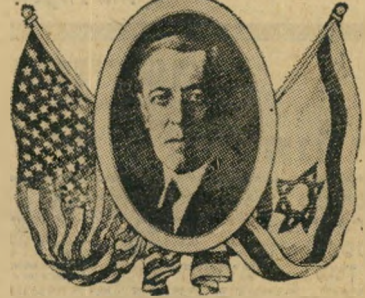
המדינה ה-51
 גם אנחנו נקבל משהו מהמינילנד.
 עד עתה יכלו רק אנשי מאפיה כשרים
 להגיע לארץ לצרכי עסקים. מעתה יוכלו
 לבוא גם האמיתיים, הסיציליאנים וה-
 קורסיקאים והאירים — החברה המיק-
 צועיים. ייתכן מאוד שבמקום תורגמן

ממישנתו של מייסדו
התפוח לא נופל רחוק מהנץ
 ד"ר זואריק
 (בשיחה עם בנימין זאב בגין)

הגיבור עז האריה
 יוסף טרומפלדור לוחם באינדיאנים

נקבל את סטיב מקגרט ודני ויליאמס —
 כדי שיצילו אותנו, הילידים, מצפורני
 הנוכלים הנ"ל. וגם ממצפן.
 תהינה כמה בעיות לשוניות: קשה,
 למשל, לבטא את המישפט הבא: „יש
 לך אולי איזה חמש דולר עד יום רא-
 שון?“ נצטרך להמציא משהו יותר מוצ-
 לח. גם קשה להגיד „אי דונט גיב אי
 דם“, בשעה ששכנת מילחמה מאיימת
 עלינו וכל תרומת דם מתקבלת בברכה.
 אשר לשאר הסלנג, נוכל, לפי-שעה,
 לדבר בשפת דיימון ראניון בתירגומו של
 א. כרמי. משהו כמו: „הלו כפתור, סלק

מנחם אה. פישקין
 מראשוני החלוצים ומבריחי משקאות

הסמרטעיות, תן דורהמי ונשתה כוס
 שיכר.“ איך זה?
 בבתי-הספר יילמדו בערך כך:
 ISRAEL, המדינה החמישים ואחת
 נוסדה ב-1974, שוכנת כ-10,000 ק"מ
 מערבית להוואי, אי שם לחופו המרופש
 של המידל איסט. היסטוריה: משהגיעו
 אחרוני המורמונים לחופו המערבי של
 האוקיינוס השקט והתברר להם כי כל
 מקומות החנייה בין סיאטל וסן-דיאגו
 תפוסים, לא נפלה רוחם ובמו ידיהם
 קלעו רפסודות בלזה ויצאו לשוט לאורך
 זרמיו החמים של האוקיינוס. כך הגי-
 עו לישראל הבילויים הראשונים. מש-
 הגיעו לארץ (דיס לנד איז מיי לנד) מצ-
 או אותה שוממת פרט לאינדיאנים ובדו-
 אים. היום יש לילידים הללו שמורות
 נחמדות והם קולעים סלים, מרכיבים
 תיירים על גמל ואוכלים חומוט.
 הטובים יילכו למארינס.

תיקון טעות

א. בגיליון "zoo הארץ" מן השבוע
 שעבר נפלה לצערנו טעות. מישנתו של
 מייסדו „ברוך שלא עשני עישה" נאמרה
 במכוון-עיסוי ולא בפגישה עם מקדידל
 כפי שפורסם תחילה. סליחה.
 ב. בגיליון "zoo הארץ" מן השבוע
 נפלה לצערנו טעות. בעמוד 2, מתחת ל-
 תמונתו של ריצ'רד ברטון, צריך לקרוא:
 נשיא ארצות-הברית ריצ'רד ניקסון,
 ידיד-אמת.

בסימן קריאה

אין ספק כי שיריו של יאיר
 גורביץ על המלחמה הם השירים
 הטובים, הבשלים, העצובים והיפים
 ביותר שנכתבו על המלחמה האחר-
 רונה. גורביץ הינו משורר נפלא,
 מצויין, מחונן, נדיר, מקורי וכו'.
 מנחם ירק.

ספרו האחרון של דן צלקת הינו
 הספר הלירי החזק ביותר של ה-
 ספרות העברית המתחדשת מאז
 עגנון ועד בכלל. יאיר גורביץ

פעם בדור קם לעם קטן כשלנו
 מבקר ספרותי בעל שיעור קומה
 עולמי המהימן ומיומן במלאכתו
 חסרת-הפניות כמנחם ירק.
אורי כן-שטיין

קובץ שיריו המקובץ של המשורר
 החדשני אורי כן-שטיין מוכיח שוב
 ושוב את היותו של כן-שטיין עמוד
 התווך ההולך לפני המחנה של ה-
 שירה העברית הצעירה. הוצה
 והרכה.

איב ישעיהו — ענק המספרים
 העבריים שקם לנו יש מאין. מ-
 ברנר ועד ישעיהו לא קם לנו כ-
 דן צלקת.

דבר המערכת

ארץ חולה

ביקר אותנו השבוע ר. ניכסון, גדול
 נשיאי א. הברית שהיה לנו עד כה.
 ופליאה — שכן בארצו שלו „עו-
 שים לו את המוות" כדבר ל-
 צנים. עפר ואפר הוא בידיהם של
 „פרופסורים", „ליברלים", „מתקד-
 מים" ותבוסתנים למיניהם מבית.
 ועוד פליאה — שכן גדולתו וסיועו
 לנו ולעמנו גלויים לעין ואצלו בבית
 פנימה מתעלמים ממנה. שהרי ר. ניכ-
 סון הוא נביא התחדשות העם ה-
 יהודי הלוחם בארצו המתעוררת והנה
 שוב נתקיים בו הפסוק „אין נביא ב-
 עיר", הלא היא וושינגטון.
 ופליאה על פליאה הדבר שהרי נח-
 שבה א. הברית תמיד כמתוקנת וכ-
 נאורה שבעמים. והכיצד?
 צא וראה — היתכן כי בארצנו יג-
 נוב מי או ירמה במיסיו ונוריד משום
 כך כהוא מגדולתו? לא. ונכון ייעשה,
 שכן גדולה מדינית לחוד וגניבות
 אין בהם עניין לציבור.
 אין זו כי חולה ארצו של ה-
 נשיא. חולה עד מאוד. שהתחילה ב-
 „שיוויון-זכויות" לשחורים למיניהם,
 גידלה שערות ראשה כפראי האדם,
 זללה סמים ושבעה גם סבאה מין וזו-
 המה וכך נהיה לה.
 ומה לנו מוסר ההשכל — מוטב
 שנעמוד על המישמר פן יקרה כך גם
 אותנו. ועל כן מקדמים אנחנו בברכה
 רבה את רעיון הקמת המישמר האזרחי.
 ואמר כבר מי שאמר:
 „טוב לעמוד על המישמר!"

23.4.1974

חידון טשטשט:

קח כותרת

הטייס אסף מטוס שנחשב למת ונתגלה בשבי המצרי – נושא אשה

קוראים יקרים,

את הכותרת הבאה מצאנו בדבר מן ה-11.6.74, ומייד שאלנו את עצמנו, למה בעצם התכוון ידידנו העורך מר טישטושי.
 אולי תעזרו לנו? כדי להקל עליכם את המלאכה, הרי כמה תשובות אפשריות:

- טייס אחד מצא מטוס מתחת לחופה במצריים.
- המצרים לקחו בשבי מטוס רווק שנראה כמו מת.
- מטוס נושא-אשה, נאסף על-ידי טייס שנחשב למת בשבי המצרי.
- טייס אחד היה מת לאסוף מטוס, אבל אחרי שהתגלה החליט להתחתן.
- טייס ששמו אסף מטוס נושא אשה לאחר שחזר חי מן השבי המצרי. זריקות טישטוש (סוטול) יוגרלו בין הפותרים נכונה.

כרם הטעם הרע של השנה:

ילד בא לעולם

היצירה הגיניקולוגית דלעיל הופיעה ב„ידיעות אחרונות" (9.6.74), והיא מסבירה במפורט כיצד ולמה חוזרת אסתר שחמורוב למסלול. כפי שנראה בתמונה, היתה הלידה קלה (רק שבעה תפרים), המעי העיוור (פינה שמאלית למעלה) לא ניזוק כלל, והמלכה שוב גמישה כמו תמיד.

בקרב — „המלכה נכנסת שוב להריון", קלז-אפ מפורט בצבעים מרהיבים.

אלון מסרב

להעביר סמכויות

שר החוץ יגאל אלון מערער על ההחלטה שנתקבלה בממשלה הקודמת, להעביר את סמכויות ההסברה של משרד זה למשרד ההסברה. כתוצאה מכך עוזרות הסמכויות הדלילות של משרד ההסברה להצטמצם עוד יותר. על כך צפוי עימות בין אלון לשר יריב.

אבן יחדש

התקפתו על רבין

אבא אבן עשוי לחדש כבר בימים הקרובים את מיתקפתו על יצחק רבין, ולפרסם במסגרת זו טענות והאשמות נגד ראש הממשלה. בין השאר יטען אבן, כי רבין חיבז במאפיין מצייהשולם של גונאר יארינג, התנגד לאי מוציחלמט מועצת הביטחון 242, והמדין על הפצצת מצריים בעומק — מעשה שגרם, לכל הדיעות, להבאת הטילים הסובייטיים לתעתיסוףאן.

סגני־שרים

לייצוג פרלמנטרי

המועמדים לתפקידי סגני־שרים בממשלה שרת רבין יציעו לשנות את אופי התפקיד, ולהגבילו אדיוק למילוי התפקידים הפרי למנטריים של השרים — כגון תשובה לי שאולתות, הופעה בוועדות, שמירה על קשרים עם מוסדות הכנסת, וכו'.

בגלל הרוב הפעוט של הממשלה, אין אפשרות להוציא חברי־כנסת לתפקידים מינהליים. שירחיקו אר תם מבניין הכנסת. הדבר משמש עילה או תירוץ לאימינוי סגני־שרים. ההצעה, המסתמכת על המוסד הבריטי של "תת־שרים פרלמנטריים", באה לעקוף מיכשול זה. מאחר שאינה מחייבת היעדרות הסגנים מן הפרלמנט.

פגישה פרטית בין

אבן לקיסינוגר

שר החוץ האמריקאי, הנרי קיסינג'ר, נפגש בעת ביקורו של הנשיא ניקסון בישראל, לשיחה פרטית שנמשכה 45 דקות, עם שר החוץ לשעבר, אבא אבן. הפגישה התקיימה כארבע עיניים, אחרי שהמברק, בו ביקש קיסינג'ר את הפגישה, נשלח עוד בעת שהותו בקהיר.

חוגים יודע־דבר מצפים את עובדת קיומה של פגישה זו להבלטה שנתן הנשיא ניקסון ליחסו האהוד לראש־הממשלה לשעבר, גולדה מאיר, ולביקור שערך בביתה. מעריכים כי אקטים אלה לא נעשו רק כמחווה גימוסית, אלא מסתתרת מאחוריהם מגמה שלא לשרוף את הגשרים עם גורמי־כוח־בעתיד בישראל.

בן־פורת מוכן

לפקודת דיין

החלטתו של ח"כ מרדכי בן־פורת שלא להתפטר מן הכנסת, אחרי שלא הצביע בעד הממשלה, היא

אות לבאות. קודם־לכן הודיע בן־פורת שיתפטר, ויפנה מקומו למרעמד הבא של המערך, שגם הוא איש רבין. כתוצאה מכך עשוי הייצוג של רפ"י לגדול, במיקרה שמישהו אחר ייאלץ לפרוש מן הכנסת. בן־פורת, הנאמן לדיין, מכור כי עניו להישאר בכנסת, כדי לעזור לדיין להפיל את הממשלה, כבוא היום.

דיין או ספיר - מי

ישפיע על

המפד"ל?

בחוגי המערך גובר החשש שמא העסקים המשוך תפים של פינחס ספיר וראשי המפד"ל אינם מהווים עוד גורם מרכזי בקביעת דרכה של המפד"ל, וכי כעת משפיע עליה משה דיין יותר.

משום כך גברה הפסימיות לגבי האפי שרות לצרף את המפד"ל לממשלה — ולהכי מיח לה בדרך זו ויציבות רבה יותר.

אין השפעה

בישראל

לירידת מחיר המזון

למגמה הכללית ההולכת ומסתמנת בעיר דם, לגבי ירידת מחירי המזון, לא תהיה כל השפעה בישראל.

בעוד שבעולם ירדו לאחרונה מחירי המזון בשיעור כולל של כ-15%, מוסיפים מחיריהם המזון בארץ לעלות. אחת הסיבות לכך היא הבהילות שנקטו אנשי משרד־המיסחר־והתעשייה בהבטחת אספקת מזון הנר כש בחו"ל. בעת עליית המחירים הכללית שהיתה בראשית השנה. כך, למשל, נוכח עליית מחירי המינספוא והגרעינים, מהירו אנשי משרד־המיסחר־והתעשייה לחתום חוזים לאבטחת אספקה לשנתיים במחירים גבוהים. בינתיים חלה ירידה של כ-30% במחירי הגרעינים בעולם, שלא תהיה לה כל השפעה על המחירים בארץ.

עלייה מסחררת

במדד יוקר הבניה

גם השנה צפוי מצב בו יעלה מדד־יוקר־הבניה בשיעור ניכר על העלייה של מדד יוקר־המיחיה הכללי. זהו החודש השני ברציפות בו עולה מדד יוקר־הבניה בשיעור של 6% לחודש, לעומת עלייה של פחות מ-3% במדד־יוקר־המיחיה הכללי, וזאת בניגוד לנטייה שהיתה בתחילת השנה לעלייה מתונה יותר של מדד־יוקר־הבניה.

תופעה זו עוזרת לגרום, עד לסוף השנה, דעיכה בשיעור של יותר מ-50% במחירי

יריב ויתר על

הסעודה עם ניקסון

שר־ההסברה אהרון יריב, היה חשד היחיד בממשלת־ישראל שוויתר על הפעולה החגיגית שערך נשיא המרי נח לכבוד הנשיא ניקסון במישכן הכנסת. יריב ויתר על המעמד החגיגי, כדי להשתתף בעצרות־זיכרון לי חילי מעלות שנערכו באותו ערב במעי דות ובכפת.

שני אישים נוספים שעמדו לחשי תתם באותן אופרות הודיעו כי נכצו מהם לבוא, והעדיפו את הפעולה הי ממלכתית. השניים היו: השר־לוא תיק גרעון האונזר, ושר־השוק־לוצית, הרב עובדיה יוסף.

הדירות, ועזרה לתרום להחרפת משבר הי דיור המתגלגל עד למימדים של קטסטרופה.

תסיסה בסקטור

הערבי של מפ"ם

תסיסה פוקדת את הסקטור הערבי של מפ"ם, בעיקבות צימצום מיספר עמודי הי שבועון הערבי של המידנה, "אל מירסאד", מיצט עמודים ליד עמודים בשבוע.

העורך־בפועל של השבועון, מוחמד ואתר, הודיע על צאתו לשנת חופשה, בה הוא מתכוון לכתוב עבור גורמים אחרים. העורך הראשי של השבועון, איברהים שבאט, שוהה עתה בסיבוב־הרצאות באר־צות־הברית.

כפר־נופש בינלאומי

יוקם בנויבה

חברת־תירות גדולה עומדת ליטול על עצמה את ניהול כפר־הנופש בחוף נויבה שבמיסרץ אילת. במקום יושקעו סכומים להרחבה ולשיי

מלכת המים 1974

מועמדות המעוניינות להש-

תתף בתחרות על תואר מלכת

המים 1974, גבוהות ונאות,

מתבקשות להתקשר לטלפון

235274, איזור חיוג תל-אביב,

למירי זכרוני, בין 13.00—9.00.

פוצים, ויתנהז מפעפירסום בינלאומי לי הכאת תיירים זרים למקום.

השירותים לכפר־הנופש יסופקו גם בעתיד על־ידי מתיישיבי המקום.

אנשי עסקים

משקיעים בשטחים

כמה אנשי עסקים ממולחים מחפשים בקדחתנות עסקים להשקעה בשטחים המחוזקים.

הסיבה: הם בטוחים כי כאשר יחזירו את השטחים, תסכים הממשלה לשלם פרי צויים מפולפלים לכל גוף שהתיישב או השי קיע בשטחים, כדי להבטיח את הפתקקותו מהשטח.

קרע במיחלק

הסמים

מתיחות שוררת לאחרונה בין ראשי מיחלק־הסמים במדור־המרכזי במישטרת מחוז תל-אביב, לבין בלשי המדור. הבלשים מתמרמרים על כך שמעסיקים אותם בפעולות עיקוב ורדיפה אחר סוחרים־סמים קטנים, ואחר צרכנים־סמים שברשותם גרמים ספורים בלבד של סמים מסוכנים.

הבלשים טוענים כי הימנעותם של ראשי המדור מפתחה במצור אחר הספקים הגדרי לים נובעת מעייפותם, וכן מחוסר ציוד וידע מיקצועי מתאימים.

כח המשיכה של "כח 10,000"

כח
10000

מענק מידי עד 1,000 ל"י
הצמדה מלאה על הקרן ועל המענק.
ריבית.
פטור ממס.
שיא של הכנסה.

בנק לאומי
לישראל בע"מ
הבנק הצועד עם הזמן

פרסום א. מל

בימים א'-ה', 5-8 אחה"צ; טלפונים
(קדומת 03) : 51321, 50543, 50542,
50188, 50067

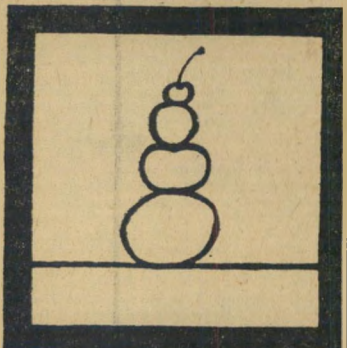
פרטים נוספים על תוכניות החסכון שלנו
ב"חייג חסכון"

קשקשת

הפעל את דמיוןך ונסה למצוא כר תרת מתאימה לציור שלמטה, שתכ" ביר מה אתה רואה בו. הצעות לכר תרות יש לשלוח לפי הכתובת: ת.ד. 136, תל-אביב, עבור "קשקשת". והנה דרות הקולעות ביותר תפורסמנה.

קשקשת 1917

- מיטווח אימונים של זילהלם טל, לפני האירוע המרכזי.
- יד לזכר בנו של זילהלם טל (אחרי שהאב החטיא).
- אליעזר צוקר, בני-ברק
- ארבע מקסיקאים מסודיים בשור
- רה לפי הגודל, ממבט ציפור.
- יוסי נוי, גבעתיים
- ארבעת השרים שנשרו מהממשלה.
- ורדה ששון, רמת-אביב, תל-אביב
- רמזור מתקופת האבן.
- דינאי גמפר, נאות אפקה, תל-אביב
- דובדבן עומד על מישמיש, ה'
- ניצב על תפוח, המונח על אבסטה.
- ניסים כהן, צפת

בכלא הצבאי

הייתי עוזר בכלא צבאי ו"זכיתי" לראות ונהגתי להרגיש על כשרי איך מתייחסים שילפונות הכלא והשופטים הצבאיים אל החיילים המנועים לשם.

דוגמא בולטת לדרך התנהגותם של השופרים והמפקדים בכלא הוא המיקרה שקרה לפני חיללים עשורים בתאריך 28.5.74:

תת-אלוף (מיל.) אהרון דויד

1974

לאחר נכר ספירת העומר, כל העשורים שהצי ליחו עד אז להתחמק בתפסורת (צורת התפיס) פורת הנעשית בכלא הוא בשלעצמה אמצעי לי השלפת החיילי נשלחו לספר, אחרי החיילים פירב בכל תוקף להסתפר, ולאחר אימים וצעי קות הוכנס החייל למשרד הרס"ר שבחצר המכ" לאות, וכל אלה שהסתובבו באותו בוקר במי" לאות יכלו לראות איך הרס"ר ושופרים אחרים התנהלו על העציר במכות רצח. הרב הציק (המשך בעמוד 8)

שכונות הדרום. משרד-האוצר אישר תכנית מיוחדת לבניית מינרשי מושחכים ומיפוח גינות נוי בכל רחבי העיר ההומיה.

מחנכים שונים נכסר שראשי עיריות רבים בארץ, שלחו נציגים כדי לפגוש את ראשי המחבלים באירוסה. כשרת הנציגים, לשכנע את ראשי המחבלים לשלוח מלאכי-חבלה גם לתי חוב שיפוטם העירוני.

יוסי חזון, ירושלים

מכשע שבויים

בין כל הכתבות, הצילומים והבארים על שובם של הבנים כשבי סוריה, קלטה עיננו מודעה מעניינת בעיתון ערב של יום שישי. המודעה של "אגדת סוגלית" (אלנבי 78 ת"א) כרכה את שובם של השבויים בכשעם בכירות של החנות. המודעה אימתה היטב את דברי הטיס איתמר ברנע מחוזי דמשק: "ירדתי שטטו צרף לקרות אחרי הכלהמה הזאת, אבל כך הכל האנשים בישראל נשארו אותם אנשים". אנו משערים שהמודעה הכאה של החנות תהיה כשהו כסגנון: "לרגל חופשת מהדורה חדשה ומקורבנות של חוברות הנקשרים והחללים, בכשעי בכירות מיוחד, בגדי נשים כהנחת..."

קוק עופר, ד"צ 2325, צה"ל

שתי משימות

שתי משימות חשובות עומדות בפני המטי שלה החדשה: ניפון להגיע להגדר שלום עם הפרבים, וציתצום הפקר החברתי.

הצער הראשון לציתצום הפקר, צריך להיות הכשת דיוור כביר למשפחות השוריות בכשוקה. דיווח ועדת כך לנוער בכשוקה קובע ש-214,000 ילדים המהווים 26% מכלל אוכלוסית הילדים בארץ, שובלים בכשוקה דיוור.

מדינת-ישראל הוקמה כדי לממש אידיאל של חברה צודקת, וכשב של עתיד-חברתי, קיפוח ועוני, הינו כללי נכפל מכחינה בכשוקה, נורם לרוב-ליצירה, ובהווה סכנה למדינה.

על הכששלה להתחיל מיד בכשוקה של מרכזים שיקלו את השכבות הנחותות בכשוקה טכחנה חסרות ותרכות. במירה ואין התק ציב מכסיק ששיקום העוני ולקליפת העליה גם יחד — יהיה עליו לשים את שיקום העוני בכשוקה הראשון.

אסתר גרינברג, יהודית כהן, מלידה סטן, ניצה קפון

החוג למען צדק חברתי, תל-אביב

ג'ונגל המכוניות

קראתי בעיניי רב את המאמרים של זאב יפת אודות הקושק במיכסי הרב (העולם הזה 1913 — 1912).

אין אני בעל יכב, אך מניסיונו של ידיו אני לכר ששכע העניינים של אחר כזה הוא ללא נשוא, ומעבר לכל דיכיון חולני ומפרא.

ידיו הנחל קנה מכונות פיאט 124 חדשה. אחרי טיסול תקופת של החברה, במוסכנה ה' מרכזי, ובאחיותה המלאה ועל חשבונה, החלו צרות שבסיסנרתן קלע ידיו לתאונה, אשר להרכבה המול לא היתה קפלונית, אך הרשנית לגבי הרב.

את נתיב היסורים הממושך, בייכוד הזמן והכסף, כאב הלב, ההשפלה והכיוונות שהיו מתי-חלקו, כשה ממש לתאר.

בוכבת מפורס ששלח לאיגוד המוככים וכו פירטי המיקרה, נשאר לפישיקה ללא בענה. כשיתרון חלקי, יש לי רעיון כיצד תוכלו אתם לתרוב, ולו גם בכשע, להכלת מכונותם של בעלי הרב.

פיתוח מרור כקיתונכם לפירסום תלונות בעל-ידיכם שנשנקו, וזאת תוך ציון פירטי ה' מיקרה והדגשת שם המיכס, מנהל ומכונאי.

אני מאמין שבעל מוסך שיהיה אורה כפיס כמדייר כזה, ישפר שירותיו.

סגן (מיל.) ארישע מן, ד"צ 3103, צה"ל

מעות בויחוי ?

אני כפוח שנפלתם קורבן לפעות כשערת כשפרסמתם תמונה של אדם שב שיער (העולם הזה)

"העולם הזה" שבוטעון החדשות הישראליות. המערכת והמינהלה: תל-אביב, רחוב קרליבך 12, מלפון 260134. תאריך: 136. מען מכרקי: עוממפרם. "הדפוס החדש" בע"מ, תל-אביב, רח' כן-אביגדור. הפצה: גר בע"מ. גרופות: צינקוגרפיה כספי בע"מ. העורך הראשי: אורי אכנרי. המו"ל: העולם הזה בע"מ.

ק/א ירי.

לא יכולנו שלא להיזכר לאחרונה באותו אדמירל תורכי, שקיבל פקודה מהשולטן לכבוש את האי מלטה. שט האדמירל עם הצי התורכי לכל אורכו ורוחבו של הים התיכון, כשהוא מחפש את מלטה לפי המפות. חיפש וחיפש ולא מצא. לבסוף הודיע לשולטן: "מלטה יוק!" (מלטה איננה).

מה שקרה לאותו אדמירל תורכי, אירע לאחרונה לכמה עיתונים ישראליים. כאשר עלתה האפשרות שמנכ"ל בנק הפועלים, יעקב לוינסון, יתמנה לתפקיד שר-האוצר בממשלתו החדשה של יצחק רבין, חיפשו מערכות הימנים את תמונתו של האיש, כדי להציגו בפני קהל קוראיהם. הסתבר שלוינסון יוק. תמונתו לא היתה בארכיונים. צלמי עיתונות בשלחו לצלם את לוינסון ולא מצאוהו. כשלבסוף נמצאה תמונתו של

תמונת יעקב לוינסון בגדיון "העולם הזה" 1902 מיום 13.2.74. "מלטה יוק!"

יעקב לוינסון ופורסמה, טרחו העיתונים לציין את הקושי שבהשגתה. הארץ, למשל, צירף הערה מתחת לדיוקן לוינסון: "תמונתו מתפרסמת כאן לראשונה." ואילו בעלת הטור בידיעות אחרונות, מירה אברך, בספרה את סיפור החיפוש אחר תמונת לוינסון, ציטטה את אחד מעורכי העיתונים, שנאנח אחרי שאנשי לא הצליחו להשיג תמונה של לוינסון ואמר: "עכשיו הכל ברור. אין יעקב לוינסון. הוא לא קיים. הוא פשוט פיקציה. שאותה המציא פנתס ספיר, כדי שלא ידעו שהוא — ספיר — מנהל בעצם את בנק הפועלים..."

אותם מחפשים היו ודאי מונעים מעצמם טירחיה רבת ועוגמת נפש, אילו זכרו, כמונו, את התמונות המתפרסמות על עמודי העולם הזה. תמונתו של יעקב לוינסון קישטה את המדור הכלכלי של העולם הזה לפני ארבעה חודשים (העולם הזה 1902). תמונת איש המיסטורין של הכלכלה הישראלית פורסמה אז ללא הדגשה מיוחדת של הקושי, כביכול, הכרוך בגילויה.

אנב, אותה תמונה היתה מעודכנת וחדשה יותר ממרבית התמונות האחרות של לוינסון שפורסמו אחר-כך בעיתונות, ושגלגלה כנראה משנות בחרותו.

סיפירתי אפיודה זו משולי העבודה העיתונאית, לא דווקא כדי להדגיש את ראשוניותו של העולם הזה גם בתחום זה. אנחנו מבוקרים תכופות כל פעם שאנחנו ערשים זאת. והנה, מסתבר שגם עיתונים אחרים אינם כוחלים בטפיחה עצמית על השכם, כשנדמה להם שהשיגו הישג עיתונאי, אפילו בתחום השגתה של תמונה מבוקשת, מפנים את תשומת-לב הקורא כי תמונה "מתפרסמת כאן לראשונה". בכל העוזה והצניעות, מסתבר כי גם כאן הקדמנו אותם.

תל-אביב

מכתבים

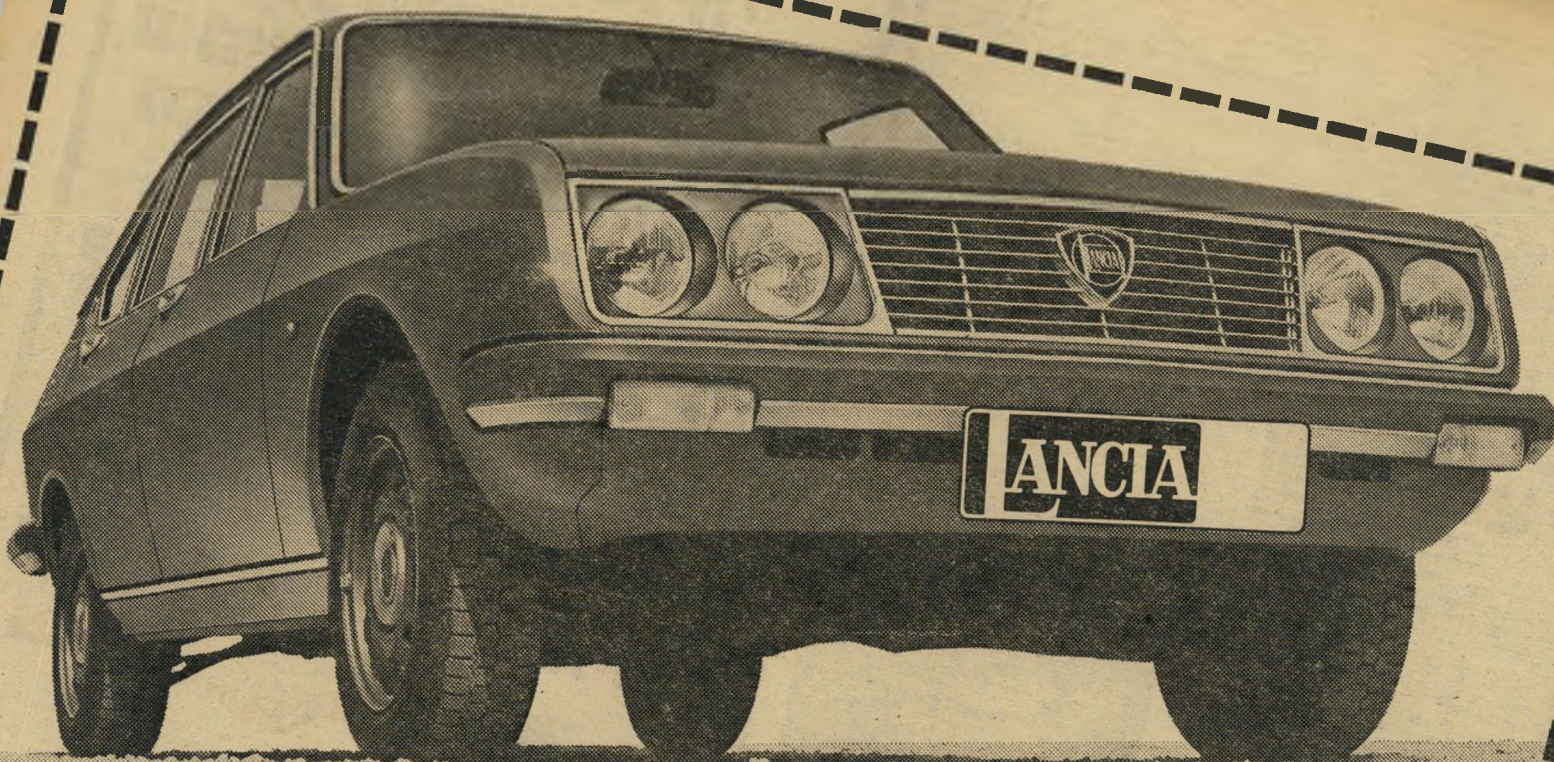
אורגיה של עסקנים

(אז) איך נפתרו בעיותיה של העיר תל-אביב?

שלושה מחבלים השתלחו בשעות הצהריים על הקומה ה-30 במגדל שלום. במשך 10 דקות נשמעו התפוצצויות ויריות מהבניין. בעיקבות המאורע, שיועז את תושבי המ-

דינה, הוחלט לנקוט מייד בצעדים כדי למנוע הישנות מיקרים דומים בעתיד.

כוחות מונבים של מישפחה החלו פורקים ברחובות העיר, גורם שהביא מייד לליחות הפשיעה, לדירה שכונתה היתה רק ע"פ קים המדינה. אלפי מתנדבים טעירות עולים ובי שקים כספר, הגיעו לעיר, כדי לעזור ככור דות שונות, בניקיון שכונות העיר ושיפוח

אומרים היא נהדרת...

המיוחדים בלנצ'יה הוא כי למרות צריכת הדלק הנמוכה, עדיין כושר הביצועים שלה עולה על מרבית המכוניות המקבילות. אותו יחס של חיסכון בצריכת הדלק תמצא בהשוואה גם בלנצ'יה 1600, וב-1400. השווה בעצמך עם היתר. הלנצ'יה אינה חוששת.

נוחות

הכנס ללנצ'יה, שב בכורסה האורטופדית ותרגיש את הנוחות שתוכננה בכל פרט. הגה הניתן להגבה לפי רצונך, מערכת שעונים מפוארת לבקרה חיונית, מד סבובי מנוע, מנורת בקורת מיוחדת לבלמים, מערכת איורור גם לנוסעים מאחור וכסאות הנוטים למצב שכיבה.

כל גוף הלנצ'יה מחזק במסגרת של מוטות פלדה היוצרת הגנה מירבית כנגד מכה או תאונה. 2 מערכות בלמים עצמאיות לחלוטין SUPER DUPLEX ובלמי דיסק לארבעת הגלגלים מעניקים בטיחות מושלמת. בתוך המכונית אתה חש עוד יותר את הרגשת הבטיחות. זה מתחיל מההגה ה"נשבר" במקרה של תאונה, חגורות הבטיחות המקוריות וכלה בריפודים העוטפים אותך ומגינים עליך. מערכת האורות בלנצ'יה מווסתת אוטומטית בהתאם למשקל ותנועות המכונית... פנסי ההלוגן החזקים שוטפים באור יום את הדרך לפניך.

צריכת הדלק

במיוחד היום כדאי לך לבדוק את צריכת הדלק של המכונית החדשה שאתה עומד לרכוש. ברוך במכוניות האחרות מהי צריכת הדלק והשווה אותה עם הלנצ'יה. אחד הדברים

אכן היא ממש נהדרת. והעובדה לכך - המשלוחים הראשונים של דגמי לנצ'יה נחטפו בן רגע. ואין זה מפתיע.

מחיר

כל העדויות מראות כי הלנצ'יה הינה הקניה הטובה ביותר בארץ.

בטיחות

תתקשה למצוא מכונית בעלת דרגת בטיחות גבוהה יותר. היציבות שלה היא חלום בפני עצמו. זוהי הודות לשילוב המתוכנן של גורמים רבים: צמיגים רדיאליים, מבנה מיוחד של השלדה, הנעה קדמית, מבנה אוירודינמי של גוף המכונית והחשוב ביותר, איזון מושלם של משקל המכונית. ... בכל מהירות אתה מרגיש כי הלנצ'יה ממש צמודה לכביש. היציבות שלה הינה רק פרט אחד מתוך מערכת העושה את הלנצ'יה לאחת המכוניות הבטוחות ביותר.

...אבל מה עם השרות?

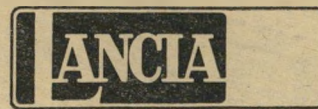
לנצ'יה בישראל מבטיחה באופן רשמי לעשות כל מאמץ על מנת להעניק את שיא השרות לכל בעלי הלנצ'יה. יד ביד עם השרות הוקמה גם מח' חלפים אשר גם בה הושקע רבות. לנצ'יה בישראל מאפשרת אספקה מיידית של כל חלקי ברע הנדרש.

מסוגה. שרות כפי שמוענק ללנצ'יה באירופה. הוחלט להשקיע מאות אלפי לירות ולטפל בנושא חשוב זה בצורה הרצינית והיסודית ביותר. מאירופה הובאו מכונאים מוסמכים אשר ישארו בארץ על מנת לפקח ולהבטיח את השרות המבוקר לכל מכונית לנצ'יה.

אין זה סוד כי שרות נחוץ גם למכונית מושלמת כמו הלנצ'יה. נציגי לנצ'יה בישראל מבינים כי גורם זה חשיבותו גדולה בהחלטה לקניית מכונית חדשה. ואכן עוד לפני שהגיעה הלנצ'יה הראשונה הוכן, ועדיין מכינים כל הדרוש, כי הלנצ'יה בישראל תקבל את הטיפול והשרות המקסימלי היא למכונית

לנצ'יה-עוצמה שהתחילה ב-1906

תל-אביב - רח' המסגר 64, טל. 0537538 • ירושלים-ינעו" - אזור התעשייה תלפיות, טל. 0265566 • באר שבע- רכב "שגב"-מכירה ותצוגה, שרות וחלפים-מוסך כרמלי, דרך חברון, אזור התעשייה, טל. 057-78624. 057 77021 • חיפה-מכוניות איכות בע"מ, רח' המגינים 53, (בית רסקו), טל. 04-532588, מוסך אייבי את עזריה, חוף שמן, רח' אופיר 8, טל. 04-660456 • נתניה - מוסך מרכזי בע"מ, אזור התעשייה החדש, טל. 053-23037.

התנועה החמורים בתל-אביב ובעיות התניה שבתחילת שנות ה-90.
תל-אביב של היום מלאה רחובות שאסור לה-
נות בהם כלל, רחובות שבהם צרי הכפיש מותרים
להניח רק בתשלום ורחובות שמותר לחנות בהם
רק בשעות מסוימות.
אדם הרוצה לנסות למשרד עורכי-דין, תנות
הלבשה או רופא במרכז העיר — בין מוגרבי
ובקר המושבות — כמעט ואינו יפגל לעשות
זאת, גם לא ברחובות הצדדיים. העיריה לא
סרחה כלל להקים מגרשי חניה כסביבה או
לפחות להתיר במספר סביר של רחובות במרכז,
חניה ללא הנבלה ותשלום.
במקום זאת מנסה מחלקת התנועה של להט
לפתור את בעיות התניה באמצעות סירות ה-
חניה.

התוצאה היא שמאות ואולי דו"חות נערכים
בזרי יום במשרדי העיריה, חלקם משולמים ו-
חלקם מוכה עד לשינוי הכתובת להגשת משפט
נגד הנחיה שבמשרד שלהם.
אלא שכך אין פותרים בעיות תנועה וחניה.
גם אם יגיע האדון להם עוד אף סירות חניה
נוקשות אשר תנשנה אלפי דו"חות מדי יום,
במאם לא ישתנה. יתכן שלקופת העיריה ית-
ווספו עוד כמה עשרות אלפי לירות, אך את
בעיות התניה של תל-אביב יש לפתור בצורה
אחרת.

איריה באר, תל-אביב מחדלי קרן הגימלאות

מן העיתונות נודע לנו שבעיניים להעלות
את ניל הפורשה, כרי, ולשפר מצב קרנות ה-
סנסיה. נשאלת השאלה: מדוע על המבוססים
הכשישים לשאת במחלוקת קרן הגימלאות המדי-
ניות של עובדי ההסתדרות?
ההסתדרות, המתחמקת להיות נציגת העוב-
דים, מנסה להרע תנאים, שהמדינה עצמה הע-
ניקה לעובדים מכוח החוק. האם מנהלי הקרן
שאלו את מי היוצאים לפנסיה?
לכן, הצעתנו היא — להשאיר את ניל-הפרי-
שה חריג, אך עם זאת, לאפשר לרוצים בכך —
להמשיך בעבודתם עוד תקופה מסוימת.

יעקב ברוך וגבריאל שטרין, רמת-גן עיצה כבדית

ערך הכסף יורד והמדינה נמצאת במצוקה
כלכלית. יש לי רעיון שיפול לשפר קצת את
המצב.
לשוק במסגרת המנוקבות בראשן. ניתן יהיה
להשתמש בהן גם לקניין, ונראה לי שיערנים
במדינות רבות ירצו לרכוש את הלחם מארץ
הקודש.

נעמי, חיפה הצלמת והמישטרה

קראתי מה שכתבתם על מה שאירע לצלמת
אילנה בן-ארי במעלות. מה שכתבתם הוא ניס-
יון לננה את מישטרת-ישראל שתפקידה בי-
מים אלה אינם קלים.
וזאת מבלי לומר אם לא מילת ננאי אחת
על הצלמת, שלא נשמעה להוראות השוטרים
וניסתה לפרוץ מהסום מישטרת.
אתם בוודאי תסכימו איתי, שכאשר הציבה
המישטרה מהסום כדי למנוע מקהל הסקרנים
להתקרב לאזור, היא מילאה את חובתה.
הרי כריזברג, ניסיון הצלמת להתקרב למ-
קום, כמעט עלה לה הדבר בחייה.
נשאלת השאלה: מה הייתם כותבים אם הצי-
למת היתה נפגעת? ודאי הייתם כותבים כך: ה-
מישטרה לא עשתה מספיק כדי לפגוע את אזור
האירועים, ובתוצאה התקרבו סקרנים ונפגעו.

ד"ר בירניק, ד"ר צ' 2323, צה"ל בכל מקום בעולם הנאור נהוג שהמיש- טרה אינה מתחמקת אל עתונאים ואל צלמי עתונות כאל קהל סקרנים סתם, מאפשרת להם למלא את תפקידם. צלמי עתונות ועתונאים נוטלים את עצמם את כל הסיכונים הכרוכים בתפקידם, כמו חיללים בשדה-המערכה.

תודת מסביסמ

קראנו בתשומת-לב ובעיון רב את הכתבה
עיסוי או גרוי (העולם הזה 1918).
מבחינה מסוימת בעיון לכל בעל מקצוע
לדעת את שגישה אצל מתחיהו — לשם ול-
רע, ניתן ללמוד מכך רבות.
גם ללקוחות המגיעים לטיפול ורופאי עם
גיפיות כהתאם, כדאי שידעו מראש לאן הם
הולכים לקבל את הטיפול ומה התמורה שי-
יקבלו.
כתבה זו השאירה אותנו כמעט יחידים בין
הנהנים במסגרות עיסוי ופדגוגיות, ועובדה זו
המביאה לנו, כמובן.
תודתנו לכם, ובדו"ח תודת הלקוחות.

ערך זמורה, מכון יפעת, תל-אביב "מגרש השרים" בן יוקרן

"העולם הזה" 1916, "דף תשקיף —
מגרש השרים" מגורש מישטרה" על סו-
רובם של מוסר בעלי בתי-קולנוע בי-
ארץ להקין את הסרט "מגרש ה-
שרים".

בידיעה נספרו מיספר פרטים ליהם לא מן
המסמך כי הסרט לא יוצג בישראל, כיוון ששרם
נמצא בעל קולנוע שאותו להקרינו.
הנהגת המדינה תשומת ליבם כי ידועה זו
אינה נכונה וגורמת להפסדת הציבור. עובדה
היא שקולנוע עברו סרט זה, הנחשף לסרט ה-
מציאות ביותר בתולדות הקולנוע, הצעות רבות
טכניקולוגיות מרשימים והשבים בתל-אביב, בתי
נאים העולים על התנאים אשר הוצעו אייפסון
בעבר עבור סרט.

רובי האצעות גרם לעינים בקביעת בתי-
הקולנוע אשר יציגו את הסרט, מה עוד שהי-
מישר הראשי של חברת וורנר-ברוס בחוליובר
עמד על הצגת הסרט בעת ומקנה אחת כשני
כריזמטיקה בתל-אביב והן בערים אחרות.
בשום שעת אישה המישר הראשי את בתי-
הקולנוע בהם יוצג הסרט בתל-אביב והם קולנוע
אסתר קולנוע לימור.

א. גלעד, מנהל וורנר פרוקס בישראל, תל-אביב

(המשך מעמוד 6)
לפולני, אבל באופן מיוחד זה הציג להבדל של
החיל המוכה, ובעבורו ליד משרד הרס"ר לא
יכל היה להתאפק וצחק בהסתירה לעבר השוטי-
רם — "ואנצום, מוכלכים מפסיקו!" —
התוצאה היתה ששניהם, החיל המוכה וזה שי-
צחק הוכנסו לצידוק.
הבוי שנסג את החיל המוכה, לאחר כמה
זמן, במחלוקת סופר על סמיני טכות שראה
על כל גופו ובעקף על הגב.
ש. מל, ד"ר צ' 2648, צה"ל

הטפה להרג

בכתבה מתחנים את פלמ"ח (העולם הזה 1919)
שמתני לגלות סופ-סוף את דמותו של הרב
סגן-אלוף אברהם זמל-אבירן, הרב הפיקודי של
פיקוד-המרכז. אם זמל-אבירן אינו כמשה איתי,
הרי זה אותו הרב הצבאי עליו כתבתם (העולם
הזה 1915) כי הטיה, בפירסום רשמי של צה"ל
להרג אורחים ערבים בשעת טילהמה. אני מבין
לסיכך שחבר ומל ממשיר למלא את תפקידו,
וצה"ל עבר לסדר-היום על ההטפה המחרירה,
הכולה לתת נשק גם בידי אויבינו כדי להצי-
דוק רצח אורחים.

שאוד עמיגור, ירושלים
• התגובה היחידה בה נקט צה"ל עד
כה: איסור הפצת ההוברת בה נכלל המאמר
הנ"ל.

...גיליתם חוכר אחריות משוער בכך שפיר-
כמטם מרבים חוכרת פנימית של צה"ל, שנועדה
להגן מצומצם בלבד, ושמה הוסבר הצד ההל-

רב צבאי אברהם זמל (אבירן)
הטפה מחרירה

כתי של בעיית היחס לאורחים בימי מילחמה.
אינני מכור שתרתם בכך לשמה הטוב של
ישראל.

מ. הרצפלה, תל-אביב אחרי ביקור בנג'חיות

לפני זמן מה ביקרתי בנג'חיות בתל-אביב.
במשך כאב לי לראות באיזה תנאים קשים
מתנהלות החיות. האם אין העיריה יכולה
לעשות משהו כנורו?
אני הישבת שצריך לכתוב על זה בעיתונכם.
אולי הכתבת יעוררני את המוסדות או העיריה
למצוא פיתרון לבעיה באופן זה?
צפרה כהן, תל-אביב

פנייה לממשלת-ישראל

כידוע, הערה הדתית הגדולה ביותר במדינת-
ישראל היא הערה האתאיסטית-אגנוסטית, אשר
מישפר חברה הוא הגדול ביותר בין העדות
בישראל, ולה קבוצות-מישנת ("כתות") אין
ספור, יותר מאשר לכל דת קיימת בישראל
ובעולם.

למרות עובדה זאת, הירועה בציבור הרחב
ובממשלה, אין לערה זאת נציגות מוכרת ו-
ניבחרת בעיניים הנתונים במדינת-ישראל לי-
חשוב שיפוטם של בתי-דין דתיים (שאלת "מיחה
אתאיסט", ענייני אישות, קבורה וכו').
על כן אני פונה בזה אל ממשלת-ישראל
בבקשה להכין ללא דיחוי (נוסף) על "ערת
האתאיסטי-אגנוסטים" כ"ערה מוכרת" במדינת-
ישראל.

עם ההכרה בערה האתאיסטית-אגנוסטית אני
בקש להקים את המוסדות הבאים:
(1) מועצה דתית אתאיסטית-אגנוסטית ניבחרת;
(2) נשיאות אתאיסטית-אגנוסטית ניבחרת ובי-
ראשה נשיא אתאיסטי-אגנוסטי אחד (מספיק);
(3) בתי-דין אתאיסטי-אגנוסטי לענייני אישות
— נישואין וגרושין;
(4) בתי-דין אתאיסטי-אגנוסטי לענייני פני-
ענייני אישות.

ישעיהו-תומא שו"ק, אלוני יצחק

סירות החניה
האלוף (מיל). שלמה להט הניע הראשות עי-
רית תל-אביב-יפו, נישא על גלי מורת הרוח
של הציבור במחלוקת הקשים של עוריות קורבן,
יהושע רבינוביץ. ביניהם: שרותם לא יענייה
לאוכלוסיה, הריסת הים הים, אי-פתרון בעיות
משכנות העוני, והאחרון, אך לא הבעי, פסקי

אתה יכול לקרוא לה "טלוויזיה שניה" אבל תופתע לגלות שהיא הרבה יותר טובה מהטלוויזיה הראשונה שלך: אמקור מיני 12

• ניתנת להפעלה בבית או משקע המצית במכוניתך. • מסך
12 אינץש: תמונה חדה באמת. • אזניות להאזנה אישית
בעת רצון. • כולה טרנזיסטורים: אין שפופרות שיישרפו.
בורר תחנות אלקטרוני ומייצב-תמונה אוטומטי. • ארגז
עץ מהודר בגוון שתבחר: אגוז מט, משי או מבריק, לבן,
אנטרציט, אדום.

הדור החדש של הטלוויזיות

אנשים

"אני ראש-המשלה ואני לא גיברת!" הודיע רבין לראש-לשכתו

■ הצירית שולמית קיר, רעייתו של העיתונאי ג'ון קיטסר, פתחה השבוע תערוכה של ציוריה בגלריה לז'נס בתל-אביב. האורחים הרבים, רובם ממשפחת העיר, תונות, שפקדו את חגיגת-הפרת תחנה שהיתה גם חגיגת יום-הולדתה של שולה, הביעו את התרשמותם בכתב מהתערוכה.

קאן. במלון בו התגורר יחד עם אישתו, הוזמרת אלימה, הוצגו השניים בפני בחורה יפהפיה כהתעורר שסיפרה להם כי היא לבנונית, וכי הוריה התגוררו שנים רבות בחיפה. כשדרכה של הלבנונית החלה נפגשת פעמים רבות מדי בי דרכם של יונה ואלימה, כי מיסעדות, בהקרנות-סרטים ו-

הטים עוררו הופעותיו האחרות. נות של ראש עיריית נצרת-עלית, מרדכי ארזן, אלון, אשר שיבה כבר זרקו בשערו, מופיע לאחרונה עם שיער שחור כפסח. היו שסברו כי רכש לעצמו פיה נוצרית, וזאת רות שאינו קרה. התעלומה נפתרה כאשר אלון גילה בעצ-מו כי צבע את שער-ראשו.

להפיל את המשלה ולחזור ל-שילטון. נראה שאין למאיר יערי דעה טובה על תלמידו, משה שמיר. "מאז ישעיהו הנביא ועד היום הזה הננו עדים לאותו חזון של בנים גידולי ורוממתי, והם פשעו בני, כתב בשבוע שעבר, "טי פוסים כמו משה שמיר וכיוצא בו הם תופעת-לוואי לכל תנור עה משחררת. גם מוסוליני התחיל כסוציאליסט ונתלווה אליו משורר, מין שמיר אי-טלקי, ושמו ד'אנוציו. גבי יאללה ד'אנוציו, סופר ומחזאי אטלקי, היה אביו הרוחני של הפאשיזם, וניצח אישית על הבסיס לפלוש לעיר פיומה כדי לספח אותה לאיטליה בכוח. באותו מאמר משתומם יערי על כתב דבר, שנמנע מלהגדיר את שמיר בפירוש כפאשיסט.

■ האופוזיציה מגלה רוח לחימה בראש-המשלה יצחק רבין, במינוח-הכנסת כמו ב-אולס-המליאה. האופנה החדשה היא הפצת בדיחות על רבין, כשהבדיחה האחרונה היא: "רבין הודיע שהוא מסרב ל-התראין שוב על-ידי הטל-וויזיה הישראלית, מפני שלא שילמו לו עבור ההופעה ה-ראשונה שלו."

יצחק לבני נפרד, בשבוע שעבר, במסיבה שערכו לכבוד עובדי גלי צה"ל, במחנה בבית החייל בתל-אביב. במסיבה השתתפו רבים מעובדי התחנה והשבור עון הצבאיים, אשר אמרו ללבני: "להינאות. לא שתחזור לגלי צה"ל, אלא שתיקח אותנו לסלוויה". כן הוזמנו אליה רבים מידיו האישיים של לבני. לאחר מילות-פרדה ארוכות ומיינעות של קצין-חינוך ראשי תת-אלוף אשר גיבועלי, ציין לבני בנאומו את היחסים הלא-טובים ששררו בינו לבין גיבועלי, עם מינויו של גיבועלי להפקידו. למעלה: לבני עם הדוגמנית-החיילת פנינה רוזנבלום, ולמטה: עם רעייתו-לשעבר, המשוררת דליה רביקוביץ.

בספר-אורחים מיוחד, כשהצייר רת, הנמצאת בשלבי-ההריון מת-קמים, מארחת אותם כשכר-סה בין שיניה. רבים מהזכות בים בחור לפתוח את רשרי מותיהם בספר בתואר "לקיס-רית...". ראתה זאת אחת מ-ידידותיה של שולה ונבהלה: "ריבנו של עולם - מה הם רוצים? שיהיה לה ניתוח קיר-סרי?"

■ במסיבה שנערכה בי-שבוע שעבר על-ידי גלי צה"ל ל-יצחק רבין, מי שהיה מפי-קד-התחנה ומונה אחר-כך כי-מנכ"ל רשות השידור, העניקו עובדי-התחנה ללבני שי, חיק גיימס בוגד אדיר-ממדים, מי שהיה סגנו של לבני בי-עיתון במחנה יהושע ("יש") הלו, אמר: "תיזהרו, אולי יש פצצה בחיק". כשעמד אחד המסובים לפתוח את החיק כדי להוכיח כי אין בו פצצה, עצר בעדו יוש ואמר: "עזוב, אם יש פצצה, תן לה להתפוצץ יחד עם ליבני."

■ באותה מסיבה זכה לבני למתנה נוספת, להפתעת כל באי המסיבה. הפיומונאי יורי מנופי הגיש ללבני, בי-טיקסיות רבה, זר-פרחים. הדבר נראה מוזר במיוחד לנוכח חסכונו המופלגת המפורסמת של יורי, שששנה לה כבר שם בכל הארץ. התעלומה פונה זה תוך זמן קצר. הסתבר כי לפני שהגיע למסיבה, ביקר יורי די בפתיחת תערוכת ציורים, לקח משם את אחד הורים יר-הביא אותו שי ללבני.

■ ההתקפות האישיות ה-הריפות ההדדיות בין הסופר עמוס קינן והפיליטונאי יר-ספך הפכו כבר לשם-דבר. לכן ציפו הכל בעניין להתמודדות ביניהם באוניבר-סיטה בירושלים, בוויכוח על הנושא "ההסברה הישראלית ו-הפלטנינים". בו השתתפו גם אורי אבנרי ואפרים קיר-שון. לפיד טען שאי-אפשר לפתור את הבעיה הפלטנינית, קבע: "אני פסימי מאד לגבי פיתרון". השיב על כך קינן: "זה כמו אדם עשיר העובר ברחוב ורואה קבצן רעב, ואר-מר: 'אני פסימי מאד לגבי פיתרון בעייתך'."

■ באותו סימפוזיון הופר רע קישון לעיתים תכופות על-ידי קהל הסטודנטים. "אני לא מתנגד לקריאת-ביניים", הגיב קישון, "אבל שיהיו על רמה. אני לא סובל טיפשים". כש-גברו ההפרעות, צעק סטודנט חובש-כיפה לעבר אחד מקורי-איחבניים: "סבלתי את אבי-נרי עד הסוף, אז תסבול אתה את קישון עד הסוף!"

■ היבואן ואיש-העסקים מרדכי ("מוטי") מרומ הרי-ליט לתת לבנו, עופר, כל מת-נה שיבקש לברי-המצוה שלו. הבן ביקש נסיעה לחו"ל, אך-לם מרומ החליט כי בתקופה זו אין הוא מוכן לשלוח את הבן לחו"ל. השניים הגיעו לי-פשרה. אם מרומ ימצא לברי-המצוה מתנה טובה יותר מ-אשר נסיעה לחו"ל, יותר ער-פר על דרישתו. בדיק ביום-הבנ-מצוה נולד לעופר אח. האב והבן הסכימו כי את-חדש הוא מתנה הרבה יותר טובה מנסיעה לחו"ל.

■ מפקד-הסרטים יונה דאי, קפץ לפאריס לאחר ש-הביא את סרטו אדם בפסטיבל

■ בערב שנערך במוע-דון-התיאטרון בתל-אביב, עלה על הבמה השחקן אהרון ארי-מלך, כדי לשעשע את הקהל במסכת של חיקויים. לפני ש-החל לחקות את שרי-האוצר יהושע רבינוביץ, אמר אלמוג לקהל: "רק רגע, אני צריך לסדר לי את הפוקוס בי-עיניים". ברמזו על פזילתו ה-בולטת של רבינוביץ.

■ באותו ערב הגיב יר-קב ("ענקל'ה") אנגמון על הודעתם של הליבראליים העצ-מאיים שהם מוותרים על דרי-שתם להנהיג עונש-מוות בי-ש-ראל, באומרו: "ככה ניצל ה-שר משה קרב."

■ בישיבה האחרונה של מועצת עיריית תל-אביב, הביא ראש העירייה שלמה ("ציץ") ההפך תקציב בן 103 אלף ליר-רות לאישור מועצת העירייה. התקציב מיועד למישרד תל-אביבי ליחסי-ציבור, שידאג ל-תדמית העירייה. לתקציב זה התנגד איש האופוזיציה בעיר-ריה, אליהו שפיזור, ש-הטיח לעבר ציץ: "אתה לא צריך כסף בשביל מישרד ל-יחסי-ציבור. אתה בעצמך יכול לפתח מישרד ליחסי-ציבור!"

■ ניהושים וויכוחים לור

■ גם סגנו של רבין, שרי-החזן יצחק ארזן, לא נמלט מהבדיחות. הבדיחה האחרונה על אלון שנשמעה בכנסת הי-תה, שאלון ביקש להביא מ-ארצות-הברית את המכונית של רוקרט טי. איירונסיידר, כדי שיוכל להיכנס ולצאת מב-לי להיפרד מהכיסא שלו.

■ למרות שיצחק רבין עדיין לא ערך שינויים אי-שיים בלישכת ראש-המשלה, נראה כי חייו של אלי מזור, חר, ראש לישכתו, בתפקיד יהיו קצרים ביותר. רבין ביר-קש לדבר עם גולדה מאיר בתל-פון. כשהגיעה השיחה, עמד ליד רבין אלי מורח, הרים את השפופרת והעביר אותה לרבין. באומרו: "אורי-ני הגברת ראש-המשלה בי-טלפון". הגיב רבין: "אני גבר-רתי!"

■ אימרה אחרת שלוקטה בין הח"כים, מיוחסת ל"ח-כ פינחס ספיר. בשעתו היה ספיר נזהג להתלונן כי אינו יכול לדבר עם גולדה ביחדות, ללא נוכחותם של השרים יר-ראל גלילי ויגאל אלון. כי-שהתופעה חזרה על עצמה שוב ושוב, הפליט ספיר: "אי-אפי-שר לדבר עם הגברת בלי שני-הפודלים האלה."

■ אחד מאנשי חירות בי-כנסת ניגש אל ח"כ אברהם מלמד, ראש סיעת המפד"ל בכנסת, היזוע דווקא כאיש מתון ובלתי-קנאי, ובידר אותו על הסכסכים הקיצוניים בהם נוקטת הסיעה נגד המשלה. הסביר מלמד: "אנחנו לא רור-צים לשבת באופוזיציה 25 שנה ולדבר, כמוכם. אנחנו רוצים

אסטרוד ז'ילברטו הוזמרת הברזילאית הנר-דעת הגיעה לישראל לסיד-רת הופעות יחד עם בעלה ניק. כשנשאל בעלה, לשם מה הוא מלווה אותה לכל הופעותיה, השיב בקיצור: "אני אוסף את הכסף."

תמרורים

נולד. לאחר שלוש שנות הריקון, מדריך-הטלפונים של תל-אביב והסביבה. בחלוקת הספר, שהיו לו שני אבות, שרני התיקשורת שמעון פרס וגר יעקובי, הוחל בשבוע שעבר.

נולד. לעיתונאים דבורה נמיר, הכתבת הרפואית של הצהרון ידיעות אחר

נמיר

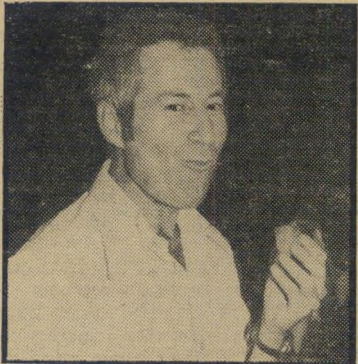
רונות ולבעלה יו"ר, נכד ראשון, רועי. הנכד נולד לסבתא דבורה ב' היותה בת 45, והוא הנכד הראשון לעיתונאית הצהרון.

מונה. ליו"ר ההנהלה המדעית של המכון ללימודים ארכיאומטי לורגיים, הארכי"ר אולוג'צ'לם, ד"ר בנו רוטנברג, אשר נודע כחוקר

מיכרות תימנע. המכון שרוטנברג עומד בראשו, חוקר מיפעלי-מתכת עתיקים, וחברים בו מדענים מאנגליה, גרמניה, ספרד וישראל. רוטנברג נודע בהאשמותיו נגד שריהביטחון משה דיין בנושא גילוייה העתיקות של דיין. הוא עצמו הואשם על-ידי מקורביו דיין בחפירות ארכי"ר אולוגיות בניגוד לחוק.

מונה. כמוכיר החטיבה המיקצועית של הנוער העובד והלומד (לשעבר הנוער העובד) מאיר גת, בן ה-34. גת היה לפני שקיבל תפקיד זה עורך אישי לראש עיריית גבעתיים קובה קריוזמן. הוא מונה במקומו של יוסף ריקה, אשר קיבל את תפקיד ראש מחלקת האירגון במיפלגת העבודה.

מונה. כמפקד גלי צה"ל, במקומו של יצחק ליבני, מי שהיה סגנו של ליבני בניהול התחנה הצבאית מרדכי ("מוטקה") נאור. נאור זכה בתפקיד רק לאחר מאבק

מפקד נאור
המאבק הצליח

עז אותו ניהלו עובדי התחנה כנגד מגמת הרמטכ"ל, רביאלוף מרדכי גור, למנות לתפקיד איש-צבא. אולם, על-ידי מינוי זה נשלל מנאור התפקיד המקביל של עורך-השבועון במחנה (ליבני נשא בשני התפקידים). וכעורך השבועון מונה יוסף איש כ"ר, שהיה אף הוא בעבר סגנו של ליבני. נאור שימש בעבר כעורך במחנה נח"ל ובמחנה גדנ"ע.

מונה. כנשיא בית-המשפט המחוזי בירושלים ד"ר בן-ציון שרשבסקי. המינוי נעשה על-ידי שריהמישפטים חיים צדוק, בנו של השופט, דניאל שרשב" סקי בן ה-29, טבע השבוע בחוף אשדוד.

מונה. כמרכז ענייני ההשקעות ב' משרד-המיסחר והתעשייה, סמנכ"ל המישרד עמוס מריחיים. תפקידו החדש של מריחיים הוא רק למיספר חודשים. משום שבתחילת השנה הבאה עומד לפוג החוק לעידוד השקעות-הון, שהוא הבסיס ל-תפקידו החדש, הנוסף.

נפטרה. בגיל 69, המשורר והמתרגם רפאל אליעז, יליד סופיה ותושב תל-אביב. אליעז פירסם בבולגרית ובעברית תרגומי-מופת של לורקה, שייקספיר, מולייר, איבסן, שאו, ברכט ואחרים. המנוח, שהיה חתן פרס טשרניחובסקי, התאלמן לפני שנים מספר, לאחר שהמאהבת שלו, עליזה מאני, הרעילה את אישתו.

TIME 100

עדינה לכל האוֹר
אחת היצירות
המעולות של דובק

TIME 100
100
*
SUPER KING SIZE FILTER

הפצצה האטומית הערבית אפשרית בעתיד הקרוב

איך? הוא לא יכול היה להגיש לנשיא אל-סאדאת את חזית האי טיני תמורת שלום יציב. המנהיגים הפרגמטיים של ישראל עדיין לא התליתו על כך. פעם הציעה ארצות-הברית למצריים לבנות לה סכר גבוה באסואן. אולם שר-החוץ דאז, ג'ון פוסטר דאלס, השתגע, וביטל את ההצעה. הסובייטים קפצו על המציאה, בנו את הסכר, והשתלטו על מצריים במשך קרוב לעשרים שנה.

כדי להעביר את מצריים מן המחנה הסובייטי למחנה האמריקאי, ולהבטיח לארצות-הברית אספקה בלתי-מופרעת של הנפט הדרוש לקיומה בשנים הקרובות, היה על ניקסון-קיסינג'ר לתת למצריים משהו גדול מאוד. אובייקט שיהיה תואם את גודל המיפנה. משהו שיחשמש את ההבטחות. משהו שיהווה סמל של מעמד בינלאומי.

משהו שיוכיח כי אנוואר אל-סאדאת גואל את מצריים מן השיעבוד לעוני, כשם שגמאל עבד-אל-נאצר שיחרר אותה מכלי ההשפלה הלאומית.

הפיתרון התבקש מעצמו: כור אטומי.

שפכה, ועוד יישפכו, מיליוני מלים על הכוונות האמיתיות של אל-סאדאת, על ההשלכות הביטחוניות

של הכור, על טיב התנהגותם של ניקסון וקיסינג'ר. כל המילים הללו אינן מוסיפות ואינן גורעות. אמריקה פועלת לפי האינטרסים שלה. יתכן שחדירתה למצריים, אף במחיר זה, מועילה לשלום. מצריים יכולה לרכוש כור ו/או מדענים ו/או ידע גם בבדיה-המועצות — וארצות-הברית לא יכלה לאבד הזדמנות זו — כפי שעשתה בפרשת סכר אסואן. אנוואר אל-סאדאת רוצה לשקם את מצריים, ויתכן מאוד שהוא מבקש באמת לגצל את הכושר הגרעיני למטרות-שלום בלבד.

אך אין פסק שמיפנה זה מגביר גם את הכושר המצרי לייצר פצצה אטומית. הפצצה האטומית הערבית שוב איננה חזיון של סוף הדורות. היא אפשרות לעתיד הקרוב.

סוף-סוף יצטרפו גם מנהיגיו הפרגמטיים להתמודד עם מצב חדש זה. הוא משנה את כל בעיות הביטחון, ואת כל בעיות השלום. "גבולות הביטחון" הופכים לבדיחה. "ההיחזקות הביטחוניות" שייכת לעידן החזקה-קשת. השלום, שנראה דרכים רבים כעניין של מור תרות, הפך לצורך של קיום.

לא עוד עניין ל"ניפוש", ל"אידיאליסטים". עניין "פרגמטי" של חיים ומוות.

עניין זה זול, עך שתהיה בהישגיה של כח מדינה קטנה. יהיה זול יותר להצטייד במחסן גרעיני מאשר לחמש צבא שיגדלי במטוסים ובטנקים, שמחירם מרקיע שחקים.

לפני סוף המאה ה-20 הפצצה כה זולה וקטנה, עד שאפשר יהיה להכניסה למיזוודה. כל אירגון עשיר, כמו המאפייה האמריקאית או מחתרת רצינית, יוכל להשיגה. שאף האיש: האם אין ישראל מבינה את הסכנה הטמונה בהתפתחות זו לעצם קיומה? (מאז התפרסמו כמה מחקרים על נושא זה. מדען הגרעין האמריקאי תיאודור טילור, העריך שיש כעת בעולם כאלף מדענים, המסוגלים לייצר פצצות אטומיות בתנאים פרימיטיביים. די בשישה ק"ג פלוטוניום, או ב-17 ק"ג אוראן-235, כדי לייצר פצצה בסדר-גודל הדרוש להשמדת גושדן.

בין ששת-הימים ויום-הכיפורים, היו רבים מאיתנו מודעים לסכנה זו, אף שלא הרבינו לדבר ולכתוב על כך בפומבי. היה זה אחד הגורמים שהמריצו אותנו להזהיר כי "הזמן אינו פועל לטובתנו".

היתה לנו עליונות צבאית, שנשענה על עליונות הלוחם הטכנולוגי: טייס מול טייס, שיריונאי מול שיריונאי, ימאי מול ימאי, אך הגורם האנושי הולך ופוחת במלחמה המודרנית. בא תורן של מערכות-נישק, שאפשר לרכשן בחוץ ולהפעילן על-ידי צוותים קטנים. מקומיים או זרים. הטיה שהטביע את אח"י "אילת" פתח עידן חדש. הטיולים שיצרו מטרות אוויריות מעץ לראשיהגשר המצרי ביום-הכיפורים היו תמורה נוסף בדרך זו.

מי שראה התפתחות זו בעיניים פקוחות, היה מסוגל להסיק את המסקנה: יומת-שלום מיידי, פעולה נימרצת לשינוי פני המצב המדיני ולעיקור הסיכסוך הישראלי-ערבי, לפני שישתנו מרכיבי-היסוד של ביטחוננו הלאומי. אדם הממשלות שלנו לא הרחיקו ראות

שום דבר אינו מפתיע בפרשה זו, מלבד האפתעה עצמה.

נרמה שאין גבול לכושרן של ממשותינו להיות מופתעות.

הופתענו על-ידי ריכוז הצבא המצרי במאי 1967. הופתענו על-ידי חדירת הטילים הסובייטיים למצריים, אחרי שהפצצנו אותה ברוב חוכמתנו, בעומק. הופתענו על-ידי ההתקפה ביום-הכיפורים. הופתענו על-ידי היעילות הפיתאומית של גשקי הנפט הערבי.

עכשיו הופתענו על-ידי נכונות האמריקאים לספק למצריים חומר גרעיני.

וכאשר אנחנו מופתעים, אנו מגיבים בחוסר-היגיון. זעקות היסטוריות מכאן, והודעות-הרגעה מטופשות מכאן.

מדוע אנחנו מופתעים תמיד? מדוע מדהים אותנו כל מיפנה מדיני וצבאי?

אנשים פשטניים מחפשים תשובה פשטנית: המודיעין נכשל. יש מחדל. המודיעין הצבאי לקוי, והמודיעין המדיני אינו קיים כלל.

זה נכון, כמובן. אבל אין צורך במערכות-מודיעין מתוחכמות כדי לחזות מראש התפתחויות גדולות.

אנחנו מופתעים, מפני שאיננו מוכנים להתמודד בעוד מועד עם הבעיות הגדולות והמבאייכות של עתידנו הראומי.

איננו יודעים דבר מראש, מפני שאיננו רוצים לדעת. אף אחת מממשלות ישראל עד כה לא היתה ערוכה לבדיקת האפשרויות והסכנות של העתיד בעוד מועד. כי כל ממשלות ישראל צולעות אחרי המאורעות. הן פועלות על-פי הכלל: "דייה לצרה בשעתה". וכאשר באה הצרה, מתחילה ההתרוצצות.

אז שאז זה תמיד מאוחר מדי.

כך קרה גם הפעם. אפתעה טוטאלית. ההחלטה האמריקאית נפלה על ראשינו

אור אדום

מקצה-האף של ראשיהממשלה. זה נקרא פרי-גמטיום, ונחשב אצלנו לשיא החוכמה המדינית.

מחרת מלחמת יום-הכיפורים הצטייר העידן האטומי באותיות של אש על הקיר.

הסנן הייכל פירסם ב"אד-הראם" מאמר ארוך, מנומק וציני, בו קרא לייצור פצצה גרעינית ערבית.

היה זה מאמר היסטורי. אין זה מיקרה שהעולם הזה היה העיתון היחיד שמצא לנכון לפרסמו במלואו.

העיתוי לא היה מיקרי. את הסנן הייכל הגיעו שני שיקולים סבירים:

ראשית, הפעלת נשקהנפט הפכה את העיר עם הערבי למעצמה כלכלית כבירה. מטר של זהב יורד על מדינות-ערב, והוצאות הייצור של פצצה גרעינית הפכו לגורם מעמטי-שווי.

שנית, המלחמה הרסה את תדמיתו של צה"ל כצבא שאין לנצחו. הערבים החלו הוגים באפשרות של ניצחון ערבי בשדה-הקרב. מכאן הוביל רק צעד קטן למחשבה הבאה: אם ינחלו הישראלים מפלה בשדה-הקרב, האם לא יפעילו פצצה גרעינית נגד מטרות כמו קאהיר, אסואן או דמשק? ומכאן: הצורך בפצצה גרעינית ערבית, שתוכל לשמש כגורם-ארתעה, לפחות.

באותה שעה פעל מועמר קדאפי למען קבלת החלטה כל-ערבית ברוח זו. בהרימו את שני דגליו — הדגל הירוק של הקנאות המוסלמית והדגל המוזהב של הכנסות הנפט — קרא לייצור הנשק האחד שיבטיח פיתרון סופי. היה ברור שהערבים יכולים עתה לקנות ידע גרעיני או כורים גרעיניים בארצות שונות. ההתפתחויות האלה היו צריכות להדליק אור אדום במערכות החוץ והביטחון של ישראל. אבל מנהיגי ישראל היו עוסקים בשאלות הרוח-עולם כגון "מיהו יהודי", אלה היו שאלות אקטואליות. ומנהיגיו הם, כידוע, פרגמטיים.

מסעי הנרי הראשון במזרח-התיכון לא נועדו רק להשיג הפדות-כוונות. בדרך לשלום. הם נועדו גם לחולל שינוי היסטורי ביחסיה-הכוונות הגלובאליים. המטרה העליונה היתה לרכוש את מצריים, שהיא ארקהלב של העולם הערבי.

כמו הפצצה האטומית על הירושימה — כרעם ביום בחור.

ל ברדעת ידע מזה זמן רב שאי-אפשר לעצור את העידן הגרעיני על סף המרחב שלנו.

היו שהציעו לנצל את העליונות הישראלית הזמנית בשטח הטכנולוגי, כדי להבטיח בעוד מועד פירוק אטומי של המרחב כולו.

דווקא אליעזר ליבנה, בהתקף בלתי-רגיל של שפיות הדעת, עמד בראש ועד ציבורי שהטיף לפיתרון זה — לפני שלקה בהתקף של טירוף לאומני חשון-מרפא. אך איש לא התייחס להצעה זו ברצינות. מה פיתאום? לנו יש אופציה גרעינית. לנו יש הכושר הטכנולוגי המדעי, השקענו בזה הרבה מאמץ וכסף. הערבים — הרי הכל יודעים שאין הם מסוגלים לעשות דבר. זהו עם פרימיטיבי, מפגר ללא-תקנה, עני מרוד.

יומיה ישראלית נמרצת לסירוף אטומי של המרחב יכ" לה להצליח — לפני שניגשנו לפיתוח האופציה ה"אטומית שלנו.

כל זה לא נבחן מעולם ברצינות. איש לא היה מוכן להתמודד עם הבעיה. לשם מה לבזבז זמן על בעיות שאינן אקטואליות?

אנחנו עם פרגמטי. יש לנו ממשות פרי-גמטיות. הן מתחילות לחשוב על בעיות גרי-עיוניות רק כשהפצצה הערבית מופנה בראש טיי ערבי, המבזין לעבר תהאביב.

פני כמה שנים ביקר אצלי נציג של חברת ראנד האמריקאית, העוסקת בהערכות מדיניות ואיסטראי-טגיות. הוא בא לסקור את דעתם של ראשי הציבור במרחב על בעיות העידן הגרעיני.

האם מודאג האזרח הישראלי מן האפשרות שהעולם כולו עלול להיחרב במלחמה גרעינית בין המעצמות? — אמרתי שאין דבר המדאיג את האזרח הישראלי פחות. מבחינתו, יכול העולם כולו להיחרב, כל עוד אין הדבר פוגע במדינת-ישראל. מה עשה העולם למעננו, בשוואה? האם מודאג האזרח הישראלי מן האפשרות שבקרוב תהינה פצצות גרעיניות בידי הערבים? — השבתי שהאזרח הנ"ל אינו מודאג. מפני שאינו מעלה זאת על דעתו.

אז פיתח בפני המדען האמריקאי את התחויות הרווחות בחוגים המצומצמים של מומחיה-גרעיני: תוך שנים מעטות, יהיה ייצור הפצצה הגרי-

זהו אחד הסודות השמורים ביותר: מזה שבע שנים ידעה ישראל שמדעני-גרעין מצריים מתמחים בהודו

דרוש לשם הפיכת דלק גרעיני קונבנציונלי, נאלי, המזין כורים גרעיניים למטרות מדע והפקת אנרגיה, לדלק גרעיני מועשר. הדרוש לשם הכנת פצצות גרעיניות.

האמצעי

האחרון

רשת המדענים הגרמניים בתעשיית הטילים המצרית, הוכיחה לישראל עובדת יסוד אחת: אין כוח בעור לם המסוגל למנוע ממדינה, שיש לה את המשאבים הכלכליים הדרושים לכך, להשיג את מטרותיה בדרך זו או אחרת. הפעילות הישראלית — שישראל כופרת בה עד עצם היום הזה — גרמה אמנם לסילוק המדענים הגרמניים ממצרים ולכישלון תוכנית הטילים המצרית, אבל מצריים מצוידת כיום, כפי שהיתה מצוידת כבר לפני מלחמת יום-הכיפורים, בכל אותם טילים ארוכי-טווח המסכנים את ביטחון ערי ישראל, שלא יכלה לייצר בעצמה. היא הצליחה להשיגם מברית-המועצות. כאשר הצהיר השבוע ראש-ממשלת ישראל יצחק רבין על מינוי ועדת מומחים שתבדוק את הסיכונים לישראל שבהקמת

ערת הרוחות, שפקדה השבוע את ישראל בעקבות הגילוי על נכור נותה של ארצות-הברית לספק למצריים כור גרעיני ולהבטיח לה אספקת דלק גרעיני, דמתה למהדורה שנית של פאניקת המדענים הגרמניים במצריים, שהסעירה את המדינה ב-1963. היו רק כמה הבדלים בין שתי הסערות שהגיעו למימדים של פאניקה. או דובר בטילים ארוכי-טווח, שעמדו לסכן את קיומה של ישראל, או הופנו ההאשמות כלפי גרמניה, שמדעניה הם שסייעו למצרים לבנות לעצמם טילים כאלה. ואז היו אלה המצרים שהכניסו לזירת העימות המזרח-תיכוני את המימד החדש של נשק ההשמדה, שלא היה קיים בידי ישראל.

כמו באותה פרשה, כך גם הפעם, עברו שנים רבות בין המידע שהגיע לישראל על כוונותיהם של המצרים לבין הוויכוח הפומבי שהתנהל בנושא. על עצם תוכניתם של המצרים להקים בארצם תעשיית טילים ועל פעילותם של מדענים גרמניים במצריים בנושא זה, היה לישראל מידע כבר בשנת 1953. אולם עברו עשר שנים, בהם פעלה ישראל, לטענת גורמים זרים, בשיטות שונות, כולל שיתוף סירור לחבלה בתעשיית הטילים ה-

האופציה התכופה

הכור הגרעיני האמריקאי במצריים, היה בכך משום ניסיון ארגוני שקוף ביותר, אין צורך להיות מומחה כדי לדעת כמה עובדות יסוד:

- מצריים חותרת במרץ להשגת כוח נשק גרעיני.
- שום אמצעי פיקוח אינו יכול למנוע ניצול דלק גרעיני המיועד לצרכי שלום להכנת פצצות גרעיניות, אם המדינה ברשותה נמצא הדלק רוצה להסתיר את כוונותיה.
- שאיפתם של המצרים למנוע מצב בו תהיה ישראל, כפי שסבורים רוב מומחי האטום בעולם, המדינה היחידה במרחב שברשותה אופציה לייצור מהיר של פצצות גרעיניות, ונכונותם לעשות כל מאמץ בכיוון זה, לא היתה סוד מעולם. היא הובלטה על ידם במיתכוון דווקא אחרי מלחמת יום-הכיפורים, כאשר מסקרי פים זרים ציינו כי אפילו היו הערבים נוחלים במלחמת יום-הכיפורים הישגים צבאיים שהיו מאיימים על קיום ישראל, עדיין היה נשאר בידה האמצעי האחרון: זה של כוח ההרתעה הגרעיני.
- היה זה חסנין הייכל, עורך אל-אחרם, שהיה עד לפני מיספר חודשים שופרו

מצרית, עד שהנושא עלה לכותרות העיתונים ודעת הקהל העולמית הופנתה לדון בו.

גם הפעם לא היה משום חידוש בי חשיפת תוכניותיה של מצריים להקים לעצמה מיתקני כוח גרעיני, שיאפשרו לה, למרות כל הערובות ואמצעי הפיקוח, לייצור לעצמה אופציה של הכנת פצצה גרעינית.

עוד לפני שבע שנים קיבלה ישראל מידע מדויק שהגיע מהודו, על פיו משימתם מדענים מצריים בהקמת הכור הגרעיני שהקימה הודו בסיועה של קנדה, אותם מדעני גרעין מצריים היו שותפים פעילים בפעילותם של מדעני הודו בי הפיכת האנרגיה האטומית לצרכי שלום, כביכול, שהועמדה לרשותם, ליצירת פצצה גרעינית.

מבחינה מסוימת יצרה לעצמה בכך מצריים את התשתית הראשונה הדרושה למדינה המתעתדת ליצור לעצמה אופציה גרעינית: קאדר של מומחי גרעין עצמאיים, שלא יהיו תלויים עוד בגורמים זרים ברכישת הידע המתוחכם והיקר ה-

במדינה

העם

עונים ורורים

ופיטריה שחורה

החלומות היו יפים

וחיקיצה היתה פתאומית

מכונת-הבידוח עבדה במלוא הקיטור במשך כל שעות הבוקר. היא הגיעה לישיאה בהלצה הבאה: "המדיניות האמריקאית היא מאוזנת. ניקסון נתן מיליארד דולאר לבניית כור אטומי במצריים, ורי מיליארד דולאר לבניית מיקלטים אטומיים בישראל."

כמו כל בדיחה, באה גם זו לתת פורקן למועקה.

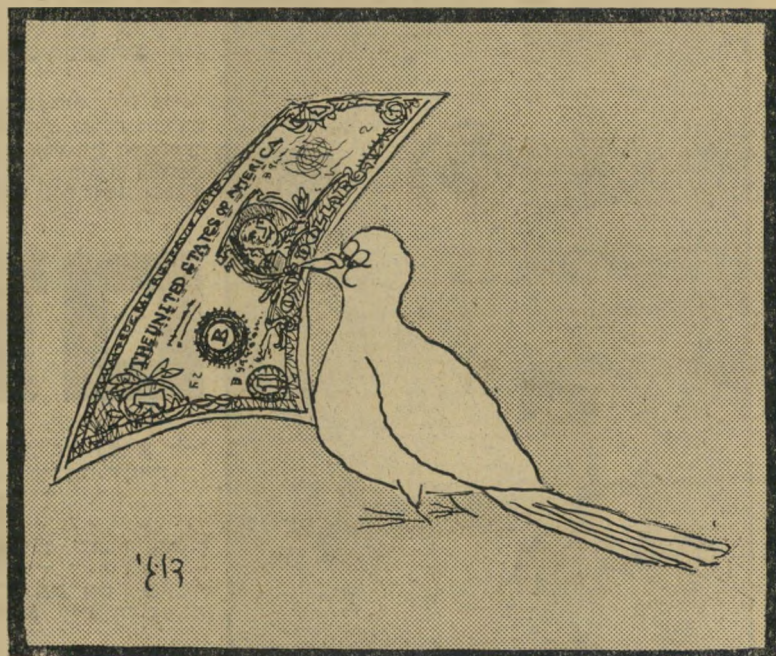
מישגה חמור. מועקה זו השתלטה על ישראל ערב בואו של ריצ'ארד ניקסון. היא פשטה מעל למדינה כמו פיטריה שחורה.

לפני כן ריחפה המדינה כולה בעננים הוורודים של התרוממות-הרוח. בפעם הראשונה ביקר נשיא אמריקאי בישראל — אולי הביקור החשוב ביותר בארץ מאז בא הקיסר הגרמני בימי הרצל, ונפרצה לכבודו הפריצה בחומת העיר העתיקה, בין שער-יפו ומיגדל-דוד. הכל נראה טוב ויפה. הידידות האמרי-

היתה זו המהלומה הראשונה של מתאגרף-אלוף, בראשית הסיבוב הראשון.

המכה לא היתה חזקה מדי, לא קרעה את פני היריב. אך היא בישרה את מאבק-האיתנים העומד להתחולל בסיבובים הבאים.

כך היתה הכרזתו של משה דיין, כאשר מיהר השבוע לחזור לארץ.

PAX AMERICANA

מישגה של מי? הוא בחר ברגע הנכון. הארץ כעסה על הכרזתו אלון ויריב (ראה לעיל). לרגע קט איבדה ממשלת רבין את שיווי-המשקל שלה. באותה אל-פית של שנייה נחתה המכה הראשונה של דיין בין צלעותיה.

"אם המצרים ינצלו לצורכי מלחמה את האנרגיה הגרעינית, שיפיקו מן הכור שיקבלו מארצות-הברית," הצהיר דיין בגמל-התעופה, "הרי שמסעו של ניקסון במזרח התיכון יהיה בבחינת מישגה היסטורי ופאטאלי."

הידיעה הופיעה בראש העמוד הראשון של הארץ, בצד הידיעות על קבלת-הפנים התגנית שנגערה לניסיון כמה שעות לפני כן באותו גמל-התעופה. האחת נועדה לנטרל את השנייה.

גם כיוון המכה היה ברור — הקורא לא שם לב שהמדובר הוא כביכול, במישגה מצד ניקסון. הרושם שנשאר הוא שזהו מישגה של רבין-אלון.

נשק קמלני. משה דיין עדיין אינו מוכן להנחית על ממשלת רבין מכה מרחצת. כמתיכמה האטומית ליצורים בעזר, משכנעים אותו שעליו להתמתן עוד כמה שבועות או חודשים.

אולם התקפת-הפתע היתה אות לבאות. משה דיין אורב לממשלת רבין — וכל שגיאה, מחל או כישלון שלה עלולים להפוך בידיו לנשק קטלני.

קאית-ישראלית נראתה כאילו הגיעה לישיאה. הממשלה החדשה, שהגיעה והיעתה לשלטון, קיוותה כי הביקור יעניק לה את ברק ההדר שהיא זקוקה לו, להתבססותה בתודעת הציבור, הציבור עצמו קיווה כי הנשיא יביא עימו כל טוב, סלים מלאים כסף ונשק.

ההודעה האטומית במצריים גרמה ליקיצה פתאומית.

כדי להציל את אווירת התרוממות-הרוח של ערב-הביקור השמיעו יגאל אלון ורהרון יריב, כימעט אטומסטית, הודעות מרגיעות — מבלי שתפסו כלל מה הם עושים.

רק כעבור כמה שעות נוכחו לדעת ששגו מישגה חמור — ואז היה כבר מאוחר מדי. תולדות מלחמת-השמיטה הגדולה על הביקור פתה. במקומה בא מצב-רוח שונה לגמרי, ואולי בריא יותר: התמודדות רצי שונה עם המציאות.

סיכויי הרגיעה והשלום במרחב גברו מאו-יום-הכיפורים. בגלל החזירה המהירה של ארצות-הברית לעולם הערבי, חדירה זו שמה קץ למעמדה של ישראל כשותפת הבכירה היחידה של ושינגטון במרחב. נוצרה מערכת מדינית חדשה, המושגת בה הכרה את הנתונים המדיניים, הצבאיים ו הכלכליים במרחב.

אספקת הכור האטומי למצריים (ראה הנוף) היא רק אחד הסימנים של תהליך זה. היא מפנה את המבט אל עובדות-היסוד של המציאות המדינית של ישראל:

הגרעיני המצרי, אין להם על מה לסמוך. המצרים עצמם אינם מסתירים את כוונתם. תיהם. אולם בניגוד לדיעה המקובלת בישראל שהרצון להשמדת ישראל הוא הדוחף את מצרים להשגת אופציה גרעינית משלה — הרי הדחף לכך הוא דווקא פחדם של המצרים מפני האופציה המצרית בידי ישראל. שררהחץ המצרי הורה בכך השבוע בגלוי.

עד כה התנגדה ישראל לכל רעיון של פירוק המרחב מנשק אטומי, מתוך ידיעה שהאופציה האטומית היחידה במרחב מצויה בידיה. ב-1965 הצהיר יגאל אלון, אז שר העבודה, בכנסת: "ישראל לא תהיה הראשונה אשר תכניס כלי-נשק גרעיניים למזרח התיכון. אבל ישראל לא תרשה לשכנותיה לפתוח במירוץ הרסני זה." הנימוק הקבוע בו השתמשה ישראל לאי-הסכמתה לפירוק המרחב מנשק אטומי היה שפירוק כזה יכול לבוא רק במסגרת פירוק כולל של כלי נשק קונבנציונאליים.

משום כך כוללת הסכמתה של ארצות-הברית לסייע למצרים בתחום הגרעין שפורסמה רק עם ביקורו של ניקסון בישראל, סיכון וסיכוי גם יחד: היא עלולה לבטל את הבלעדיות של ישראל בתחום האופציה הגרעינית וליצור בכך סיכון. והיא עשויה לדחוף את ישראל להסכמה לפירוק במסגרת הסדר כולל שיושג בתום דיוני ועידת ז'נבה.

מה שברור הוא שהאופציה הבלעדית, שהייתה נחלתה של ישראל, ושמפניה הוזהרו רבים בישראל במשך שנים רבות — התפוצצה השבוע.

הנושא והבעיה אינם חדשים. במחקר שהוצא לאור עליידי המכון ללימודים אסטרטגיים בלונדון ב-1971, כתב המחבר פואד ג'עבר*, בין השאר:

"אילו היתה מצרים נוגשת לתוכנית להפעלת כור-כוח גרעיני, שהיה נותן לה קאהיר אופציה על נשק גרעיני, אין זה סביר, כלל ועיקר, שהישראלים ימתינו עד שתתחיל מצרים לממש אופציה זו. העובדה שהם צועדים הרבה לפני מצרים בתחום זה, עשויה להניעם לגשת לייצור נשק משלהם... תראיות מעידות שלא נחסך כל מאמץ שהוא לצייד את מערכת הביטחון, מבחינה מדעית וטכנולוגית, בכל הדרוש לייצור כלי-נשק גרעיניים תוך זמן קצר."

סיכון

וסיכוי

דברים מסובכים והנושא מקיף מדי, מכפי שניתן יהיה לתמצתם ברשימה עתונאית קצרה. אולם כולם מעידים על עובדה אחת: כל ההצהרות המרגיעות, הן של האמריקאים והן של ראשי ממשלת ישראל, בדבר אי-הסכנה שבהקמת הכור

המחקר, הנושא את השם, "נשק גרעיני בישראל", הופיע בארץ בעברית בהוצאת בוסתן, וכולל את המידע המקיף ביותר שפורסם בתחום זה.

הפמלייה מקבלת את בני ניקסון בבואו

בהצלחה רבה. סין יעצה או להתקדם בי שלבים בתחום זה. תוך הסתמכות על מקורות עצמיים; ניסיון לובי שנעשה בשנת 1970 כשהביע נכונות לקנות פצצה גרעינית ונזכר שפצצות גרעיניות פשוט אינן עומדות למכירה."

האיסטרטגיה

של ההרתעה

מסקנותיו של הייכל, ששיקפו את השקפתו של סאדאת בנושא זה, היו כדלהלן:

"השגת פצצה גרעינית עליידי הערבים לא תאריך עד שתתפתח יכולתם הטכני-לוגית לייצר אותה. הערבים יכולים, נוכח סכנה גרעינית ברורה מצד ישראל, להשיג את מה שהם רוצים מברית-המועצות. אם ברית-המועצות תסרב, עשויה סין להסכים. אם סין תסרב, הרי הפצצה הגרעינית לא תהיה אחרי הכל שמורה ומוגנת מכל הישג יד."

"אם נמצאת בידי ישראל פצצה גרעינית, או קיים בידה פוטנציאל לפצצה גרעינית — נחוץ שגם בידי הערבים תהיה פצצה כזאת. ההיגיון בכך הוא, שההרתעה היא האיסטרטגיה היחידה בעלת ההשפעה בדורנו. פירוש הדבר שקיום סוג זה של נשק אצל שני הצדדים במאבק — היא הערובה היחידה לאי-הפעלתו של נשק זה במאבק."

הרוסים והסינים לא היו מוכנים לספק למצרים את הידע הכולל שהיו עלולים לאפשר להם לפתח פצצות גרעיניות. הם ידעו שכל סיוע, אפילו בהקמת כורים גרעיניים למטרות שלום, עלול — נוכח הפכפכותו של העולם הערבי — להוציא את השליטה על הדלק הגרעיני מידיהם. ארצות-הברית הסכימה ליטול על עצמה סיכון זה, אולי מתוך ידיעה ברורה — בנוסף לשאר הנימוקים — שמוטב לה לעשות זאת מאשר יעשו זאת הרוסים או הסינים.

מה שקורה עתה בישראל נוכח הסכנה האפשרית של פיתוח פצצת אטום מצרית לעתיד לבוא, מצביע על תחשבות הרי מצרים כאשר הקימה ישראל את הכורים הגרעיניים בנחל שורק ובדימונה.

של נשיא מצריים, סאדאת, שכתב על כך בגלוי. בסוף חודש נובמבר 1973, פירסם הייכל סידרה של מאמרים שהציגו קבל העולם כולו את האיסטרטגיה האטומית המצרית.

כתב אז הייכל, בין השאר: "בשנים האחרונות הופיעו באורה רצוף דו"חות מ-מקורות שונים, בדבר האפשרות שבידי ישראל מצויות פצצות אטום: פורסמו בי שנים האחרונות דו"חות מטעם המוסד ל-לימודים אסטרטגיים בלונדון, וכן דו"חות מטעם המכון לחימוש בשטוקהולם. דו"חות אלה הצביעו, באורה רצוף, על כך שבידי ישראל מצוי כוח אטומי."

הייכל ציטט שיחה שהיתה לו עם סיג'א-טור אמריקאי בתקופת המלחמה שאמר לו: "אני חושש ביותר שאנשים אלה בי-תל-אביב יאבדו את עצביהם וישתמשו באחת משלוש פצצות האטום שבידיהם, כדי לחסל התקפה ערבית נוספת. לא מעניין אותי מה שיקרה לערבים, אבל אני חושש שפצצה אטומית בשעה כזאת יכולה להוביל את העולם אל פי שואה אטומית נוראה."

הסינים סרבו

לעזור למצרים

יתח אז הייכל את העמדה המצרית בבעיית החדרת הנשק האטומי למרחב כדלהלן:

● "ישראל רצתה שהערבים יחדשו כי יש לה פצצה גרעינית. ברם, היא לא רצתה שהערבים ידעו על כך בוודאות. ישראל לא ניסתה את הפצצה הגרעינית שלה מ-שום שניתן להעריך את התקינות שלה באמצעות מחשב. משום כך התחמקה ישראל מלחלוחת על ההסכם לאיסור עריכת ניסויים גרעיניים שעליו חתמו רוב מדינות העולם."

● "ביכולתי לציין שלושה ניסיונות ערביים עיקריים שנעשו כדי להדביק את ישראל בשטח הגרעיני: ניסיון מצרי בו התעניין נאצר במשך שנים ארוכות לפי-תוח התוכנית גרעינית מצרית שלא השיג תוצאות ברורות; ניסיון מצרי שנעשה אחרי 1967 במגמה להתקשר עם סין, אשר פוצצה את פצצתה הגרעינית הראשונה

הנשיאים מנופכים זה לזה לפרידה

הישראליים והקזינו בקורפו

ישקיעו כ-2 מיליון לירות בסך-הכל, יהיה בידיהם קאזינו על כל ציודו ומזמין חה גרמני בעל-ידע. החל משאימתן ו- החלו נסיעות לאי קורפו.

אבל כאן קרו שני דברים: פרצה מיל- חמת אוקטובר, ומנהלי המשא-ומתן מטעם המוכרים, נסוגו. רעיון הקאזינו נידחה לפי שעה. (זהו רעיון בריא, או- מר דני רומן. "אחרי הכל, בארה"ב מטי- סים חינוס ונותנים מלון ואוכל חינוס למי שבא ללאס-וגאס מסן-פרנציסקו או לוס-אנג'לס, וזהו בערך המרחק מתל- אביב לקורפו. אפשר היה להביא ישר- אלים בקבוצות מאורגנות לקאזינו, ל- טובת הכל").

ובכן, מה יעשה בעל-רעיונות כדני רור מן לאחר שרעיון הקאזינו נפל? מועדור- נילילה יש לו: "המערה" ו"עומר" כייאס" בתל-אביב, ומועדון "החאן" ב- ירושלים. גם משרד-נסיעות יש לו: מישור, "אברהמוף", בו הוא שותף.

ליד "המערה", ביפו העתיקה, מחזי- קים רומן את לווייתן באולם בו נכשל נסיונם להקים מיסעדה רוסית בשם "בלי- ליקה". מה עושים בו? בזמן האחרון יש לישראלים שיגעון חדש, מכירות פומ- ביות, בהן מוכרים הכל. לכן, למה לא להקים מוסדות כגון "סותבי" או "כריס- טי" גם בישראל?

ב-9 ביולי תתקיים המכירה הפומבית הראשונה בישראל באמצעות חברה ש- הוקמה לשם כך, ושמה "מכירה פומ- ביות". כל מי שרוצה יוכל להציג את מכירותיו, שבוע מראש. כל קונה יכול להציע מחיר עוד לפני המכירה הפומ- בית. רומן-לווייתן לוקחים לעצמם 10% ממחיר המינימום שיקבע המוכר, ועוד 50% מכל תוספת מחיר. הם גם מבטחים את המוצר הנמסר לידיהם, מפני כל נזק.

למכירה הראשונה מובטח כבר ציור אמיתי בצבעי-מים של פיקאסו. יהיו שם גם מכונית-תפירה בת 300 שנה ופסני- תר בן 150 שנה. בעת הביקור במקום לא חדל הטלפון מלצלצל. אחד הציע ש- פיל הודית בת 200 שנה, והשני שטיח יקר מהודו, תמורת 5000 לירות.

דני רומן הבטיח כי לאחר הניסיון הראשון, ייתכן שיוריד את האחוזים ש- קבע לעצמו. אחרי הכל, אי-אפשר לדעת אם זה יילך, ואת ההוצאות יש לכסות.

עקיבא והטייסים

הח"כ של המרכז-החופשי, עקי- בא נוף, הגיש הצעה לסדר-היום לדון בהסדרת-המיסים של טייסי "אל-על", כולל ההנחות המיוחדות מהן הם נה- ים, וקרא להם לפתוח את סיפריהם בפני הציבור.

יוזמים דווייתן ורומן מכירה פומבית

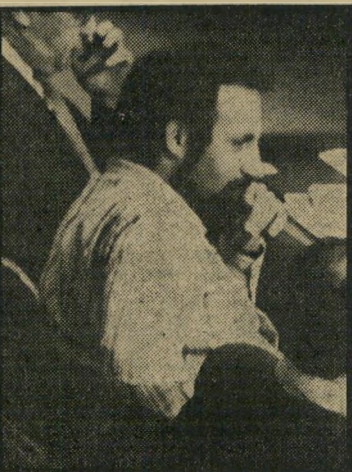
בישראל, כידוע, אסור לערוך הימו- רים, וכאשר כבר ביקר כאן מומחה מ- מדרגה ראשונה כמאיר לנסקי, גם הוא סולק. בעצם, מותר לערוך הימורים ל- מטרת ספורט (טוטו), ולהכנסותיהם קודש למוסדות-הספורט ולקבוצות פר- טיים, ביניהם ראשי "ידיעות אחרונות", וכן מותרים הימורי "מיפעל-הפיס", שכל הכנסותיו קודש למוסדות-חינוך ולעמ- לות לסוכנים הראשיים. מישחק-הימור נוסף, "בינגו", אסור אף הוא, אך הוועד- למען-החייל עורך אותו אחת לשבוע, ל- טובת החיילים. אבל קזינו ממש, כמו ב- סרטים, אסור.

כיוון שכך, החליטו שני ישראלים בע- לי יוזמה, דני רומן ודויד לווייתן, להביא את הישראלים להימורים - ליוון, באמצעות שורה ארוכה של מתווכים נו- דע להם כי הקאזינו שבאי קורפו עומד למכירה תמורת רבע-מיליון דולר, ואם סרטים, אסור.

כמה מן הטייסים פנו למדור זה ב- בקשה להפנות קריאה פומבית אל עקי- בא נוף, שהוא גם עורך-דין, גם ח"כ וגם פיזיונאי וזמר המקבל הכנסות מהופ- עות.

הרי ידוע כי לאמנים יש הסדר של ניכוי גלובאלי של הוצאות מהכנסותיה- הם, הסדר המקל מאוד על תשלום ה- מיסים. הטייסים מבקשים מעקיבא נוף כי ייכבד ויפתח בפניהם את תיקו במס- הכנסה, ויראה להם כיצד הוא מנכה את הוצאותיו האמנותיות מהכנסותיו כ- אמן, ובעיקר כדי שיתברר האם הוא, כאמן, נהנה מהסדר מיוחד זה עם מס- הכנסה, או שמא הוא מסרב ליהנות מ- הקלות מיוחדות אלו.

שאלה נוספת שלהם אליו היא, האם הוא מוכן שיבטלו את ההסדרים המיו- חדים של מס-הכנסה לחברות שהוא ייצג כעורך-דין, ואשר במיסגרת היותן

ח"כ נוף חשבון פתוח

איזהו

גיבור?

מי שרוצה לקנות 26% בקונצרן-הגרבר- נים של "גיבור", יכול לעשות זאת עכ- שיו, ובזול. זה יעלה לו 2.6 מיליון דו- לרים בדיוק. מה שצריך לעשות הוא להתקשר עם

בער רזוב גרבוניס בזוג

שתי חברות בצרפת, "ביק" (זו של הע- טים) ו"פרייה" (יצרנית מים מינרליים, שבעליה יהודי), המבקשות להיפטר מן המניות שבידיהן.

המניות הגיעו אל שתי חברות אלו מידי הבנקים הנושים של ברנרד גיבר- שטיין, המשקיע הצרפתי ב"גיבור", ול- שער בעל קונצרן הגרבוניס "דיס". על- מנת למכור את המניות מוכנים המוכ- רים להעריך את "גיבור" כולו ב-10 מיל- יון דולר, בערך המחצית משוויי לפי דעת בעליו גרשון רזוב, ודעת הבנק לפיתוח התעשייה שהילוה לו עשרות מיליוני ל"י תמורת שיעבודים עצמיים. אחד הגורמים לירידת ערך המפעל הוא הנפילה בריווחיות שלו, שהיתה ב- שנה הנוכחית כ-6 מיליון לירות נטו, לעומת 17 מיליון אשתקד. חסיבה לירי- דת הריווחיות היא הקמת מיספר גדול של מיפעלי גרבוניס במזרח-הרחוק, ה- מכים את "גיבור" במחיריהם.

הנהלה

חדשה

לישראפילים

בעלי-המניות של חברת הפקות-הסר- טים "ישראפילים" בחרו בצבי שפילמן כיו"ר מועצת-המנהלים החדשה של ה- חברה. שלמה מוגרבי כמנהל-העסקים, ואלכס מסיס כמנהל מכירות ופיתוח- עסקים.

הנהלה החדשה נבחרה לאחר העב- רת מניות-הבעלות על החברה מידי חב- רת-המימון, "אי.אס.אל". לידי שפילמן, מוגרבי ומסיס.

מחזורי-המכירות של "ישראפילים" ל- שנת 1973/74 הסתכם ב-1.4 מיליון ל- רות. הייצוא בשנת 1973 היה 141 אלף דולר, והשנה מקווה החברה ליצא ב- 175 אלף דולר.

החברה מכרה בשנה שעברה את סיר- טה "ברגוריון זוכר" לארצות רבות. ב- סוף חודש זה יוצא לראשונה הסרט ה- חדש שהפיקה החברה, "האדמות ה- מובטחות". הסרט בויים ע"י סוזאן זונטאג, והמפקים היו ניקול סטפאן מפריס ואלכס מסיס. הסרט הוא ב- צבעים, והוא צולם במהלכה של מיל- חמת אוקטובר.

במדינה

התנחלות

יש רמה ויש רמה

מיהו שיחליט אם

רמית תהיה התאומה

שר ימות?

הסכם הפרדת הכוחות עם סוריה, ה- נסיגה מהמובלעת, החשש מנסיגות נוספות בעיקבות הסכם זה, לא ריפו ידי הממשלה מן התוכנית להקמת עיר ברמת-הגולן. אחד הסיוורים הראשונים אותם ערך שר- הביטחון החדש שימרון פרס, היה ברמת- הגולן, לקביעת מיקומה המדויק של העיר החדשה.

נראה כי פרס מבקש לקחת תחת חסותו את העיר שברמת-הגולן, לה לא ניקבע עדיין שם סופי. כמישקל-נגד לעיר ימית שבפיתחת רפיה, שהיתה "התינוק" של קודמילתפקיד, משה דיין.

בסיוור השתתפו הרמטכ"ל רביאלוף

רמטכ"ל גור

רמה מטכ"לית נגד

אהוף-פיקוד איתן

רמה פיקודית

מרדכי ("מוטה") גור, ואלוף-פיקוד-הצפון האלוף רפאל ("רפול") איתן. רפול הביא את אורחיו לנקודה מעל קיבוץ גדות. ליד בית-המכס העליון, והירצה בפניהם ארוכות מדוע, לדעתו, אי כפי שהוא הגדיר זאת, "לדעת הרמה הפיקודית", צריכה העיר לקום בנקודה מסוימת.

רמה מועד רמה. לא הספיק רפול לסיים את הרצאתו, ומוטה, אשר מאז היותו הוא-עצמו אלוף-פיקוד-הצפון, חש עצמו כמזמחה לבעיות הפיקוד, הצביע על נקודה אחרת ושען כי, לדעתו, דווקא שם צריכה לקום העיר החדשה.

כשניסה רפול להתווכח עם הרמטכ"ל, הפסיק אותו מוטה ואמר: "הרמה ה- מטכ"לית חושבת שכאן צריכה לקום העיר, והרמה המטכ"לית היא מעל לרמה הפיקודית".

פרס. אשר האזין משך כל זמן הוויכוח בין שני אנשי הצבא בדממה, התרגז, שיסע את שניהם והודיע להם נחרצות: "הרמה הפיקודית יכולה לטעון כך, והרמה המטכ"לית יכולה לטעון אחרת. הרמה ה- מדינית היא שתחליט - והרמה המדינית זה אני!".

סיוור שלושה האישים הסתיים, מבלי ש- יוחלט היכן תקום עיר-ואם חדשה בישראל.

דו"ח לסקוב

טייטור

„הענישה המיידית“ עדיין
מאשיכה להתקיים בצה"ל

חיילים רצים בעונש

חיילים כותבים גלויות

מירפאת קצין העיר ת"א

רפואה

המידפאות של קציני
הערים מעלו בתפקידן

המת"ש. בפרק „תשלומים“ קובע לסקוב, כי במת"ש קיימים פיגורים חמורים בתשלומים לחיילים ולאנשי-קבע, פיגורים המגיעים לכדי חודשים רבים. חייל צה"ל אשר אינו מקבל משכורת כפי המגיע לו, או ששכרו הולך, אינו יכול לנקוט שום אמצעי-נגד. הוא אינו יכול לפנות לבית-דין לעבודה, הוא הכתובת האזרחית למיקרים כאלה, הוא אינו יכול להכריז שביתה. בנושא זה נתונה משכורתם של חיילי צה"ל לחסדיהם של אנשי המת"ש. לסקוב מספר בדו"ח שלו כי עד סוף חודש אפריל השנה, לא חושבו הפיגורים שהיו קיימים לגבי תיקון שכרם של אנשי קבע. הכוונה היא לעידכון משכורתיהם של קציני וחילי קבע אשר הועלו בדרגה, או עברו לשרת בשטחים (ואז קיבלו תוספת בת מאות לירות למשכורתם), אשר תוספות המשכורת שלהם וההנחות ממס, המגיעות לאלה המשרתים בשטחים, מגיעות למאות (המשך בטמוד 24)

כיצד להשתמש בסמכות ובמישמת, כיצד לתרגל ולהדריך ולאמן את הפרט והצוות, וכיצד לשוכך מתחים בין-אישיים. טיפות תכונות אלה הן מחובתם של מפקדי-היחידה ומפקדי-המישנה. „לדעתי, יישום חובות אלה, כפי שהדבר מתבטא בקבילות, נמצא לעיתים חסר“, במילים אחרות, לסקוב טוען כי המפקד דים אינם שמים דגש מספיק, אם בכלל, על טיפות החייל כפרט, אינם יודעים להשתמש בסמכותם. **פירוקי הדרגות** מתייחסים לבעיות שונות, אשר בלטו ביותר מבין אלפי התלונות שהגיעו אל נציב קבילות החיילים, כאשר הבעיה השעוריינית ביותר היא מערכת התשלומים של צה"ל לחייליו.

הסמכויות שהואצלו לנציב על-ידי שר-הביטחון, הן בעצם נטולות-שינויים. לנציב יש סמכות לחקור בתלונות של חיילים, אך אינו רשאי לחקור בעיות כלליות, החורגות מן התלונה הקונקרטית של החייל. לאחר שהנציב מגיע למסקנות מסוימות, הוא יכול רק להמליץ. קצין מיוחד, ראש אכ"א-בקר, בדרגת אלוף-מישנה, מונה על-ידי צה"ל לפקח על ביצוע המלצותיו של לסקוב, אולם באותן תלונות המוספות כנגד קצינים בדרגת אלוף-מישנה ומעלה, קצרה ידו של אותו קצין מלפועל. כל תלונה, אשר לאחר הבדיקה הראשונית מתברר כי היא גובלת בעבירה על חוקי מטכ"ל, מוצאת אוטומטית מידיו של נציב הקבילות ועוברת לפרקליטות הצבאית הראשית, והנציב מאבד כל קשר עימה. למרות חוסר-אונים זה של „הכוח המערבי“ של חיילי צה"ל, כפי שמכונה הנציב בחוגי הצבא, הצליח לסקוב לחקור בעיות עד שורשן, וזאת בטענה כי מיספר תלונות רב באותו נושא, אילץ אותו לחקירה יסודית בו. הפרק הראשון של דו"ח הנציב, הנקרא „כללי“, נוגע בבניה החמורה ביותר, לדעתו של לסקוב, בצה"ל. לסקוב מסכם את סך 7224 התלונות שהגיעו אשתד, בכתב-קטרוג חריף ביותר על הפיקוד של צה"ל. למרות הלשון המאופקת, חבייה מאחורי הפרק הראשון של דו"ח הנציב נורת-אזעקה אדומה, להזהיר כל מי שצה"ל יקר לו. כותב לסקוב: „התרשמתי שהדרישה של צה"ל, שהיא כשלעצמה מוצדקת, להציב בראש יחידותיו מפקדים שיגזרו בקרב, מביאה לעיתים לידו כך שלא שמים דגש על טיפות קציני-וטר „לעיתים הוברר כי אין מי שידריכו

מ חקרת חיילים ניצבה ליד המשאית הידרן. ממיצחי החיילים שטפה הזיעה כפגלים. החום, באותו יום בביקעה, היה כבד ביותר. מפקד המחלקה פלט פקודה ותחיילים מיהרו לטפס על המשאית. המפקד פלט פקודה קצרה נוספת, והחיילים זינקו מן המשאית לקרקע. „מישחק“ זה של טיפוס על המשאית וקפיצה ממנה, חוזר על עצמו עשרות פעמים, ובא לקיצו רק לאחר ששני חיילים התעלפו מגודל המאמץ. יחידת חרמ"ש הרגיוה את המפקד שלה. התוצאה: עונש בצורת מסע-אלונקות מפרך, אשר בסיומו, צנחו החיילים על מיטותיהם, סחוטים ותשושים. כעבור שני ימים בלבד העיר המפקד את חייליו המור תשים, והוציא אותם לפעילות מיבצית. בשפת דו"ח יבשה מביא נציב קבילות החיילים, רב-אלוף (מיל.) חיים לסקוב שתי דוגמות אלו של התעללות בחיילים. בל-שונו: „הענישה המיידית“ או בסלנג הצבאי „טירטור“, בדו"ח השנתי השני שלו, אשר הוגש לוועדת-החקירה-ביטחון של הכנסת. **לכר הגילוי** הנוגע לחזרת תופעות ה„טירטור“ בצה"ל, תופעה אשר היתה נפוצה ביותר באמצע שנות התשישים, אולם מאז נדמה היה שחלפה כליל מן ההוי הצבאי, חושף הדו"ח של נציב קבילות החיילים ליקויים ומחדלים, הגובלים לעיתים קרובות בשעוריות ממש, בנושא הטיפול באנשי-הצבא כפרטים. בעוד שתפקידו של לסקוב, כאחד מהמיי-שה חברי ועדת-אגרנט, הוא לבדוק את מחדלי צה"ל במילחמת יום-הכיפורים, הרי כנציג קבילות החיילים, עליו לשמש כתובת לתלונות של חיילי מילואים וסדיר, על עוולות שנעשו להם בתקופת שירותם הצבאי.

לטכסה-הפרידה, בחליפה אלגנטית כהה וסגורה — כל זאת, בתוך 25 שעות. שר-החוזק יגאל אלון סיפר בגאווה כי ילדי ירושלים יצאו בספונסאניות אותנטי לרחובות כדי לקבל את פני הנשיא האמריקאי בהגיעו לארץ. למחרת פירסמו העיתונים כי עריית ירושלים סירבה להינות לבקשת משרד-החוזק להוציא את הילדים בשנית באופן מאורגן, לרחובות כדי להיפרד מהנשיא.

כל שעת מסע השירה מלוד לירושלים ניהל מנהל מלון המלך דוד, רודי ברי דנהיימ, מלחמה נואשת כנגד עובדי מלונה, אשר דרכו על השטיח אותו הכיר או במיוחד ממלון דן-קיסריה, וליכלכו אותו. בודנהיימר, הידוע כאחד הגאונות באנשי המלונאות הישראלית, עמד בעצמו עם מטאטא גדול, וניקה את השטיח בכל פעם שאחד מעובדיו דרך עליו. האירוע הגדול ביותר, ובעקבות נאומו המבריק של ניקסון, גם החשוב ביותר בי כל הביקור, היתה ארוחת-הערב שנערכה במישכן הכנסת. האדם המקופח ביותר בי

מסביב לשטיח האדום

ארוחה זו, נוסף למומנים הרבים שטענו כי זה שנים רבות לא אכלו מנות כה גרועות בעלי שמות כה מפוצצים, היה שר החוזק, יגאל אלון, אשר בעקבות סעודה זו התחסלה ידידותו עם לפחות אלף איש, שלא הוזמנו לארוחת החגיגות. מקופח נוסף היה הנשיא ניקסון עצמו. הוא הושב בין נשיא מדינת-ישראל, אפי רייס קציר, לבין רעיית-הנשיא, ליינדה. משך כל שעת הארוחה שקע הנשיא קציר, בהוכיחו טעם טוב, בשיחה ערה עם פאט ניקסון, שישבה מעברו האחר, ואילו ה' גברת קציר לא פצתה כלל את פיה. ה' נשיא ניקסון נאלץ לשחק, מאונס, משך כל הארוחה, ויש טוענים כי משום כך היה נאומו כה ארוך, בן מחצית-השעה.

קשה להבין על-פי מה הוזמנו ה' אורחים לארוחת המרכזית בכנסת. בעוד שתברייכנסת רבים, נכבדים, לא הוזמנו לבימת-שלם, הרי מזכ"ל ההס' תדרות והגברת מרים אשכול היו אור-חי כבוד בה. אפילו עורך העיתון המנוקד אומר, מאיר ("מוריק") בראלי נכח בסעודה, כנראה מפני שקודם-לכן סיפר הנרי קיסלינג'ר לרב שלמה גורן כי הוא יודע לקרוא עברית, רק עם נקודות. כשהושיטה פאט ניקסון את ידה לחציצה לרב גורן, נותרה היד תלויה באוויר, וגורן נאלץ להסביר לה כי מעמדו כאישיות דתית אינו מתיר לו ללחוץ ידי אשה. אפילו אם היא רעיית-נשיא. אך נראה כי למען לחיצת-יד זו מוכן היה חבר-הכנסת האגודאי שלמה לורנץ למחול על דת-יותו. הוא לחץ את ידה של פאט ניקסון בשתי ידיו.

קשה גם להאמין להודעה שמישלחת חברת-החשמל, ששהתה בארה"ב בעת שביקרה שם מישלחת חברת-החשמל ה' מצרית בקשר להקמת הכור הגרעיני, לא דיווחה על כך למוסדות המוסמכים בישראל. אחרת, קשה להבין מה עשה ב' אותה סעודת-ערב, מנכ"ל חברת-החשמל, אריאל עמיעד.

למרות שעובדי מלון המלך-דוד, אשר כונה על-ידי העיתונאים האמריקאיים "דוידגייט", יצאו מעורם כדי שלא יתרחשו תקלות בעת ביקור הנשיא, ערכה אשת הנשיא, פאט שערורייה-זוטא. בעת שחזרו הגיכסונים בשעת-לילה מאוחרת, מישוה במלון חשב שספרייתה של אשת הנשיא, רייטה סנמן, אינה חשובה למדי כדי לקבל חדר באגף הפונה לעבר נוף ה' מרהיב של העיר העתיקה, ושיכן אותה בחדר שחלונותיו פונים לעבר הרחוב. הספרייה סנטו המחינה לפאט ניקסון בארץ למי-קבלה של המלון, התלוננה בפניה על כך בחצי הלצה. גברת ניקסון פנתה מייד למנהל המלון, ובקול צונן, ללא החיוך המפורסם שלה, דרשה ממנו לחת לספרייה שלה חדר טוב.

למחרת בבוקר התפוצצה פצצה בבניין הפרלמנט הבריטי. כאשר מחו חברי-הפרלמנט בפני יושב-ראש הבית על כך שסידרייה-ביטחון במקום היו לקויים, השיב להם: "סידרייה-ביטחון חמורים יותר יפגעו

אברהם, הטבח הוותיק של מלון המלך-דוד בירושלים, לא הזיע כך מימיו. למרות שארוחת-הבוקר אותה הכין, היתה רגילה לגמרי, וכללה שתי ביצים רכות, הרבה לחם קלוי, חמאה וריבה, הרי לפחות שיבעה אנשים ערכו עיקוב צמוד אחר כל תנועה ותנועה שלו. המישה טבחים אמריקאיים, לבושים ב' חליפות כהות וענבים עניבות, ושלווה אנשי-ביטחון שלדש בגדיהם צמודה סר-כתיה-הכר של אנשי-הביטחון האמריקאיים בדמות הנשר הכחול, הצטופפו סביבו ב' מיטבה המלון והתבוננו כיצד הוא מכין את ארוחת-הבוקר לנשיא ארצות-הברית. מארגני הביקור של הנשיא ריצ'ארד ניקסון בישראל התקשו למצוא תשובות לתקדימים שקבעו עמיתיהם המצריים.

הביקור החל בטכס שנערך בנמל-הת' עופה בן-גוריון. הציבור הישראלי זכה להכיר כאן את אחד מאמרגניו הכישרוניים ביותר, אבירור שוהם, ראש-הטכס במשרד-החוזק, כשהוא מצג בפני הנשיא ניקסון את האיש החשוב ביותר במדינה.

נוסף לנשיא אפריים קציר, ראש-הממשלה יצחק רבין, השוים יגאל אלון ושמועל פרס, היו שם גם שר-התחבורה גד יעקובי ושורה בה ניצבו עשרה אנשים בלתי-מוזיהים.

מאוחר יותר התברר כי נוכחותו של יעקובי במקום לא היתה כדי לשמור על האיזון בין החסיבות השונות במערך, אלא בזכות העובדה שנמל-התעופה שייך לת' חום שיפוטו מבחינת האחריות המיניס' טריאלית. שאר הבלתי-מוזיהים היו כאלה, שאי-אפשר לקבל את פני נשיא ארצות-הברית ללא נוכחותם: פקידים בכירים יו' תר ובכירים פחות של משרד-החוזק כי ראובן רפני, מי שהיה שגריר ישראל בבורמה, אברהם קידרון ואפריים עכרון.

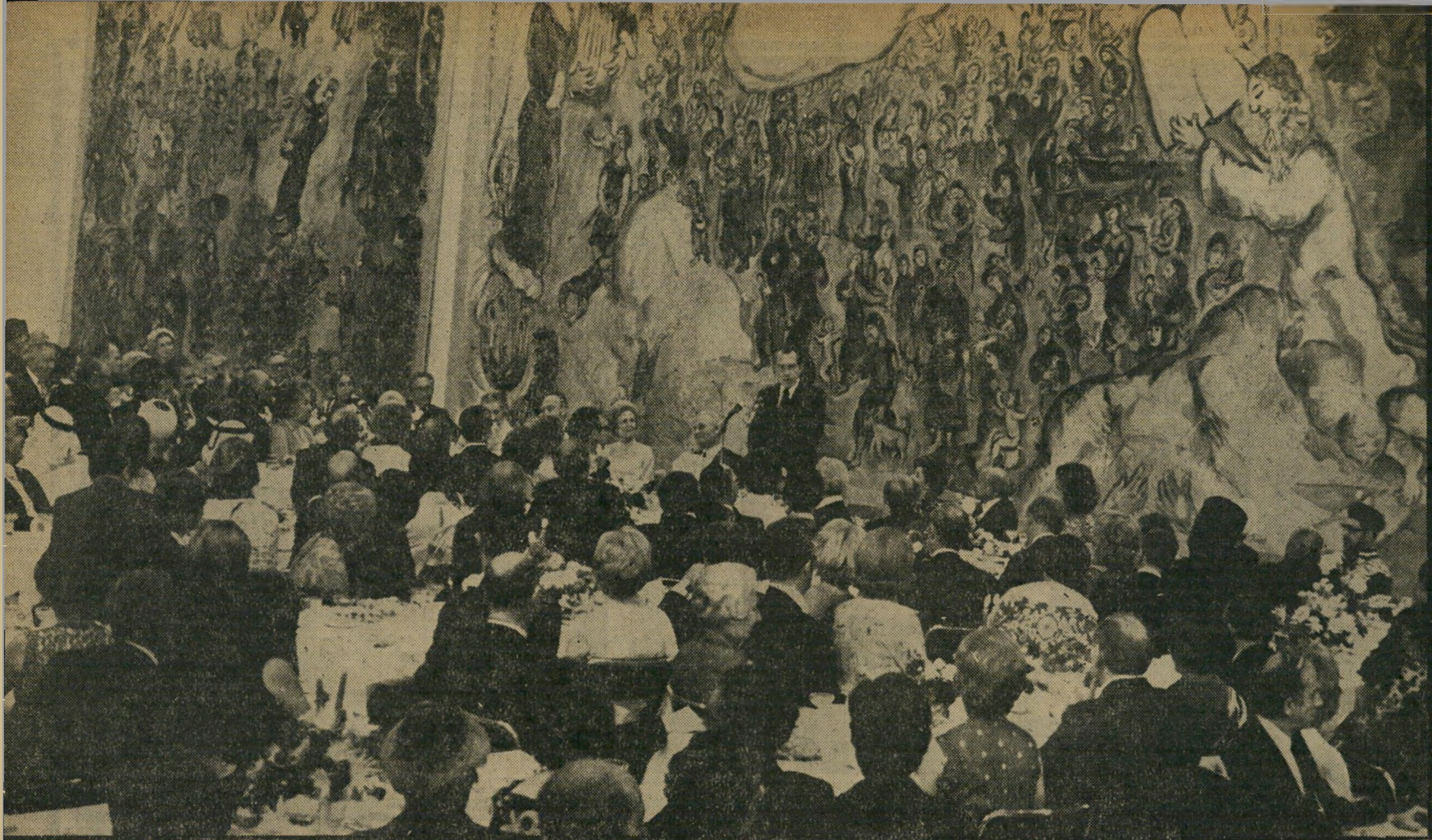
כובת 25 השעות בהן ביקר ניקסון בארץ היתה, ללא-ספק, רעייתו פאט. אלגנטית, מסודרת, מסורקת כדבעי, בעלת חיוך אשר היה כובש למרות מיקצועיותו, ניראתה זוהרת להפליא ליד כל נשות ה' ישראלים אשר סבבו אותה. פאט עלתה למטוס הרוח של 76 בדמשק כשלגופה שימלה ירוקה מודפסת בפר' חים, וירדה בנמל-התעופה בלוד לבושה בחליפה ורודה.

שעות ספורות אחר-כך התייצבה עם בעלה בבית הנשיא, ובבית ראש-הממשלה לשעבר גולדה מאיר, כשהיא לבושה שימלה אדומה פרחונית. קלה ואלגנטית, לא עברו שעות מיספר היא התקבלה על-ידי 350 איש בסעודת-ערב חגיגית שנערך כה לכבוד בעלה בכנסת. כשהיא לבושה שימלה לבנה רקומה כסף, שהלמה מעמד חגיגי זה.

למחרת בבוקר נסעה פאט ניקסון בליווי יית לאה רבין לקיבוץ מעלה-החמישה, ל' אחר שביקרה קודם-לכן עם הנשיא האמריקאי בידושט, חפסם היתה לבושה שימלה לבנה מנוקדת, ואילו ללוד הגיעה,

המשולש הממלכתי
השלווה שליוו את פאט וריצ'ארד ניקסון בארץ, ממתנים להם בנמל-התעופה בן-גוריון: לאה וראש-הממשלה יצחק רבין, ולידם גבו של שר-החוזק וסגן ראש-הממשלה יגאל אלון. ההצהרה המרגיעה של יגאל אלון, ביחס לכורים הגרעיניים שריצ'ארד ניקסון העניק למצריים, ואשר תוקנה לאחר-מכן, עוררה סערות-רוחות בארץ ובעולם.

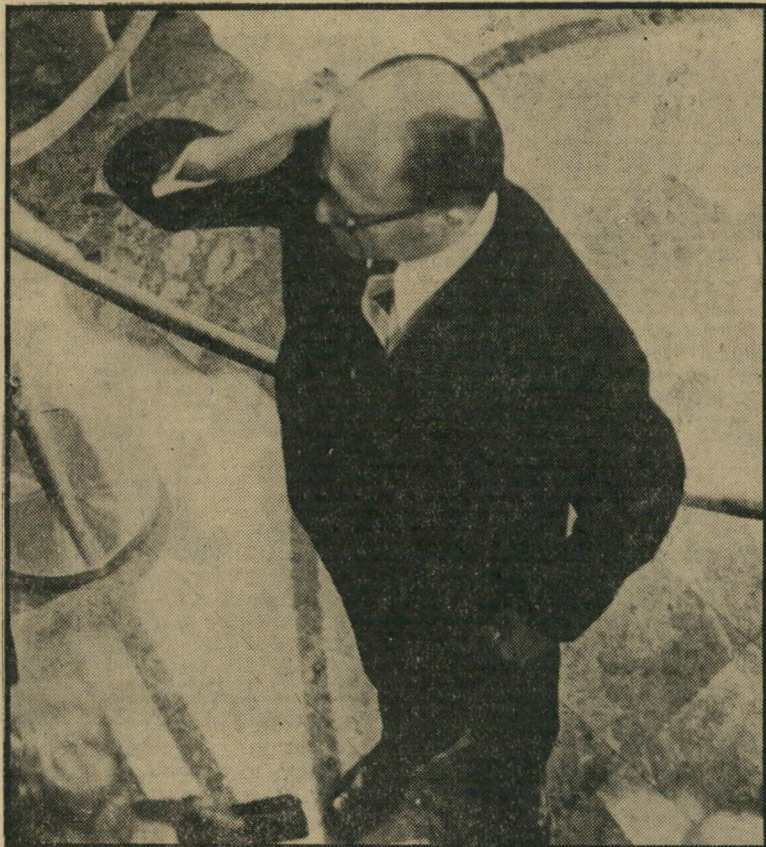
מעמד הריסני

וכל העם רואים את הקולות ואת הלפידים ואת קול השופר ואת ההר עשן, וירא העם וינועו ויעמדו מרחוק" (שמות כ). תחת לגובלן של מארק שאגאל בכנסת נערכה הסעודה ההמונית

ונראה כאילו המוני ישראל בתמונה מתמזגים עם המוני ישראל באולם, ומקיפים את ריצ'ארד ניקסון מכל עבר, כשמשו רבנו מביט במתרחש מעל ללוחות. הסעודה סביב השולחנות הערוכים במישכן הכנסת, הזכירה לרבים חתונה יהודית טיפוסית.

בנמלהתעופה על שם בן-גוריון להחליף את השלט, אשר קיבל בברכה את הנשיא ניקסון ביום הקודם. בירושלים נותרה אשה קשישה אחת, אשר נשמה לרווחה כאשר עזב הנשיא את אמריקאי את המדינה. ד"ר קלרה אדלר-באום, בת ה-93, היתה האורחת היחידה במלון המלך דויד שלא פונתה עם שאר אורחי המלון לקראת בואו של ניקסון. אנשי המלון לא רצו להפריע לה בי עבודת המחקר, בה היא עוסקת כבר שנים. בנושא: "השפעות האמריקאיות על קור המחשבה הישראלי".

ישראל בארצות-הברית, וכה לנזיפה פומי בית מצד רבין, דווקא בשפה האנגלית. כאשר התעקש על פרט מסויים שעליו עמדו האמריקאים, עימם הסכים רבין. קודם ישיבת העבודה ביקרו ניקסון ורעיתו ביד-ושם, בנוכחות עשרות עיתונאים ומצלמות-טלוויזיה. לאחר שחתם את שמו בספר-האורחים, בעט שעליו סמל הבית הלבן. נפל העט מידו של ניקסון, ומיתלהו נשבר. ניקסון בחן לשניה את העט, ואחר הגישו במתנה ל"גרעין האיו"ר, יו"ר יד-ושם, שליווה אותו בסיוור. ביום שני אחרי-הצהריים, לא טרח איש

בגין מצדיע

מנהיג האופוזיציה, חבר-הכנסת מנחם בגין, נפגש אף הוא עם נשיא ארצות-הברית ריצ'ארד ניקסון במישכן הכנסת, לאחר ישיבת-העבודה של הצוותים האמריקאיים והישראליים שנערכה במקום.

צוות הישראלי בראשותו של ראש-הממשלה יצחק רבין, היתה חסויה וסגורה בפני עיתונאים. אולם עוד קודם שעזב ניכסון את הארץ כבר נודעו מיספר פרטים ממנה.

בזכויות-הפרט של האזרחים הרוצים לביקר בבית. באותה שעה, בערך, קיבל חבר-הכנסת יוסי שריד, מיברק, שהודיע לו על דחיית ישיבת ועדת-החינוך של הר כנסת, בראשה עומד שריד, שעמדה להייערך באותו יום, בגלל ביקורו של ניקסון. במיברק נאמר כי הכניסה למישכן הכנסת תיאסר על ניבחר העם למשך כל זמן הביקור.

ישיבת-העבודה המרכזית של הצוות הישראלי, בראשותו של ניקסון, לבין הי

ה נרי קסינג'ר היה האישיות הדור מיננטית באותה ישיבה, כשהוא מנהל אותה בפועל, ומשמש ככינוי ראשון של הצד האמריקאי. שימוחה דיניק, שגריר

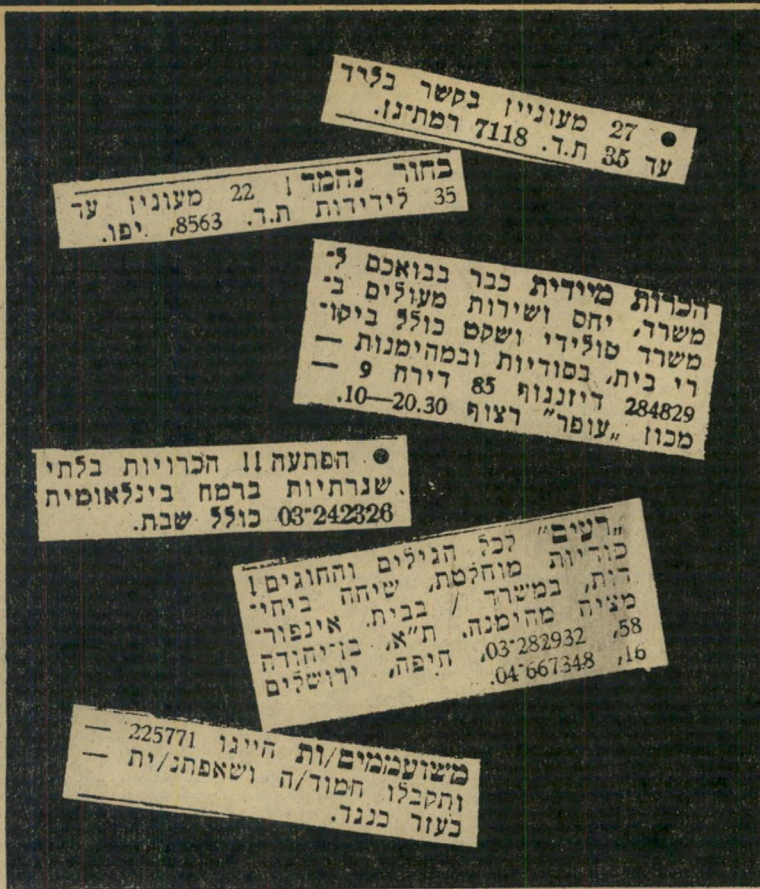

ניכסון מצדיע

כשהוא חורג מכל כללי הטקס, הרים ניקסון כוסית לברכה לראש-ממשלת ישראל לשעבר גולדה מאיר, כשהוא מתאר אותה כמנהיגה האמיצה ביותר מכל מנהיגי-העולם עימם נפגש. הצדעה זו של ניקסון גרמה לגולדה, שרק יום קודם-לכן יצאה מבית-החולים, להתרגשות גדולה.

בחורה צעירה מחפשת גבר רציני...

גבר מעוניין...

תעשיית ההיכרות

אתן לך דוגמא אחת מגי רבות: מורה בבית תיכון, בת 28, נותרה היחידה מכל חברותיה נישאה. כיוון שהמשיכה להיפגש עם אותן נשואות, נקלעה למצב שבו לא היה לה שום לפרוץ את חוג החברות הנשואות. המצומצם להכיר גבר רווק ולקנות גם לה בית.

„אביה רשם אותה אצלנו, ללא ידיעתה. הוא נה במפורש כי כל גבר מתאים שיתקשר יהיה חייב למצוא תירוק מתקבל על הדעת מדור מתקשר, בלא גללות כי הופנה אליה על-ידי מ שידוכין. מובן שהפגינו אליה אנשים מתאימי ריווחיזמן סבירים, כדי שחשדה לא יתעורר. של דבר התיידדה עם אקדמאי, מהנדס לכימיה „אחרי היכרות בת שישה חודשים הם הר רק אחר החתונה היא צילצלה אלינו, וסיפר בעלה גילה לה שהכיר אותה דרך משרדנו. כדוגמה להיכרות מוצלחת לצורך ידידות הביאה המזכירה את מיקרהו של קבלן-בניין, היטב מבחינה כלכלית, בן 42, נשוי, ואב שילדים.

„הוא כנראה עשיר מאוד“, סיפרה

„אדוני נשוי או רווק?“ שאלה הפקידה. „נשוי“, השיב הגבר, ונע על כיסאו באינחת.

„אם כן, עליך לשלם 250 ל"י דמי הרשמה“, הסבירה הפקידה. „תמורת סכום זה תקבל כתובות או מספרי-טלפונים של נשים, שנירשמו אצלנו כדי להכיר גברים למטרת ידידות. תוכל לפנות למישרד

מאת

זאב יפת

באופן חופשי כדי לקבל כתובות, במשך שנה תמימה, בלי הגבלה.

„יהיו מיקרים שלאחר הפגישה הראשונה לא תמצא חן בעיני הבחורה, או שהיא לא תמצא חן בעיניך. זה לא נורא, הי רשימה שלנו מכילה מאות כתובות, תוכל למצוא, בסופו של דבר, גם ידידות מתאימות.“

„אורקיי“, השיב הלוקח, ושלף מכיסו 250 ל"י.

הפקידה גחנה אל מגירת שולחנה, נטלה טופס שכותרתו „היכרות למטרת נישואין וידידות. מחקה את המילה נישואין, רשמה את שמו של הלוקח החדש, כתובתו ומישרד הטלפון שלו.

גבי ביטון הוא מנהלו של מישרד היכרות זה, השוכן בתל-אביב, ברחוב הירשברג 3, פינת רחוב גורדון. קודם שי ניכנס לעסקי ההיכרות, עסק גבי במכירה בתשלומים של תקליטים ללימוד השפה האנגלית. אולי משום כך כינה את מישרדו בשם לארנינג (לימוד, באנגלית).

מסביר ביטון: „במישרד שתי מחלקות. האחת עוסקת בענייני שידוכין, והשנייה בענייני היכרות. מחלקת השידוכין גובה מכל גבר או אשה דמי-הרשמה בסך 200 ל"י לשנה. כמירכן חותם כל לקוח או לקוחה על חוזה עיסקי, בו הוא מתחייב שלאחר הנישואין, באש יתממשו, ישלם 1,000 ל"י נוספות. יש לי כרססת ובה שמות של מאות גברים ונשים, המבקשים להכיר בן או בת-זוג לצורך נישואין. „מחלקת ההיכרות גובה מכל גבר, רווק או נשוי, 250 ל"י לשנה. הנשים ניר- שעות חינם. במחלקה זו יש שמות של כ-350 נשים וכ-450 גברים.

מנהל מישרד ל-היכרות, רן ידידות, בשם לא (לימוד). במישרד שתי מחלקות: לשידוכים ולהיכרות

במועדון הריקודים „סמי“

יושבות החיילת בחיל האוויר אירנה ברונושט וחברתה האזרחית דינה אליאס. „אני אוהבת לבקר כאן“, סיפרה אירנה. „בצבא אני עובדת רק עם בחורות, וכאן אני מכירה גם בחורים. המחיר לא יקר והאווירה נעימה.“

יגיע ידיעת בעליהן. לכן אנחנו מוסרים מספרי-טלפון של נשים נשואות רק ללקוחות המוכרים לנו היטב, שיש לנו אמון מוחלט בהם.“

מישרדו של גבי ביטון, לארנינג, אינו המישרד היחיד באזור תל-אביב העוסק במתן שירותי „היכרות לצורך ידידות“. לפחות שישה מישרדים נוספים עוסקים באותו נושא עצמו.

אחד מאלה שוכן ברחוב וייזל 10, ליד גן-החיות, והוא חסר-שם. גם במישרד זה שתי מחלקות, האחת לשידוכים והשנייה להיכרות.

מספרת מזכירת המישרד: „עשרות זוגות שהכירו זה את זה דרך מישרדנו, נישאו.

בין מאות הנשים הרשומות אצל „סמי“, שתי המחלקות, יש רווקות, אלמנות ונשואות. הטיפול בנשים הנשואות חייב להיות זהיר במיוחד. אנו עושים הכל כדי שהן לא תסתבכנה, וכדי שהדבר לא

ביקשה שיתקשר בעוד רבע-שעה, אז תוכל למסור לו כתובת חדשה. המשכנו בשיחה. העפתי מבט לעבר הר כרטיס, עליו היה רשום שם הלכות ור-מיספר-הטלפון שלו. המישיבצת המיועדת ל-כתובת, היתה ריקה. אגב רישום דברי המזכירה, העתקתי גם את שם הלכות ואת מיספר-הטלפון שלו.

בצאתי את המישרד הייתי את המיספר שרשמתי. ענתה לי מזכירתו של עורך-דין. הצגתי עצמי בפניה וביקשתי לקבוע פגישה קצרה עם עורך-הדין. בפגישה הסברתי את מטרת בואי, וצינתי

תמורת תשלום סמלי מוצע לגברים נשואים מיבחר של בחורות

באזורי עורך-הדין הנדהם והמבוהל כי בכל מיקרה, בין אם ייארת לשוחח עימי ובין אם לאו, שמו יישאר חסוי. כל מה שאני מבקש לברר, אמרתי לו, מבחינת הסיפור העיתונאי, הוא אם מישרד-ההיכריות אכן מספק לו את השירותים שהוא מתיימר לספק, או שמא מסתתרת תרמית כלשהי מאחורי העניין. ציינתי כי בסוף השבוע שעבר עצרה המיטרה את דניאל נדלר, בעל מכוון נדלר להיכריות, ואת יפה טאוב, שותפתו, כחשודים בכך ש-הוליקו שולל את לקוחותיהם, ולאחר ש-גבו מהם מאות לירות דמי-תרשמה, מסרו לגברים כתובות של גברים במקום כתובות

בידידה, הגיל לא חשוב..."

תאורגנות

יהודית (ויקי) הרמן וחברה אלברט אלקובי, הכירו במועדון-ההיכריות לצעירים, הפכו לזוג קבוע וחש-ביים להינשא. גם חבריהם הקרובים הכירו במועדון זה, וכולם מבלי כעת בצוותא, מחוץ למסגרתו. המועדון מהווה מקום-מיפגש לצעירים בודדים, חסרי מיסגרת חברתית מגובשת.

הזוג המאושר

כירה, "פעם הראה לי את תמונת אשתו. אשה יפה מאוד. אבל כנראה שהחליט להתפרש, כיוון שהוא מבלה בחברה סגורה, וגם בשעות העבודה הוא נמצא כל הזמן עם פועליו, מצא את הפיתרון דרך משרדנו. הוא הכיר דרכנו נשים נשואות, גרו-שות ורווקות. אני בטוחה שהן בילו איתו יפה, מפני שהוא יכול להרשות לעצמו לבזבז הרבה כסף. הוא כנראה שבע רצון ממישרדנו, כיוון שילווה לקוחות אחרים, שגורשמו כאן, ציינו שבאו לפי המלצתו של אותו קבלן." תוך כדי שיחה צילצל אחד הלקוחות. המזכירה שלפה את כרטיסו מתוך כרססת-ההיכריות למטרת ידידתו, התבוננת ב-כרטיס והסבירה ללקוח שהיא כרגע עסוקה,

של נשים. כמו-כן טענה המיטרה כי ה-חשודים התקשרו עם מיספר מתלוננים, נשואים, איימו עליהם כי יגלו את סודם לגנותיהם, דרשו מהם לבטל את התלוננות שהגישו. "העניינים לא-כילכך פשוטים", אמר עורך-הדין, לאחר שהשתכנע כי שמו ר-פרטי-הוא לא יפורסמו בשום מיקרה, "הבעיה שלי, ושל כמה מחברי, היא איך לנהל הרפתקאות חשאיות פה-הרשום, בלי להקדיש לעניין יותר מדי זמן ומבלי לעורר את חשד הנשים שלנו. "כשנרשמתי למישרד, חשבתי שאקבל מספרי-טלפונים, אחייג אחד המיספרים ו-הכל ילך. כך חד-חלק, אבל במציאות זה לא היה כך. "למעשה, ארבע הפגישות הראשונות

שיחה בטלפון בעיקבות המודעה הולידה מיפגש עיוור בבית

בחורה חמודה. נפגשתי איתה שלוש פע-מים. היא היתה יוצאת-קיבוץ ששכרה ל-עצמה חדר בעיר. כיוון שהיתה מאוד בודדה, נרשמה במישרד. "אחרי שלוש פגישות מוצלחות שקיימתי איתה במשך שלושה שבועות, נותק הקשר. היא עזבה את חדרה, ובעלת-הבית לא ידעה מהי כתובתה החדשה. "לאחר-מכן היכרתי אשה נשואה, טיפוס מבתל והיסטרי. אני חושב שהיא פשוט רצתה להעניש את בעלה, דרכי. יכולתי לזנום מיפגשים נוספים איתה, אבל לא רציתי להסתבך עם טיפוסים היסטריים. והיום, כפי שראית במרעיניך, קיבלתי מיספר-טלפון חדש."

שלי היו בלתי-מוצלחות לחלוטין, וכימעט שהחלפתי לוותר על כל העניין. שתי ה-בחורות הראשונות שאיתן נפגשתי, אחת צעירה מתוסכלת והשנייה כנראה גרושה ממורמרת, היו ממש מזערות. נפגשתי איתן בלובי של מלון המיגדל, והסתלקתי משם אחת-שתיים. בסך-הכל הפסדתי פע-מיים את דמי שכירות החדר, ששכרתי מראש. "בשתי הפעמים הנוספות, המצב היה עוד יותר מבין. הבחורה השלישית היתה די נאה, והבחורה הרביעית היתה ממש סכסית. אחרי שיחה קצרה עלינו לחדר. כל אחת משתי הבחורות הללו התנהגה ב-חושניות, וחשבתי שהדרך לפני סלולה. רק מאוחר יותר, בחדר, הסתבר לי ש-טעיתי.

"התברר לי שהבחורות האלו היו פשוט יצאניות שהחליטו לעשות לעצמן חיים קלים. במקום לעמוד ברחוב ולהציע את שירותן לכל דורש, הלכו וגורשמו במישרד-ההיכריות. אחרי מישחק-האבה המוקדם דרשו ממני לפתע לשלם מאה ל"י כדי להביא את העניין לידי סיומו. "כמוכן שגאונותי הגברית נפגעה קשות. בשתי הפעמים הללו סילקתי את הבחורות מעל פני בכעס. "כאמור, אחרי ארבעת הכישלונות ה-ראשונים החלטתי להפסיק עם זה, אבל באחד הימים מצאתי עצמי מחייג למישרד פעם נוספת, לא יודע למה. הפעם חכרתי

מישרד ה-היכריות למטרת ידי-דות" פתרו למישרד-ההיכריות בעיה רצינית. כל אותם חובבי-הרפתקאות מסוקי-פקים, שעד כה היו נהגים להירשם ב-מישרד-ההיכריות, בניסיון ללכוד צעירות תמימות המבקשות להינשא, הפנו עתה את מירצם לאותם מישרדים חדשים, ש-טיפקו להם את חפצם בשפע, מבלי לבדוק בציניות. אומר ג'קי עופר, מנהל מישרד-ההיכריות הגדול עופר ברחוב דיזנגוף 85 בתל-אביב: "מי שמעוניין לנאל מישרד-ההיכריות (המשך בעמוד 26)

המישפחה הלוחמת -

לה בלה

פוק 6 בע"ד

על היחסים המעוררים

בקרב הקצונה הבכירה של צה"ל

הבונים והחורגים

וההירארכיה נקבעת לא-במעט בזכות הר וותק. דוגמה לכך הוא מפקד חיל-הים הנוכחי, האלוף תלם (46), שכדורמו, ה- אלוף בוצר, (45), שייך עוד לדור חניכי הפל"ם.

תולדותיו של החיל, ומעמדו הנחות בי עיני המטכ"ל במשך שנים רבות, גרמו לכך שרק משוגעים-ללים בחרו בו כיועץ. עוד שאפתנותם של קציני חיל-הים נפלה תמיד בהרבה מזו של הקצונה הבכירה בחילות אחרים.

פיקוח

פוליטי

אשרתו של חיל-הים הועידה לו, ליכאורה, מעמד שונה לחלוטין. הי פלוגה הימית של הפלמ"ח, בפיקודו של

במרס 1960, למעשה, נגרם לו עוול נורא. מקור הידיעה שהסעירה אז את המדינה לא היה הוא, והוא הוחשד על לא עוול בכפו. הוא היה אחד מהאנשים העשויים ברזל שהשיטו אניות מעץ, כדי להבטיח

מס' 1: שולמן

שאנשים מעץ לא ישיטו אניות מברזל, אמרו עליו ותיקי-החיל.

בלי תככים

וקנוניות

הפעם השנייה בה התחוללה הת- מודדות על תפקיד מפקד חיל-הים, היתה בשלהי 1972, כאשר הגיעה שעתו של האלוף אברהם ("צ'טה") בוצר, לפרוש מתפקידו כתום ארבע שנות פיקוד על חיל-הים. שניים היו מועמדים לרשת אותו: תת-אלוף בנימין ("בני") תלם, ואלוף-משנה דרר קמחי. תלם היה אומנם ראש מחלקת-הים, אבל היו רבים שתמכו ב- מינויו של קמחי כמפקד-החיל. אבל לקמחי, שבשעתו היה, יחד עם יוסליה דרור, מפקד אחת הצוללות הראשונות של צה"ל, לא היו מרפקים. כאשר מונה תלם כמפקד החיל נפגע קמחי מהדפתו של זה, ויצא בגלות ללונדון, שם הוא משמש כניספח-ימי בשגרירות ישראל.

שתי פרשיות אלו היו מהפרשיות הבודדות שהיכו גלים בקצונה של חיל-הים הישראלי, שבהשוואה לשאר זרועות צה"ל, היה נקי במשך מרבית שנותיו ממאבקים אישיים, קנאויות, תככים ומילחמות על עמדות-פיקוד. אין ספק שגרמו לכך אופיו המיוחד של החיל, ומעמדו הנחות במיסגרת הכללית של צה"ל. עמדת הפיקוד הבכירה — מפקד חיל-הים — היוותה מעמד ש- מאחוריו נותרה רק הפרשה מצה"ל. למי סתים את תפקידו כמפקד חיל-הים לא היתה אפשרות קידום נוספת, בהשתלבות במטה-הכללי של צה"ל, כמו שאירע, למשל, למפקד חיל-האוויר לשעבר, האלוף עזר וייצמן, או למפקדי גייסות-השיריון, אנשים שקשרו את גורלם עם הים בשירות בחיל חיל-הים הוא גם חיל מצועי, מיסגרת סגורה שמסלול-הקידום בה קבוע מראש

קרבית הראשונה במילחמת העצמאות, ש- הורכבה משתי קורבטות ישנות שהיו בעבר אניות-מעפילים ושוקמו עם קום המדינה, ומספינת מים-רחופים אחת, מינויו של סאמק ניראה אז מובטח כמעט לחלוטין. עד שהרמטכ"ל דאז, רביאלוף חיים לסקוב, הטיל וטו על המינוי.

הפרשה, בה היו מעורבים משרד- הביטחון והמטכ"ל, היתה אחת הפרשיות המסעירות ביותר בהן היה קשור חיל-הים, שהעסיקו את צה"ל מעודו. היה זה זמן קצר אחרי שבעיתון-הערב מעריב פורסמה בכותרת ראשית ידיעה חסויה, מאת כתבו

בתחילת שנת 1960 עמד האלוף שמואל טנקוס לסיים את שירותו כי מפקד חיל-הים הישראלי. טנקוס היה אז כבר בן 46, גיל גבוה, באותה תקופה, לגבי אלוף בשירות פעיל, ומאחוריו היו שש שנות פיקוד על חיל-הים, משך-זמן ארוך למדי לגבי מפקד-חיל בצבא בו היתה הרוטציה אחד מכללי-הסוד.

מבחינות רבות נחשב טנקוס כאבן של חיל-הים הישראלי. הוא היה המדריך הר- ראשי של הפל"ם — הפלוגה הימית של הפלמ"ח שהיוותה את היסוד עלינו ניבנה חיל-הים הישראלי מראשיתו, וחלק ניכר

מס' 4 ו-8: טנקוס (שמואל) ותלם (יחי'')

הצבאי של העיתון, אורי דן, שהיתה קשורה בפעילות הימית במרחב, לסקוב הקפדן רגז מאוד על הדלפת הידיעה ופירסומה בעיתון. הוא הביא את הפרשה לידיעת ראש-הממשלה ושר-הביטחון, דוד בן-גוריון. מעריב הוענש על פירסום הי- ידיעה, ואף נשקלה אפשרות של סגירת העיתון ליום אחד.

אולם לסקוב לא התפסק בכך. הוא ביקש לדעת מי הדליף את הידיעה, על זרועות- הביטחון הוטל לחקור על מקור ההדלפה. ניתנה הוראה לצוות לשיחות-הטלפון של אורי דן, ובסופו של דבר נפל, משום-מה, חשד ההדלפה על סאמק. החשדה זו שמנה קץ לקאריירה הימית של ינאי. למרות שטנקוס המליץ על מינויו של סאמק כי- יורשו, התנגד לכך לסקוב בכל תוקף. גם קודם-לכן נטר איבה לסאמק, שבישבות משותפות היה מקניט את הרמטכ"ל בהע- ערות ציניות ובהלצות על חשבוננו. הוא מינה כמפקד חיל-הים, במקומו של טנקוס, את האלוף יוחאי בן-גורן, גם הוא מראשוני חיל-הים, תוך עקיפת ההירארכיה המקובלת בחיל.

סאמק פרש מחיל-הים יחד עם טנקוס.

מקציני החיל היו חניכיו. טנקוס, שהוא כיום מנהלו של בית-הספר הימי לקציני ים בעכו, האגדר עליידי רבים כ-מורה של חיל-הים, אך הגיע לעמדת הפיקוד על החיל רק בשנת 1954, אחרי ששלושה מפקדים אחרים הקדימו אותו בתפקיד זה. כמו בכל פעם שמפקד חיל עומד בפני פרישה, צצה ועלתה גם הפעם שאלת מינוי היורש. כמועמד הטבעי לתפקיד מפקד חיל- הים הבא, נחשב באותם ימים אלוף-מישנה שמואל ("סאמק") ינאי, ראש מחלקת הים במפקדת חיל-הים, התפקיד השני בחשי- בותו בחיל, המקביל בערך לתפקיד ראש אג"ם ליד הרמטכ"ל. קודם-לכן עדיין היתה קיימת מעין תחרות בין סאמק לבין אלוף-מישנה צבי קינן.

וניראה כמועמד פוטנציאלי לקבלת הפיקוד על החיל. אבל קינן עזב את חיל-הים אחרי שקיבל מינוי במחיר-עין של צה"ל, וזכה אז לכינוי "קנאריס", ש- היה שואל משמו של ראש-אמ"ן של הוורמאכט הגרמני בתקופת מילחמת-העולם השנייה, שהיה אף הוא איש חיל-הים. סאמק, מאנשי הפל"ם, היה מראשוני מייסדי חיל-הים והיה מפקד השייטת ה-

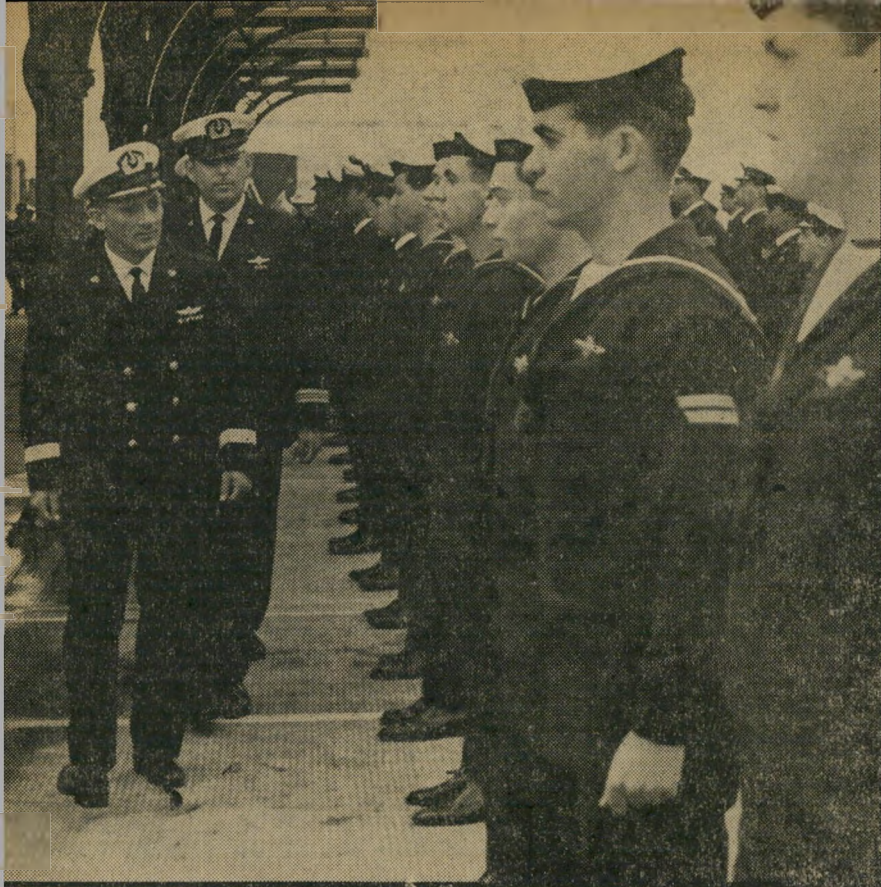

מס' 2: שמ"ר

יוסליה טבנקין, עליה הושתת החיל בי- תחילה, היתה הגדולה, הרצינית והפעילה ביותר מכל פלוגות הפלמ"ח. היא עסקה במיצועים של רכש, העפלה וחבלה, עוד שנים רבות לפני קום המדינה. במרוצת השנים התרכזו בה כוחות מעולים, והיא נחשבה ליחידת-יקרת מובחרת.

אולם כאשר פרצה מלחמת העצמאות, ולחיל-הים, שעל הקמתו הוחלט חודשיים לפני הכרזת המדינה, לא היו למעשה כל-ישייט קרביים, שולבו מרבית אנשי הי- פלוגה הימית בגודדי הרגלים של הפלמ"ח. יוחאי בן-גורן, למשל, ששימש בפל"ם כי מפקד חיליית-החבלה הימית שעסקה ב- טיבוע אניות-הגירוש הבריטיות בהן עמדו לגרש מעפילים שנתפסו בשעת עלייתם לחופי-הארץ, השתתף במלחמה בגדוד הפורצים של חטיבת הראל ואף נפצע בקרב. רק מאוחר יותר שב לפסקד על יחידת-החבלה הימית בחיל-הים, שטיבעה במלחמת העצמאות את אוניית-הדגל המצ- רית האמיר פארוק, מול חופי עזה.

את תפקיד הקמתו של חיל-הים הטיל דוד בן-גוריון על אחד מעסקני מפא"י המקורבים אליו, גרשון זק, לפי הדגם הי- בריטי שאימץ בן-גוריון, היה לזק מעמד של שר לענייני-ימיה, מעין לורד של האדמירליות בממשלת-ישראל, והוא כונה בתואר ראש שירותי חיל-הים. היתה זו טיבעי, שאנשי הפל"ם יהיו את היסוד לחיל-הים הישראלי ההולך ומוקם בחינת

מס' 6: אראל

כישקט ימי, נוסף לתואר גיבורי ישראל ש-הוענק לו במלחמת העצמאות, הוא היה ניהול מוחלט לטנקים, מפקדו הקודם הי אסור של החיל. בתקופתו נקלטו הצוללות בחיליהם, והושם דגש על הלוחמה הי זעירה. על רקע זה התעוררו לא פעם חילוקי דעות מיקצועיים בין אנשי קצונת חיליהם. חלק מהקצינים דגל בבניית צי שייה מבוסס על אוניות מערכה גדולות, והיו כאלה שדיברו אף על רכישת נושאת מטוסים. אולם כנוף לוחם, היה החיל ממושמע למופת.

פדיושם נוצרו אימנם "קליקות", אולם הן קמו על רקע מיקצועי ולא על רקע אישי. טבעי היה שאנשי הטרפדות, הצוללות והמשחתות ייצרו, כל קבוצה לעצמה, קליקה משלה.

גם יוחאי, כמו טנקים, פקד על חיליהם במשך שש שנים. עד שמסר את הפיקוד לאלוף שלמה אראל ב-1966. אראל, שהיה בן 46 כאשר נתמנה כמפקד חיליהם, היה בעל רקע שונה מאשר קודמו בפיקוד על החיל. יליד פולין שעלה לארץ בגיל צעיר, היה אראל איש בית"ר, שעוד בשנת 1936 נשלח לאיטליה ללמוד ב"ס ימי שם, על מנת לפקד על בית"רים. במלחמת העולם השנייה הוא היה קצין ראשון בצי המיסרי הבריטי, והשתתף בפנימי הגדול מ-דאנקירק ב-1940.

היו שטענו כי קידומו של אראל בחיל-הים עוכב בשל הרקע הפוליטי שלו, ואילו אחרים ייחסו זאת לאופיו הבלתי נוח. אבל אם נאלץ אראל לנטוש את הפיקוד על חיליהם כעבור שנתיים, לא היה זה בשל אף אחת מסיבות אלו. מזלו הרע, הוא שגרם לכך שפקד על חיליהם בתקופתו הקשה ביותר.

מלחמת ששת הימים תפסה את חיליהם בתקופת מעבר, כשהכלים המיושנים ש-ברשותו אינם כשרים לפעולה, ואילו הכלים החדשים שהוזמנו עבורו — הס"טילים, טרם הגיעו אליו.

כך קרה שבמלחמת ששת הימים לא מילא חיליהם שום תפקיד ממשי, ונחל כישלונות בכמה מיבצעים אותם ניסה ל-בצע. מהלומות שספג החיל אחרי ה-מלחמה, כמו טיבוע המשחתת אילת ו-אובדנה של הצוללת זרקר, העכירו את ה-אוירה, הביאו לחיכוכים והאשמות הדדיות, שבסופן נאלץ אראל לפרוש מצה"ל.

מה שאירע לשלמה אראל מזכיר במידה מסוימת מה שקרה לעזר וייצמן בחיל-האוויר. עזר הכין את המיראזים, אשר באו לידי ביטוי והכריעו את המלחמה ב-1967. כאשר כבר לא היה מפקד חיל-האוויר, שלמה אראל הניח את היסוד לביסוס של חיליהם על ספינות הטילים הקטנות, שבאו לידי ביטוי רק במלחמת יום הכיפורים, כאשר בנימין חלם כבר היה מפקד חיליהם.

של חיליהם. כאשר היו המשחתות בדרך לארץ, יצא הרמטכ"ל דאן, משה דיין, לקבל את פניהן בלב"ם. הימים היו כבר ימי המתיחות בין ישראל ומצרים, שהובילה מאוחר יותר לחיבצע קדש. על סיפון אחת המשחתות, בלב"ם אסף משה דיין את הקצינים, וברוב הדי-להבות מכלייהמשחתות הימיים החדשים שנוספו לצה"ל, הורה למפקדים לפגוע בכל אנייה מצרית שיפגשו בדרךם בים לארץ. למרבה המזל לא נתקלו המשחתות באותם ימיים, בהם עשו את דרכם לחופי הארץ, בשום אונייה מצרית. אילו נתקלו באונייה כזו, ודאי היו פני ההיסטוריה במרחב שונים כיום.

מובן שכדרכו, לא נתן דיין את ההוראה שלו בכתב, ואילו היתה מתחללת אז תקרית ימית כלשהי, אין זה מן הנמנע שהיה מתכחש ליד החופשית שהעניק ל-אנשי המשחתות, לפגוע באוניות מצריות.

הקליקות המיקצועיות

יוחאי כיינון קיבל את הפיקוד על חיליהם מטנקים ב-1960. יוחאי, יליד חיפה, חבר קיבוץ מעג'מיכאל, הספיק בשנים 1951-54 להשתלם במכון הטכנולוגי במסצ'וסטס, וזכה בתואר של מהנדס ואר-

מס' 7: בוצר

מרכז במלחמת העצמאות. שהיה ממקור רביו של בן-גוריון. בעל ותק של 20 שנה בהגנה, היה איש חיל-רגלים מובהק. כאשר הגיע למפקדת חיליהם בסוף מארס בחיפה, קיבל את פניו קודמו לתפקיד. כל טכס חילופי הפיקוד נמשך עשר דקות בלבד. והוא, בביתחונו העצמי הרב, השיב ב-שלילה. אחר כך קיבל התפטרות מאנשי החיל שלא השלימו עם העובדה שאיש חיל-רגלים יפקד עליהם. על השאלה כיצד הוא יכול, כאיש חיל-רגלים, לפקד על הזרוע הימית של צה"ל, היתה לשמיר תשובה מוכנה: "סוד כוחה של הצבאות היא המחשבה הצבאית". הוא האמין כי ביכולת ההשיבה הצבאית שלו יוכל לפתור את כל בעיות חיליהם, ולכוננו כחיל לוחם. הוא החזיק מעמד בדיוק שנה, ואז מינה אותו בן-גוריון, כמפקד "כליבו" — למפקדו של חיל-האוויר.

באותן שנים ראשונות כבר נילוותה לחיליהם שערוריה גדולה אחת. לרשות חיליהם עברו מחסני ציוד גדולים במפרץ חיפה, שהיו שייכים לחיליהם הבריטי, ב-תקופת המנדט. באחד הימים התעורר חשד כי כמה מהקצינים הבכירים של חיליהם נטלו לעצמם מהציוד שהיה באותם מחסנים. אך עוד קודם שנערכה ביקורת, עלו לפתע המחסנים באש. הוקמה ועדת חקירה, לבדוק אם היה זה אסון מיקרי או מעשה הצתה מכוון. שנועד לחפות על מעשיהם.

מסקנות אותה ועדת חקירה לא פורסמו, אולם כמה קצינים (לא מאנשי חיליהם), שגויסו לחיליהם בראשיתו מסיבות פור-ליטיות, סיימו באותה תקופה את הקאריירה הימית שלהם. אחד מהם, שנוק בגלל מימצאי אותה ועדה מחיליהם, תופס כיום עמדה בכירה בצמרת אחד מכוחות הבר-טחון במדינה.

דיין הורה להטביע!

א ת מקומו של שמיר כמפקד חיל-הים תפס האלוף מרדכי ("מוקה") לימון, שהיה אז בן 26. לימון, יליד פולין, ששירת בצי המיסרי הבריטי במלחמת העולם השנייה, היה מדרך בפל"ם ועסק בהבאת אוניות מפעילים לארץ. הוא היה מפקד החיל הראשון שצמח מתוך החיל, והיה מקובל על כל אנשיו. מוקה השקט, הרגוע והסמכותי, הישרה אוירה טובה בחיל. במשך ארבע השנים בהן פיקד על חיליהם הוא גיבש אותו, אך לא הצליח, שלא באשמתו, לקדמו מבחינה כמותית ואיכותית.

חיליהם היה בבחינת בן-הורג בצה"ל. הקונצפציה הצה"לית היתה מבוססת, באותן שנים, על ההנחה שכל מלחמה בין ישראל לאויביה תוכרע ביבשה. חיל-האוויר הוגדר אז כחיל-מסייע לחילות היבשה. חיליהם נועד, לפי אותה תפיסה, לאבטח את חופי הארץ. משום כך הוא קופס במשאבים

מס' 5: בוינון

ובתקציבים. למרות מדיהם הצחורים וזכו אנשי חיליהם ליחס של ביטול וליגלוג מצד חילי הידודות אחרות, והתואר "חיל-המבטיה" ביטא את יחס הזלזול לו זכו. היחס אל חיליהם השתנה רק ב-1956, בתקופה בה פיקד שמואל טנקוס על חיל-הים, כאשר נרכשו בבריטניה המשחתות הראשונות, שנועדו להחליף את הפריגאטות המיושנות שהיו עד אז את כוחה

יש מאין. זק הצליח לגייס תחילה רק בודדים מאנשי הפל"ם. אליהם הצטרפו יורדיים אורחים, ואנשים שרכשו את ניס-יונם בצי הבריטי במלחמת העולם השנייה. נראה היה שבן-גוריון חשש פן יהפוך חיליהם למעונו של הפלמ"ח, אותו רצה לפרק. וכך אירע שדווקא חיל זה היה תחילה החיל הפוליטי יותר מכל חילות צה"ל. זק ריכו בו את כל אנשי המישמרת הצעירה של מפא"ת, שחלקם היו חסרי הכשרה ימית וחלקם שירתו בעליה ב' בין ראשוני חיליהם ניתן למצוא אנשים כמו ליובה אליאב, שאול רוזוולי, אברהם עופר (שרהשיכון הנוכחי), שמעון הורן ואחר-רים, שהפכו אחר כך לעסקנים פולי-טיים ידועים.

אולי היה בן-גוריון מושפע מהניסיון ההיסטורי של תחילת המאה, כשמרבית המהפכות השמאליות פרצו, הן ברוסיה והן בגרמניה, במרידות של מלחי אוניות-מלחמה (אוניית הקרב פוטיומקין ב-1905, ואוניית הקרב קרונשטאט ב-1917, ב-גרמניה). עובדה היא, שמלכתחילה הטיל פיקוח פוליטי על חיליהם. כך, למשל, החל שמעון פרס את הקאריירה הביטחון-ניסית שלו, כאשר בא במקומו של זק כראש מחלקת שירותיהם במישרד-הביטחון.

אלוף רגלים לחיליהם

מ פקד תירחיים הראשון היה יהודי אמריקאי, פול שולמן. בן-גוריון פגש אותו לראשונה ב-1941, בעת שערך ביקור בארצות-הברית. שולמן היה אז קאדט ב-בית-ספר לקצינים, וביגי התלהב למראה המדים שלו ואמר: "טוב שיש יהודים ה-לומדים להיות קצינים". יבוא יום ונודקק לך. שולמן השיב לו אז: "לצערי, חתמתי לשרת בצבא-הקבע של ארצות-הברית לכל ימי חיי".

אבל ב-1948 הגיע שולמן לארץ, ובן-גוריון מינה אותו כמפקד חיליהם בדרגת קבלניט — המקבילה לדרגת אלוף כיום. שולמן היה חסר ניסיון קרבי, אבל היתה לו השכלה ימית פורמאלית, וגם זה היה משהו. הוא עשה כמיטב יכולתו להקים את חיליהם, באמצעים הדלים שעמדו לרשותו, ואף הביא שני קצינים אמרי-

מס' 3: לימון

קאיים שסייעו בידו. הוא כתב תזכירים, וחוברת כיצד יש לבנות את חיליהם. לפי המתכונת של צי ארצות-הברית. קשה לומר שנמצאה שפה משותפת בינו לבין החיילים שהיו כפופים למרותו. הוא לא ידע עברית, ואילו מרבית אנשי ה-פליים לא ידעו אנגלית. מושגיו היו שונים משלהם. במיקרים רבים לא הבין כלל על מה הם מדברים.

גם בחיל-האוויר היו באותה תקופה הרבה אנשי מח"ל (מתגדבי חוץ-לארץ) שדיברו אנגלית, אבל שם ניתן היה לנהל דיונים באנגלית. לא כן בחיליהם. תוך זמן קצר התברר שאין הרמוניה בין מטה חיליהם בפיקודו של שולמן, לבין מפקדי הספינות שהרכיבו את חיליהם. העסק לא דפק, וב-1950 נאלץ בן-גוריון להדיח את שולמן ולמנות תחתיו מפקד ישראלי.

למפקד הישראלי הראשון של חיליהם לא היה כל מושג בימאות. היה זה האלוף שלמה ("פיסטוק") שמיר, מפקד חזית ה-

אחד מסיריית התעודה המעולים ביותר שהוצגו על מסך הטלוויזיה, ואולי הסוב בכולם, היה סרטם של שלושה עולים חדשים מרוסיה, העובדים עתה עבור הטלוויזיה הישראלית.

המדובר הוא בסרט היה היו רוסיס בירד שליט, שהוקרן בשבוע שעבר. שלא כמרבית ההפקות של הטלוויזיה, ניכר היה בסרט שהוקדשה לו עבודת מחקר עצומה. הוא בוים בצורה שוטפת ונקייה, ללא כל התחכמויות בימוי שהפכו למחלה ממארת בקרב במאי הטלוויזיה הישראלית, צולם באופן מיקצועי ונערך כהלכה.

ביסוד הסרט טמון סיפור אנושי גדול. האחראי על הפקת סיריית התעודה בטל וויזיה, יגאל לופין, פגש בעולה חדש מרוסיה, סלאבה צוקרמן (כל קשר למנכ"ל הטלוויזיה ארינון צוקרמן הוא מיקרי בהחלט). לופין נזכר כי צפה בזמנו בסרט מרשים ביותר שהוכרז מברית המועצות, שהבמאי שלו היה צוקרמן. הוא הציע לצוקרמן לביים סרט לטל וויזיה. צוקרמן נעזר בשני עולים חדשים אחרים: בצלם ואלריי הלפרין, ובעורכת אינה פינקלשטיין.

עתה החליטה הנהלת הטלוויזיה לשלוח את הסרט לייצג את הטלוויזיה הישראלית בתחרות איטליה, הנחשבת כאחת מתחרות יותאטלוויזיה החשובות ביותר. לשם כך עומדים להכניס בסרט מיספר שינויים קלים, וכן להכין אותו גם בגרסה אנגלית.

שרדן שידון השופט בסדר

בשעות בהן מעבירה הטלוויזיה בשידור ישיר מישחק ממישחקי הגביע העולמי בכדורגל מגרמניה, ובשעות בהן מסכמים דן שידון, אלכס גיי, עדי ויאיר שטרן את מישחקי אותו יום, במהדורה מיוחדת, מתרוקנים רחובות הערים, והמדינה כולה רתוקה למקלטי הטלוויזיה.

נוסף לעניין שבנושא עצמו, הצליח

מאחרי המסך

קייטניג מתחתנת עם טדי

אחת הבדיחות הגדולות ביותר בכינוי אירועי ביקור הנשיא רייצ'ארד ניקסון בארץ, היתה הצגת השידוכים הפרטית של השדרן יורם רונן, בעת הארוחה החגיגית שנערכה לכבוד ניקסון במישכן הכנסת ביום ראשון השבוע.

המצלמה חלפה על פני השולחן המרכזי כאשר רונן מצליח לזהות, אסגם בקושי רב, את הגברים המסובים אליו. אולם כשהיה על רונן לזהות את נשות הסועדים, עשה ביזיונות שרק שדכן סוג ג' מגיבורי שלום-עליכם, מסוגל לעשות. אשתו הטרייה של השגריר האמריקאי קנת קייטניג הפכה, בעזרת רונן, לרעיית ראש עיריית ירושלים טדי קולק, וויזיין אן, רעייתו של שימחה דיניץ, שגרירנו בארה"ב, החליפה, בעזרת רונן, את בעלה.

תזונה של שחקן גרמני כונתה על-ידיו בסופרלטיבים: "ניפלא", "נהדר", "פנ" סטטי! בעוד ששחקני צ'ילה, שדווקא הם היו הפתעת המישחק, אם כי ספגו שער מבלי שהשיבו עליו, לא זכו, מער 90 דקות תמימות, אף למילה טובה אחת מפיו של שילון.

כאשר היה שחקן גרמני בועט לשער הצ'יליאני, והכדור היה נבלם בזינוק מרהיב של השוער מדרום-אמריקה, או על-ידי בלם ורזו מניבחרת זו, כונתה הבעיטה בהתרגשות רבה כ"גפלאה" בעוד שהעצירה, או הבלימה, לא זכתה לציון כלל.

אנקות-ההתפעלות של שילון הגיעו לטונים גבוהים ככל פעם שהשחקן הגרמני גרטרוד (או, בכינוי הקרבה של שילון, "גרדי") מילר, נגע בכדור. מילר, שהיה ללא ספק האכזבה הגדולה מנית הגדולה ביותר במיגרש, וזה מפי שילון לכינויים הלוקחים מאוצר הקלא-סיקה הגרמנית: "המכונה המשותפת", "השיטה הנהדרת", "האיש שבכל מקום" ועוד כהנה וכהנה.

אין ספק שהשופט התורכי במישחק זה, נדבק אף הוא בחידוק הביתיות, ושיפוטו נשא פנים, בצורה בולטת ביותר, לטובת הגרמנים. כשהעיר על כך בשידור איש-הכדורגל יוסף ("יר סליה") מירימוביץ, שהיה ליד שיי לון, וכאשר הסכימו עימו שני הפרשנים

אלוהים גרמניה

הצוות שבראשות דן שילון, לבנות את המישורים, כך, שהם ירתקו את הצופה הישראלי עד כדי כך, שבבתים רבים, הובעה תרעומת רבה על ביטול שידור מישחקי יום ראשון השבוע, בגלל ביקורו של ניקסון בארץ. אולם ביום השישי האחרון, אפשר היה להתאין לתיאור מישחק גרמניה-המערבית נגד צ'ילה, ולגחן בפה מלא. דן שילון, אשר תיאר את המישחק, נדבק במחלת הביתיות, המשפיעה לי-עיתים על שופטים. כל הנפת רגל או עיתים על שופטים.

הצוות שבראשות דן שילון, לבנות את המישורים, כך, שהם ירתקו את הצופה הישראלי עד כדי כך, שבבתים רבים, הובעה תרעומת רבה על ביטול שידור מישחקי יום ראשון השבוע, בגלל ביקורו של ניקסון בארץ. אולם ביום השישי האחרון, אפשר היה להתאין לתיאור מישחק גרמניה-המערבית נגד צ'ילה, ולגחן בפה מלא. דן שילון, אשר תיאר את המישחק, נדבק במחלת הביתיות, המשפיעה לי-עיתים על שופטים. כל הנפת רגל או עיתים על שופטים.

מנה נרקיס קומיסאר חדש

הפכה לאשתו של אבא אבן, שריהתוך לשעבר. נינה קציר, הגברת הראשונה של ישראל, הפכה בדרך זו לרעייתו של הראשון-לציון, הרב עובדיה יוסף. תיאור אומלל זה עמד בסתירה מוחלטת להפקה המיקצועית השוטפת של השידור החי מנמל-התעופה, בטכס קבלת-הפנים לניכסון, אשר נערכה על-ידי אנשי צוות תל-אביב של הטלוויזיה הישראלית.

מתנה לאיש-המיתחורין

אחד האנשים המיתחוריים ביותר בטל-וויזיה הישראלית הוא משה מזרחי. איש בטלוויזיה אינו יודע מה בדיוק תפקידו, אולם משך תקופה ארוכה שימש האיש כמלווה הקבוע של מנכ"ל רשות השידור לשעבר, שמואל אלמוג. תפקיד נוסף של מזרחי: להכניס את האנשים לאלול בתוכניתו של עמוס אנינגר חיים שכאלה. כך זכה גם להופיע על המסך הקטן.

מזרחי, אשר הנהלת רשות-השידור מגדיר רה את תפקידו כאחראי על סידורים טכניים, היה מסתובב בבניין היהלומים, מישכנה של הטלוויזיה, כשהוא לבוש תמיד בחליפה וענב עניבה. כשהגיע יצחק ליבני לרשות-השידור, הסתיים גם תפקידו הבלתי-מוגדר של מזרחי כמלווה-צמוד של המנכ"ל. אולם אחרי שירות כה נאמן החליטו להעניק לו מתנת-פרידה: נסיעה למישחקי אליפות-העולם בכדורגל, הנערכת במינכן — על חשבון רשות-השידור.

הנהלת הטלוויזיה טוענת, כי למזרחי ניסיון רב כמדריך טיולים מאורגנים לחו"ל, וכי גם בנסיעתו זו הוא מסייע רבות לחברי צוות הטלוויזיה שנסעו לכסות את המישחקים.

שערוריית פאנוב

אל חבר הקומיסארים של העיתונות בארץ, הצטרף בשבוע שעבר דווקא אחד אשר אהבתו להצלם הפכה כבר לבדיחה מוכרת: מנהל מחלקת-הקליטה של הסוכן נות היהודית, אלוף (מיל.) עוזי נרקיס. כשהגיעו במוצאי השבת האחרונה ואלריי וגאלינה פאנוב לארץ, עורר הדבר התרגשות רבה בקרב כתבי וצלמי תחנות הטלוויזיה הזרות בארץ. המשיעשה רישות-שידור שלהן צוותים לנמל-התעופה על-שם בן-גוריון בלוד, ואליהם הצטרפו עשרות רבות של כתבים וצלמיות-עיתונות.

כשהגיעו ללוד, בשעה תשע בערב, כשהם לפני נחיתת מטוסם של בנייהוזג פאנוב, הורשה רק צוות הטלוויזיה הישראלית להיכנס לאלום-המכס ולמסלול השדה. כל השאר נדרשו להתאין בחוק, עם קהל-המלווים של נמל-התעופה.

העיתונאים, הצלמים והשדרים הזרים התחננו לפני פקדי הסוכנות, שהם יצא רוע הגזירה, לאפשר להם לבצע את עבודתם, אך נתקלו בסירוב שהיה מלווה אף בגלוי גסות. חמש דקות קודם שירדו ואלריי וגאלינה פאנוב מהמטוס, הצליחו הצלמים לאגף את עוזי נרקיס, ולאחר שערכו לו שערורייה, הוא ביטל את האיסור ואיפשר להם להיכנס לחדר האח"מים שבנמל-התעופה. כיוון שלא נמסרה הודעה מוקדמת על כך לאחראים על החדר הזה, לא הספיקו להכינו כראוי. החדר היה מזוהם, מלא כוסות ריקות-למחצה, ממסבה קודמת שנערכה במקום. מיוזג-האוויר לא פעל.

את חלקה הראשון של מסיבת-העיתונאים הם החמיצו. כיוון שלא הספיקו להציב את מצלמותיהם. כאשר מחו בפני נרקיס על היחס לעי-חונאים, וכשניסו להסביר לו שבגלל מחד-לים כאלה לקוייה ההסברה הישראלית בחו"ל, איים עליהם נרקיס: "עוד מילה אחת, ואני זורק את כולכם משדה-התעופה!"

הצלמים ביקשו לצלם את הוזג פאנוב בקבלו תעודות-עולה, אולם נרקיס החליט כי טכס צנוע זה הוא סוד-מדינה חסוי. צופי-הטלוויזיה ראו כיצד מבקש פאנוב לקצר בשאלות, בגלל עייפותו, אולם האמת היא שהוא, וכל האחרים שנמצאו בחדר הבלתי-ממוזג המזוהם של האח"מים בלוד, נחנקו ממש, ובתנאים אלה אי-אפשר היה להמשיך במסיבת-העיתונאים.

מני פאר פוטר

אחד מכוכבי בנות הטיפשעשרה, מני פאר, סולק מהגשת תוכניות בגלי צה"ל, או לפי הניסוח הרישמי של התחנה הצבאית: הושעה מתפקידו. פאר הגיש משך חודשיים את התוכנית משתיים עד ארבע עם מני פאר, אשר שודרה בשידור חי מדי יום רביעי. ביום רביעי לפני שבועיים המתינו כולם

קריינית גיא גילוי חדש

למני פאר, באולפן, אך הוא לא הגיע. כשיצאו אנשי התחנה למיסדרונות בבהלה, כדי לחפש אותו, ניתקלו בשמואל שי, והכניסו אותו לאולפן במהירות. כדי שה תוכנית תוגש במועד, כפי המתוכנן, בבידור שנערך לאחר-מכן טען פאר: "שכחתי בכלל על התוכנית".

מפקד גלי צה"ל מורכי ("מוטקה") נאור הורה להשעות אותו מייד. בשבוע שעבר הגיש את התוכנית משה טימור, אך מחליפו הסופי של פאר עדיין לא ניקבע.

פריצה למהדורת החדשות

אפשר לשמוע אותה קוראת את מהדורת החדשות של שש בבוקר בשידורי ישראל, קוראת עוד שתי מהדורות במשך היום, ואחר-כך לראותה רעננה ויפה במהדורת החדשות המסכמת של הטלוויזיה, אחרי השעה אחת-עשרה בלילה.

כרמית גיא, אחת משלוש קרייניות-הרצף הראשונות של הטלוויזיה, פרצה מהמעגל של תפקיד בלתי-חשוב זה, הקדי-מה את שתי חברותיה דליה מזור ותיקי וזה מזור, ועברה למחלקת החדשות, כקריינית-חדשות מן המניין.

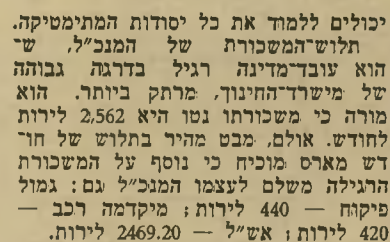
אך ההפתעה הגדולה ביותר איננה בעובדה שאיפשרו לכרמית לחדור אל מיקדש קרייני החדשות, אלא בכך שאנשי התחנה כולה, כולל ראשי מחלקות-החדשות, מוכנים להישבע, לאחר שכרמית קראה רק מיספר מועט של מהדורות-חדשות, כי היא קוראת אותן בליגוי הנכון ביותר, עושה את מספר השגיאות הקטן ביותר, וכובשת בחיובה הנעים והבלתי-מאולץ את המסך כולו.

בשבוע שעבר קיבלה הטלוויזיה עשרות קריאות טלפוניות מצופים, אשר תמכו בהחלפתה בהופעתה הרעננה של כרמית על המסך.

**הפקרות
בטלויזיה
הלימודית**

מלאכת יגאל לביב

של כבוד המנכ"ל

לכל דיכפין

המנכ"ל והטלוויזיה

במקום תרבות

אולם פרשות אלו הן זוטות בלבד, בהפי
פרות הכוללת השוררת במקום, שעיקרה

(המשך מעמוד 23)

תרבות, כאילו אכן התקיימו. הגוש חשבון למישרדהחינוך, בו נאמר כי המועצה המקומית הוציאה כספים עבור ריכוז והדרכה של פעולות תרבות, וזאת "בהתאם לחשבונות ואסמכתות המצויים ברשותנו והניתנים לביקורת בכל עת". על-סמך החשבונות הלא-נכונים שלם מישרדהחינוך סך של 14,492 לירות. הלשון הוזהרה בה נאמרו הדברים עד לנקודה זו היא לשונו של יצחק אלחנן, תובע וחוקר ראשי של נציבות שירות המדינה, אשר הכין עבור מישרדהחינוך תקציר משני תיקים. על מיקרה זה: ה' אחר — תיק מישרדה (פ.א. 5860/66), והשני תיק פרקליטות מחוז ירושלים, ש' מיספרו פ.מ. 60/5435.

החקירה הסתיימה באוגוסט-ספטמבר 1967, והיא הגיעה עד פרקליט המדינה. על מידת הלחצים שהופעלו כאן לסגירת העניין וטישטוש, ניתן ללמוד מחלק מן המיסמכים שהגישה אליהם התאפשרה. מסתבר כי בינואר 1967 דרש פרקליט ה' מדינה להעמיד את הנאשם בפני בית-דין מישמעתי. תישעה חודשים חלפו, ואז שלח פרקליט המדינה מיכתב נוסף, בו כתב כי החליט, לאחר שיקול נוסף, שלא להביא את המיקרה בפני בית-דין מישמעתי אלא בפני ועדת-מישמעת. אולם מקבל המכתב בים, מי שהיה אז סגן-שרהחינוך והתגר בות אהרון ידלין, לא מסתפק גם בריכוך הוה. לבסוף לא הובא המיקרה כלל לועד דתהמישמעת, והסתפקו במתן נזיפה.

ב' באוקטובר 1967 קיבל לורברבוים מכתב-נזיפה, שהיתרה בו לא לעשות מע' שים כאלה בעתיד. זמן-מה לאחר-מכן הרעבר מתפקידו, לתפקיד פחות-ערך ב' טלוויזיה הלימודית, שהיתה בשלבי הק' מה. תפקידו, צופה מטעם מישרדהחינוך.

זריהדפנה

של לורברבוים

ה' טלוויזיה הלימודית הוקמה ב' 1962 על-ידי הברון רוטשילד, ורק בשנת 1969 נמסרה לרשות מישרדהחיי נור'והתרבות, לניסוי. התקופה הוה נחשבת בעיני הווחקים כתקופת הוזהר והפריחה, בה נוהלה הטלוויזיה הלימודית על-ידי מומחים ואנשי-מקצוע. בסוף 1971 קיבל מישרדהחיינור'והתרבות את הטלוויזיה ה' ליימודית לידיו, ואז החלו הצרות.

בראשית דבר מינה מנכ"ל מישרדהחיי נור'והתרבות, אלעד פלד, כמנהל מט"ל (מרכז טלוויזיה לימודית) את אריה שובל, פוליטרוק פוליטי ששימש קודם כרכז המזכירות הפדגוגית בירושלים.

תוך זמן קצר השניא עצמו שובל על כולם, ובפברואר 1972 פרץ המרד הגדול במט"ל נגדו.

במקומו של שובל מונה, כממלא-מקום, ד"ר יונה פלס, שאחרי שנה התפטר כדי להקים עבור הברון רוטשילד את המרכז הטכנולוגי החינוכי. אלעד פלד צריך היה למנות או מנהל חדש — ומינה לתפקיד את לורברבוים. אמנם, הנוהל הוא להר ציא מיכרו לתפקידים כאלה, אולם נראה כי כשמדובר בלורברבוים הכללים שונים. מאז נה יעקב לורברבוים על זריהדפ' נה שלו (לורברבוים, בגרמנית, פירושו ע'דפנה), ומכון כמנהל כללי במקום. שנים אחדות עברו מאז פרשת החשבר נות הלא-נכונים שהוגשו במבשרת-ירוש' לים, וכיום מגישים חשבונות אש"ל בס' כומים של כ' 2500 לירות לחודש.

אך אין זה הדבר התמוה היחיד. הכ' טיס האשיש של המנכ"ל מורה כי הוא רשם לעצמו את תאריך תחילת עבודתו במט"ל, החל בחודש ספטמבר 1965. דבר זה מוור כשלעצמו, שכן בהתאם לתקייהחקירה נגדו שימש באותה תקופה כמפקח בירו' שלים, והדריך את אנשי במבשרת-ציון כי צד להגיש חשבונות לא-נכונים.

לורברבוים עצמו מסרב להגיב על ה' נושא, והיפנה אותי אל דובר מישרדה החינוך'והתרבות. הדובר אישר את פרשת במבשרת-ציון, ואמר כי כיוון שהסתיימה בנזיפה, הרי אין בה כדי לפגום בתפקידו של לורברבוים כעת.

ראש המועצה המקומית במבשרת-ציון כיום, טוען כי הפרשה התרחשה כאשר ראש המועצה היה איש מפא"י. כעת הלי' כוד בשילטון, ואין יותר דברים כאלה. ואילו עובדי הטלוויזיה עצמם תמהים, אם יכולות פרשות כאלו להיות חלק מ' מסכת-כישוריו של האדם, האחראי על חינוך מאות-אלפי בני-נוער בארץ. בשבוע הבא: שמור לי ואשמור לך!

(המשך מעמוד 15)

לירות בחודש אחד. הנציב קבע כי הפי' גורים מגיעים כדי 8 עד 10 חודשים. שערורייה ממשית היא תשלום המשכורת האחרונה למשתחררים. מענקי-השיחרור ב' תוספת המשכורת הם גורם חשוב ביותר בעתידו של כימעט כל חייל המשתחרר וזקוק לסכום-כסף ראשוני להתחיל בו את חייו האזרחיים. הסכומים מגיעים למאות לירות לכל חייל משתחרר, ובעיקר לאנשי' קבע. הנציב מספר כי בחודש אפריל השנה נמסר לו ממת"ש כי הפיגורים בנושא זה נמשכים רק עד חמישה חודשים. לסקוב מצוין בדו"ח שלו כי בתחילת השנה היפנה את תשומת-ליבו של הרמטכ"ל לשערורייה זו. לאחר שציין זאת עוד קודם לכן בפני ראש אכ"א ומפקד מת"ש, וכי רק לאחרונה תוגבר מת"ש בעשרות חיילים ובתקציב בן מיליון לירות, במטרה להתגבר על פיגורים אלה.

רק מיוחד בדו"ח מוקדש לנושא הרפואה בצה"ל. לסקוב משבח את חיל-הרפואה בתקופת המלחמה, אולם קובע כי מירפאות קציני הערים אינן משיעו רצון. בהערה זו של הנציב יש רמז לפרשה שהסעירה את צה"ל, כאשר שני רופאים צבאיים ומיספר חיילים הכפרי פים להם נתפסו, בעיקבות תלונה שהגיעה אל הנציב, בכך שהעניקו שיחרור משירות מילואים, לחיילים אשר שילמו להם שוחד בעבור זאת.

כיוון שבדיקת הנושא על-ידי הנציב העלתה כי יש בכך משום עבירה פלילית, הועבר הנושא מטיפולו לטיפולו של הפרק' ליטות הצבאית, ולסקוב אינו מתייחס לפרשה זו בשמה המפורש.

תלונות רבות הגיעו ללישכתו מחיילים וחיילי-מילואים, אשר מפקדיהם לא התי' חשבו בהמצות הרופאים לגביהם, ובפרט פיל הרפואי שלהם, והטילו עליהם משימות שעמדו בניגוד להוראות הרופאים. כדי להוקיע הפרות אלו, העלולות להביא לאובדן חייהם, מביא לסקוב דוגמה של מיקרה אשר רק בו, ובשכמותו, מותר למפקד לא להתחשב במסכנות הרפואיות הנוגעות לחייליו.

הנציב מספר על מיקרה של חייל אשר אולץ על-ידי מפקדו לנהוג טנק, למרות שהיה בידו שיחרור רפואי מכך. הנציב מספר: "הברור העלה שהקובל שימש כנהג טנק-חילוץ בתקופת הכוננות, והמח' לף שהוזמן במקומו לא הגיע. הקבילה" כך קובע לסקוב, "אינה מוצדקת. במצבי' חירום רשאים המפקדים, ולעיתים אף מצווים, להתעלם ממצבם הרפואי של פיקור' דיהם ולדרוש מהם מילוי תפקיד בכל תנאי".

רשימת הליקויים החמורים ביותר, כפי שהיא מובאת בדו"ח הנציב היא:

- ניפוק הצידוד,
- סידרי-דואר וטלפונים לחיילים בעת המלחמה,
- טיסות והסעות,
- שיחרור ממילואים,
- חלוקת צודקת של הנטל על החיילים וחיילי-המילואים,
- שיבוץ חיילים בעלי פרופיל נמוך בתפקידים המתאימים להם.

● ● ●

את השערוריית, בה נתקל כל חייל אשר שירת בזמן המלחמה ואחריה, בסיני, היתה בעיית הטיסות. בלשון יבשה מפרט לסקוב נושא זה, ומעלה את חשיבותו מעל לנושאים רבים אחרים המובאים בדו"ח שלו. לסקוב מספר כי בעיקבות עשרות תלונות של חיילים בעניין הטיסות לסיני וחזרה, חקר את הנושא וקבע כי חלוקת כרטיסי-הטיסה נעשתה, "על-פי ראות עיניהם של קציני' הטיסות, וקשרים אישיים". בעיקבות המל' צותיו של הנציב נקבעו אמות-מידה צודקות לזכאים לטוס לחופשה הביתה, והוצאו פקודות-קבע בנושא.

החוכרת בת 135 העמודים, בעלת הכריכה הלבנה, הנושאת על גבה את הכותרת: "נציב קבילות חיילים — דו"ח מספר 2" באותיות כחולות, תעורר בודאי סערה גדולה בחוגי צה"ל, מעל דפי העיתונות ובמשרד הפרלמנטרי.

אולם ראוי, כי כבר עתה יערוך צה"ל בדקיבית, דווקא באותם נושאים הנוגעים באשית לכל חייל החייל-מילואים, תעניק למוסד של נציב קבילות החיילים בסיס חוקי רתב יותר, תגביר את סמכויותיו, תגדיל את ציוותו, ותקדיש תשומת-לב רבה יותר לטיפול בחייל כפרט. שהרי מפרטים אלה מורכב צה"ל כולו.

מרי

עלון-מידע על מאמצי התנועה להקמת גוש פרו-

גרסיבי מלוכד — הופיע ונשלח לחברים. חברים

ואוהדים שלא קיבלו את העלון — מתבקשים

לפנות לת.ד. 136, תל-אביב, לשם הכללת שמותיהם

בכרטיסיה.

עובדים בענף היהלומים המוכנים לעזור ב'

מערכת הבחירות של רשימת "ש" לאיגוד הארצי

ולאיגוד בתל-אביב — יתקשרו בהקדם לשלמה

טיגר, היהודי זיס 6, תל-אביב.

טוטו

ספורט
טוטו

השבוע פרסי ענק
מינימום הפרס
הראשון

550.000 ₪
(כולל העברה)

מינימום
כלל הפרסים

מיליון ₪
(כולל העברה)

יום חמישי — המועד האחרון
למסירת הטפסים.

עשה לך מנהג קבוע —
חלא טוטו בכל שבוע!

המועצה להסדר ההימורים בספורט

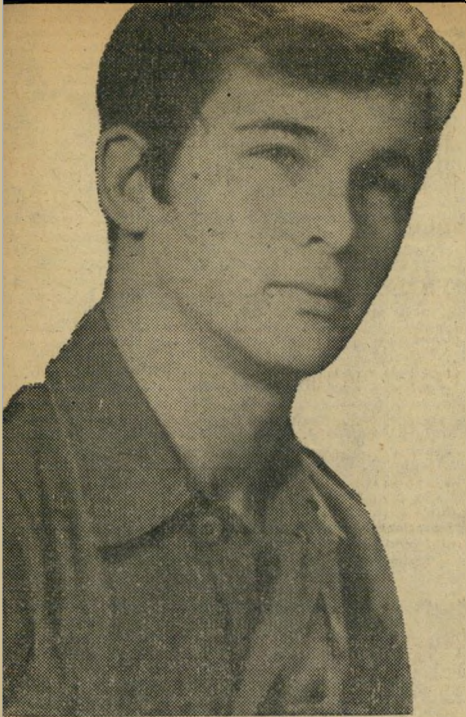
מצלמות לנוער

במבחר גדול ובמחירים נוחים!

- ✱ מקרני שקופיות במחירים נוחים! ללא תחרות!
- ✱ פלשים במבחר גדול החל מ-85 ל"י
- ✱ צלומי פספורט — בן-רגע!
- ✱ הגדלות טריפרינט בשחור-לבן מ' סרטים אינסטמטיק, בלעדיים בחיפה!!!

פוטו-ברנר

חיפה, רחוב החלום 31

נחום באשוניק, בן לאם נוצריה ולאב יהודי, נולד בישראל. אחיו הבכור נקבר מעבר לגדר, והוא אולץ לשרת בצה"ל

סוזן באשוניק (בחדש השמיני)

הקברות, מפני שבעיניהם היה גוי. האם, ג'ין, לא יכלה יותר לשאת בעל-בנות ובהשפלות על היותה גויה, נפרדה מבעלה ומבנה, נחום, חזרה ללונדון. נחום, שנולד בחיפה, לא השלים עם גור רלו המר במדינת-ישראל, מולדתו. כל חייו נטבעו בחותם התשפלה ואי-הצדק, כיוון שלפי ההלכה היהודית ולפי דעת שר'הפנים, אין הוא יהודי. כפילות זו רדפה אותו כל ימיו.

כלא-יהודי, לא היה נחום חייב לשרת בצה"ל. אך משרד-הביטחון, משום-מה, ראה בו יהודי כשר. הוא גוייס לצה"ל, שירת בחיל-השיריון.

אביו, ברנארד, ראה עצמו תמיד כ"אתאיסט. מי שראו אותו כיהודי, היו דווקא הנאצים. כאשר החליט באשוניק האב להי- יות ציוני, אף לא חלם איזה אסון

כל מיני אנשים אחרים. ביקשתי שיביאו אוכל לילדה, שבכתה מרוב רעב. בסוף הביאו לי ביצה קשה. אחרי זה שיתררו אותי, ואת אילנה העבירו למוסד ויצו לילדים. מאז לא הירשו לנו לראות את הילדה. כך סיפר ברנארד באשוניק, אביו של נחום.

סוזן, אשתו של נחום, חיה בפחד בלתי-פוסק. "אני מפחדת שהרבנים יגלו שאמו של נחום היתה נוצרית, לא יהודיה, ואז יכריזו עליי כגוי. אם הם לא יכריזו בחתונה שלנו, מה יהיה עם הילדה שלנו אילנה, ומה יהיה

נחום באשוניק, הבעל הלא-יהודי

גוי לא ישא חרבו!

מגיעות לי זכויות של יהודי, אין לי גם חובות של יהודי. נחום פנה בכתב גם אל שר-הביטחון דאן משה דיין, בצינו: "אינני יכול לשרת בצה"ל, מפני שמעיקה עלי העובדה שאחי קבור מחוץ לגדר בית-הקברות, בגלל היותו תוצא-יהודי. אני עצמי נדרש מזה שנים מפני שאינני מספיק יהודי. יקשה עלי לשרת בצה"ל, עם מועקת-מצפון כזו."

יהודי בשביל צה"ל, גוי בשביל הרבנים!

נאמר לו שהעניין בטיפול. אך לבסוף נאלץ לשרת בצה"ל, למרות התנגדותו. בצה"ל, שאינו מפלה בין חיילים יהודיים לאלה שאינם יהודיים, חייב היה לש" מור על הכשרות, ולהקפיד על כל הדינים שקבעה הרבנות הראשית לצה"ל.

מיזחמת יום-הכיפורים גויים
נחום באשוניק, ושחרר ב-28 בפברואר 1974, כשבידו צו-מילואים ל-15 בי אפריל 1974. נחום פנה אל קצין-העיר, הסביר לו את מעמדו ומצבו, ביקש לשחררו מחובת המילואים. קצין-העיר שלח אותו הביתה, אך לפתע, חודשים לאחר-מכן, הופיעו שוטרי המישרה הצבאית בביתו של נחום, עצרו אותו בעוון אי-התייצבות למילואים. כך סיפר אביו של נחום, ברנארד באשוניק.

מדוע המתנו שילטונות צה"ל חודשיים ימים מאז התאריך בו היה עלי לצאת למילואים? מדוע לא העביר קצין-העיר את דבר החלטתו אל הגורמים המוסמכים לטפל בדבר ולדעת עליו?

"הסתרנו את האמת מהרבנים ומפקדי המשרד-הפנים", מגלה האב, ברנארד באשוניק. "לכן, בתעודת-הזהות של בני כתוב, בסעיף הלאום: 'יהודי'. אבל אם יגלו את האמת, אני לא יודע מה יהיה איתנו. האשה לא תהיה יותר נשואה, והילדים שלהם יהיו מזורים! ועכשיו הוא יושב במעצר!"

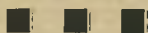
"או שיחליטו סוף-סוף, למען השם: הוא יהודי או לא? או אולי הוא יהודי בשביל צה"ל, וגוי בשביל הרבנים?" לשאלת כתב העוול הזה בדבר מעצרו של נחום באשוניק, הגיב הממונה על יח- סיהציבור בלישכת דובר-צה"ל: "העניין בטיפול. לא אומר דבר."

הילדה העצובה

אילנה באשוניק, בת השנה וחצי, עם אמה סוזן, הנמצאת בחדש השמיני להריונה. סוזן הפעוטה הושמה במעצר יחד עם סבה, ברנארד, כאשר הלך להתעניין בגורלו של בנו העצור. אנשי המישרה הצבאית העבירו אותם לבית-המעצר שבכנף הצפונית בתל-אביב. משם הועברה התינוקת למוסד של ויצו, נאסר על מישפחתה לבקרה שם.

עתיד הוא להביא על מישפחתו, בעלותו ארצה עם אשתו האנגליה-נוצרית.

אמר ברנארד באשוניק בסיפורו ש-התפרסם בהעוול הזה (1992): "הי- נאצים רדפו אותי מפני שהייתי בן לאם יהודיה. אבל לא חשבתי שבישראל ירדפו את ילדי מפני שהם בנים לאם נוצרית." אחרי מותו של מרטין, הבכור, ניסה לסדר את בנו נחום במוסד. אך בכל מקום אליו ניסה להכניסו, סירבו לקבלו. לאחר שגילו כי אמו נוצרית.

האב הנואש איים להכניס את בנו ל- מיסיון. אז נשלח נחום, בהתערבותה של קרן ילדינו, למוסד דתי בבני-ברק.

שנים חלפו. נחום לא שכת אף לרגע שהוא בן לאם לא-יהודיה. אך הוא עצמו לא רצה מעולם להיות דתי. הוא פנה ל- מוסדות הנוגעים בדבר, וכתב: "אם לא

עם הילד שנמצא עכשיו בבטן שלי? נאם לי מהכל?"

האב, ברנארד באשוניק, שוקל הגשת תביעה לפיצויים מממשלת-ישראל, על הסבל שנגרם לו ולמשפחתו מאז עלותו ארצה. את מצבו הוא משווה למצבם של היהודים המקבלים פיצויים מגרמניה על הנזק הנפשי והחומרי שנגרם להם מידי הנאצים.

הוא עצמו, האב, נולד לפני כ-50 שנה בגרמניה, לאם יהודיה ואב נוצרי. לפי ההלכה היהודית הוא נחשב כיהודי, אך אשתו היתה נוצרית.

בשנת 1939 ברח באשוניק מגרמניה ו- הגיע ללונדון. בשנת 1948, אחרי ששי- רת בצבא הבריטי, התחתן עם ג'ין רח קוק. שנה לאחר-מכן עלה הוגג ארצה.

בנם הבכור של ג'ין וברנארד, נפטר עוד קודם שנולד אחיו, נחום. הרבנים ציוו אז לקבור את הילד מחוץ לגדר בית-

שעה היתה אחת אחרי חצות. שמעתי דפיקות בדלת. "שאלתי, מי זה?" ענו לי: תפתחי, מישרה צבאית ו" הם נכנסו, וניגשו למיטתו של נחום. הוא המשיך לישון. לא הרגיש דבר. אז הם העירו אותו ואמרו לו: אתה עצור! שמו לו אוזקים. עם הידיים קשורות, העלו אותו למכונית. הילדה שלנו, אילנה, בת שנה וחצי, התעוררה והתחילה לבכות.

אם יגלו שהוא גוי, יבוא אסון על המימשלה!

אני עמדת כמו שיכורה, לא הבנתי מה קורה. מדוע אתם עוצרים אותו? שאלתי את החיילים.

לוקחים אותו לקצין-העיר. אם יש פה טעות, ישחררו אותו! אמרו לי השוטרים של המישרה הצבאית.

כך סיפרה השבוע סוזן באשוניק בת ה-23, הנמצאת בחדש השמיני להריונה, על מעצר בעלה, נחום.

למחרת מעצרו הלכה סוזן לבקר את נחום בבית-המעצר. הביאה איתה את בתה הפעוטה אילנה. סוזן, שכרסה התפוחה והכבדה בין שיניה, נשקה לנחום, השאירה את הילדה לידו, וחזרה הביתה. "השארת את הילדה במעצר עם נחום, מפני שאני לא רוצה שהוא יילך למילוי- אים" אמרה.

"אין לנו מה לאכול בבית. 400 ל"י אנחנו משלמים עבור הדירה. מה נשאר לנו לאכול מה-700 לירות שהוא מרוויח לחדש?"

אם הוא לא יהודי, מפני שאימו היתה נוצרית, למה מתייבים אותו לשרת כמו יהודי?"

למחרת יום ביקורה אצל בעלה, הלך גם ברנארד באשוניק, אביו של נחום הי- עצור, להתעניין בגורלו של בנו. "שוטרים חיכו לי ליד הבסיס שבו היה נחום, ועצרו אותי. לקחו אותי ואת נכדי- תי, אילנה, לבית-המעצר של המישרה ברחוב דיונוגוף.

"הכניסו אותי ואת הילדה למעצר, יחד עם

בשורת היופי שכאהכה, האותנטיות והאמנות

בגלרייה החדשה של רותי חפר

כשהיתה רותי בת ארבע, התנפל עליה כלב. רותי הקטנה נבהלה, הוכתה בהלם, ומשך שבועות רבים היתה כמשתוקקת. טובי הרופאים הוזעקו עלידי הוריה, מישפחת מורחיים, לביתם אשר בכרם התימנים בתל-אביב, כדי לנסות לרפא אותה. אך הרופאים העלו חרס בידם.

בעלת-גלריה חפר
אירוטיקה פרימיטיבית

ברוב ייאושם הוזעקו ההורים רופא-אלילי תימני. זה כתב שבועות על קלף, לחש לחשים ורקח מישחות שונות, ובכוחם של אלה הצליח להקים את הילדה על רגליה, להבריאה כליל.

פעמים "האמסה" למזל. מאז עברה רותי מורחיים (כיום חפר), בעלת היופי התימני המיוחד-במנו, דרך ארוכה. היא היתה מורה, עבדה באל-על ונחשבה כאחת הדיילות היפות ביותר בחברה, נישאה למאקאמי חיים חפר — וכעת פנתה לעיסוק חדש — בעלת-גלריה. הגלריה החדשה, הקרויה עשר אצבעות (פעמים האמסה), השוכנת בקירבת קול-נוע הן בתל-אביב, אינה גלריה רגילה, כמו אלו המשמשות להצגת תמונות ופסלים. זוהי גלריה מיוחדת, וכהגדרתה של רותי עצמה: "גלריה לאמנות אירוטית נאיבית-אמנות לכאבי-שיניים". את המחר מאה הגדולה ביותר קיבלו רותי והגלריה שלה, דווקא מאביה של רותי, "אבא הוא איש דתי, ואצל הדתיים אסורים הפסלים והתמונות". אמרת רותי, "כשאבא היה בפתיחה של הגלריה שלי הוא כל-כך התלהב, עד שהוא קנה ציור אתיופי על קלף, המתאר את עקידת יצחק".

רותי רואה באמנות ובעיסוק בדבריה אמנות שליחות ממש. "פאבלו פיקאסו, הוא מספרת, "אמר שכאשר תובן האמנות הכלכה, נוכל לרפא אפילו כאבי-שיניים על-ידי הסתכלות בציור. הציונים והפסלים שאספתי מקצווי תבל מביעים את האמי-תי שבאדם, את היפה בו, ואילו את ה"חשוב ביותר, את המשכיות הגוף".

"אני מקווה שהם יביאו את אורחי ה"גלריה שלי, ואלה חשובים בדיוק כמו שאביה-שיניים שלהם, או לפחות אמיתי וטהור יותר גדולה, להבנה של עצמם".

מאז-ומתמיד נחתה רותי חפר אחר האו-תנסויות, אחר חפצי-אמנות פרימיטיביים מקוריים, אחר כל מה שהוא אמיתי וטהור בתחום האמנות, ללא השפעות זרות. חיפשיה אחר חפצים כאלה הביאה לאתיופיה, שם רכשה דבריי-אמנות רבים.

תעשיית ההיכרות

בנוסף: "צעיר מחפש ידידה אינטימית, הגיל לא חשוב?"

בחודשים האחרונים מצויף גל של מוד-עות מסוג זה את מדורי השידוכים בעיתון-ים. זה מעלות טעם מר בפה. כבר ממבט ראשון בהן, עולה המחשבה כי רק אנשים מעוותים מסוגלים לפרסם מודעות כאלו, אחת ממבול מודעות אלה, היתה בנוסף: "אם את המודעה ושמונתה, חייגי 928678, בקשי את דני. מובטחת פרטיות".

הייגתי למספר שצויין במודעה, להפ-תעתי נשמע קול אשה. ניתקתי. למחרת טלפנתי שוב. הפעם השיב גבר, שאחתי אם שמו דני, ומשהשיב בחיוב, הצגתי את עצמי וביקשתי לשוחח עימו. דני היסט, לבסוף הסכים, הבטיח להתקשר למערכת בהקדם לקבוע מועד לפגישה ולא התקשר. מתוך שלל המודעות בנושא זה בחלתי אחת נוספת, שנוסחה כך: "בחור נחמד! 22, מעוניין עד 35 לידידות. תר. 8563. יפר". שיגרתי מיכתב לאותו בחור עלום-שם וביקשתי להיפגש עימו לשיחה. לא הגיעה כל תשובה.

הניסיון השלישי היה, לעומת זאת, מוצ-לח. במודעה שהופיעה בעיתון נאמר כי סטודנט צעיר, חובב-סיולים, מעוניין ל-היפגש עם צעירות, סודיות מובטחת. שר-גרתי מיכתב לחבת-הדואר שצויינה במודעה, ולהפתעתי קיבלתי תשובה לעבור חמישה ימים.

סיפר בעל המודעה: "כל הרעיון בא לי במקרה. כל יום שיש אני מעיין להנאתי

המודעות הקטנות - כח להרכקאות מסוכנות

במדור השידוכים, אני רווק, ולא מתכוון להתחתן בקרוב. אני פשוט נהנה לעיין במדור הזה, באחד הימים החלטתי לשלוח מודעה בנוסף, צעיר מחפש אשה לידידות. לראות מה יצא מזה.

"פרסמתי מודעה, ולא קיבלתי שום תשובה. גם על חמש המודעות הנוספות שלי לא קיבלתי אפילו תשובה אחת. זה הכניס אותי לאמביציה. החלטתי לעבור על העניין בצורה מדעית.

"אני איש פירסום ויחסי-ציבור. התחלתי לחשוב מה לא בסדר במודעות שלי, ור-הגעתי למסקנה שפירסמתי את מודעותי בצורה כזו שמנעה מראש כל תשובה. הן היו מנוסחות בצורה לגלגנית. בחורה שמכבדת את עצמה בוודאי שלא תשרח לענות על מודעה כזו. הפעם החלטתי לפרסם מודעה מכובדת.

"ידעתי שמבחינת התדמית, לנושא הזה טוב להציג עצמי כסטודנט. בתודעה ה-ציבור מקובל שסטודנטים רגילים למעשי שובבות, מה שבהחלתי תרשה לעצמה עם סטודנט, לא תמיד תרשה לעצמה לע-שות עם כל בחור אחר.

"הוספתי לעניין גופך רומנטי, וצינתי שאני גם חובב-סיולים. גם זה מתיישב, לדעתי, עם האווירה הסטודנטית. סר-לקתי מהמודעה כל אלמנט העלול לפגוע או להשפיל את הבחורה.

"כדי למנוע התקשרות מבחורות תמימות העלולות לחשוב שאני באמת מתכוון אך ורק לסיולים, הוספתי, בסוף המודעה, את המילים, פרטיות מובטחת, כדמו דק ו-מהגון לכוננותי האמיתיות.

"פירסמתי את המודעה, וראה זה פלא — הפעם קיבלתי שתי תשובות. ניפגשתי עם הבחורות, וזו היתה חוויה מעניינת מאוד. זה היה כבר לפני כחמישה חודשים, במשך הזמן שכללתי עוד יותר את טכניקת פירסום המודעות, ופניקס-הרשי-מות שלי החל לתפוח. הגעתי למצב שאני יכול כבר למסור שמות גם לחברי.

"לא הגון? שטויות. מה פתאום? אם בחורה בודדה מוכנה לבלות עימי מרגע-החופשי, ואני רוכש את אמונה שלא אכ-שיל אותה, איני רואה בכך כל פגם. אבל ברור שאם יפגשו לתחום הזה אלמנטים פליליים, המצב ישתנה, כי אותן בחורות עלולות להיות נתונות לסחיטה. לכן, כאשר בחורה קוראת מודעה של בחור המעיד על עצמו כי הוא חובב-סיולים, עליה לחשוב היטב לאילו סיולים הוא עשוי להתכוון.

אך אם היא מחפשת בן-זוג לחיים, משהו רציני, מוטב שתתקשר עם משרד המכבד את עצמו. בעל שם טוב, כדי למנוע מעצמה כל השללה אפשרית.

מה שברור הוא, כי כיום מסוגל כל מי שמחפש לו חברה צמודה, מכל סוג ומין שהוא, יכול להשיגה, תמורת תשלום.

C-51,855-MD TWO FOR YOU
Sincere, very attractive, inexperienced. She 26, 36-24-36. He 38, 175. Seek fun-loving, educated, attractive couples under 40 for one room swing ing. Anything goes. Young, handsome males welcome. Photo & phone nec-essary.

M-52,334-MD FRENCH EXPERT
Versatile contractor wishes to meet gals or couples for two-some or threesome. Enjoy all cultures. Discretion assured. Also looking for partner. Photo or phone if possible. Will answer all.

C-52,335-MD D.C. AREA
Professional couple, 31 & 32, desire a fun, sexy, & social, with

C-52,385-MD WARMTH
Sensuality, friendship. We have beau-tiful things to be shared together if you are a young & pretty, versatile girl. Live in suburbs with handsome boyfriend. Please come enjoy our hospitality soon. Md., D.C.

C-52,658-MD P.G. CT. METRO
Area. Couple, Young 45 & 47, desire to meet attractive, compatible couples for enjoyment of adult experiences. No way outs. Enjoy swimming, boating, fishing. Couples for weekend cruising pleasures. Please send photos of both with reply.

M-53,523-MD BUSINESSMAN
Nice looking, clean, neat Cauc., 5'9", 170. Will meet for games with females that are discreet, well built, near Fred erick.

C-53,542-MD HAPPILY MARRIED
Attractive beginners in early 40's new to swinging. Would like to meet other attractive, Cauc. couples. Enjoy parties, dining, dancing, cards, all sports. Phone & photo, please.

C-53,545-MD CAUC. COUPLE
He 29, 6'2", 200. Rompin', stompin' romance. She 26, 5'2", 125. First ad. Want to meet swinging couple. Send photo & phone.

M-53,566-MD ATTRACTIVE
Male seeks woman for enduring, swinging relationship. Prefer versatiles who like couples & threesomes, etc. I am 5'11", 190, very sensual. Answer all with photo & phone.

C-53,574-MD PERHAPS
You feel as we do - interested in making the acquaintance of a few so-phisticated, cultured, discreet, person-ally & physically pleasing people but are reluctant to answer an ad or have a photo appear. We are 25 & 36, in-terested in sailing, skiing, gourmet dining & reading. Nothing far out. If you are intrigued, please contact us. We will be in Los Angeles, Chicago &

C-53,607-MD
Md. - D.C. - Va. college couple. couples for swi-105, he 5'11", 15 to learn. Send

M-53,626-MD
Cauc., gentle, 4 ed in threesome females, any ag Car travel 400 D.C. area. Disc

C-53,656-MD
Safe male, mid couples to 40 tion a must. En to & phone ad- Caus. only. No

הדוגמה בחו"ר

זהו קטע מתוך הדו"ריון פלקט, המופץ בכל רחבי ארצות-הברית. העיתון כולו מוקדש למו-דעות של המחפשים בן-זוג לבילויים מכל הסוגים, וזוגות לחילופין. מרבית המפרסמים מצרפים למודעותיהם תצלומי-ערום אישיים, בחידים או בזוגות, מפרטים בהן את כל הדברים האהובים עליהם, מבטיחים לשמור על סודיות.

(המשך מעמוד 19)
גדול רצוני, חייב להילחם בחירוף-נפש נגד הסתננותם של טיפוסים מפוקפקים, המציגים עצמם כרווקים בעוד שלמעשה הם נשואים ובעלי-משפחות. עשרים בחור-רים לא-רציניים עלולים לגרום לכך שמאה בחורות רציניות תעזבנה את המישרד, ותוצאנה עליו שם רע.

תמיד קיימת ניפי קפדני ביותר בקבלת הגברים שביקשו להירשם במישרד. אבל עם כל רצוני הטוב, לא פעם נכשלתי. איך אפשר לדעת שבחור העושה רושם אינ-טליגנטי, לבוש היטב ומתנהל כבן-התרבות, מתכוון בעצם לנצל את שירותי המישרד לצורך חיפוש הרפתקאות חולפות?

בשנה האחרונה, מיום שקמו המישרדים להיכרות, המצב אצלי נעשה הרבה יותר טוב. כל מי שטורח להירשם במישרד, מתכוון ברצינות להינשא ואין בכוונתו להפיל בפה בחורות תמימות.

השוואת המחירים בין מישרדי-השידוכים הגדולים והרציניים בתל-אביב לעופר וכי-רעם, לבין מישרדי-השידוכים וההיכרותיות למטרות ידידות, מגלה כי מחירי המישר-דים הרציניים גבוהים יותר.

בעוד שבשנות ה-70 דמי-ההרשמה למישרד (200 ל"י — אם חלקו מבוגר ומבוסס מבחינה כלכלית), 450-550 ל"י אחרי החתונה. גוברים המישרדים המפוק-סקים 200-230 ל"י דמי-ההרשמה במחלקת השידוכים, 1.000-1.500 ל"י אחר החתונה. רווקים ורווקות רבים נרתעים מלהירשם במישרדי-השידוכים. משום-מה, הם סבורים כי ברגע שכף-הרגל תדרוך על מיפתן מישרדי-השידוכים, יאלו יודו, לפחות בפני עצמם, כי אין הם מסוגלים להשיג בן-זוג כבוחות עצמם.

רבים מבין רווקים ורווקות אלה, מנסים לקשור היכרות במעדוני-ריקודים שקמו

א אולם, מה מריץ בחורים צעירים לפרסם בעיתונים מודעות מזדויות.

מה המטרה והתוחלת בחיי אנוש

עובדים בכדי לחיות; וחיים בשביל לעבוד. ומבילויים יש לפעמים אכזבות.

זהו דבר ברור מאוד. אנו מבטאים אותו בשירים ברדיו, לפעמים במצעד הפזמונים...

בכון, 10 שנים זו תקופה ארוכה. אבל כשנסתכל לאחורה, הם באמת עברו מהר.

המלך שלמה הגה הרבה על המשמעות שבחיי האדם. בקהלת כתוב: (פרק א' פסוקים 3 עד 4): „מה יתרון לאדם בכל עמלו שיעמל תחת השמש: דור הולך ודור בא“, והוא מסיים את קהלת (בפרק י"ב פסוק 14): „כי את כל מעשה האלהים יבא במשפט על כל נעלם אם טוב ואם רע“.

במשלי, המלך נותן תשובה יותר ברורה לשאלה חשובה זו: פרק ט' פסוקים 1 עד 18: „חכמות בנתה ביתה חצבה עמודיה שבעה: טבחה מסכה יינה אף ערכה שלחנה: שלחה נערתי תקרא על-גפי מרמי קרת: מיפתי יסר הנה חסר-לב אמרה לו: לכו לחמו בלחמי ושתו ביין מסכתי: עזבו פתאים וחיו ואשרו בדרך בינה. הוכח לחכם ויאבך: תן לחכם ויחכם עוד הודע לצדיק ויוסף לקח תחלת חכמה יראת ה' ודעת קדשים בינה: כי-יב ירבו ימיו ויוסיפו לך שנות חיים: אם חכמת חכמת לך ולצת לבדך תשא: אשת כסילות המיה פתיות ובל-ידעהמה: וישבה לפתח ביתה על כסי מרמי קרת: לקרא לעברי דרך המישרים ארוחתם. מיפתי יסר הנה חסר-לב ואמרה לו: מים גנובים ימתקו ולחם סתרים ינעם: ולא ידע כי רפאים שם בעמקי שאול קראיה:“.

כאן מתגלה לנו באופן ישיר, ששני כוחות המחפשים השפעה בפרשות דרכי חיים של כל אחד במני אדם. הכסילות מתכוונת לשטן, הנחש הקדמון של גן עדן. כתוב בישעיה פרק י"ד, פסוקים 12: „איך נפלת משמים הילל בן שחר: נגדעת לארץ חולש על גוים: ואתה אמרת בלבבך השמים אעלה ממעל לכוכבי-אל ארים כסאי ואשב בהר-מועד בירכתי צפון אעלה על במתי עב אדמה לעליון:“.

מכאן רואים אנו בברור, כי השטן היה בראשונה מלאך ראשי שהתמרד כתוצאה מכך היתה הארץ תהו ובהו וחושך. (כתוב בישעיה פרק מ"ה, פסוק 18: „יצר הארץ ועשה הוא כוננה לא תהו בראה...“) ולמי ומה נמשל החוכמה?

התשובה נרמזת במשלי — פרק ח' פסוקים 22 עד 32:

„ה' קנני ראשית דרכו מפעליו מאז: מעולם נסכתי מראש מקדמי-ארץ באין תהמות חוללתי באין מעינות נכבדיימים: בטרם הרים הטבעו לפני גבעות חוללתי: עד-לא עשה ארץ וחוצות וראש עפרות תבל: בהכינו שמים שם אני בחקו חוג על-פני תהום: באמצעו שחקים ממעל בעזון עינות תהום בשומו לים הקו ומים לא יעברו-פיו בחוקו מוסדי ארץ: ואהיה אצלו אמון ואהיה שעשועים יום יום משחקת לפניו בכל עת: משחקת בתבל ארצו ושעשעי את בני אדם:“.

ראשית חוכמה, יראת האלהים. כל יצורי אנוש השומעים בקריאות החוכמה, אלה הם המגינים לקול מצפונם, ושבים לאלהים בזמן הזה. אלה הם המקבלים את ישוע המשיח כמושיעו האישי. ועמדים כנגד השטן המנסה את אמיתות של המניעים שבחיי מאמין.

כאן רואים אנו: שהאלהים נותן להם את המלכות (שהשטן והשדים הפסידו) לאלה החוזרים אליו בתשובה שלמה — מכל העמים ולכל התקופות.

זה תשובה לשאלה החשובה: מאין באתי? בשביל מה אני חיי כאן היום? ומה מצפה לי אחרי המוות?

לאֱלוֹהִים הַכְבוֹד וְהַתְּפָאֶרֶת לְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים

התנועה בעיריית תל-אביב קיבל עליה לאחרונה דויד שיפמן, סגן ראש-העירייה. בימים אלה חזר שיפמן מסיור לימודי קצר בצרפת, ועימו מיספר פיתרונות מהפכניים לבעיות התחבורה. לטווח קצר, אומר שיפמן: „לטווח רחוק, הכיוון הכללי של נתיבי איילון — חיובי ביסודו. הפרויקט יוסיף את לחץ התנועה. יהיו בו מעברים עיליים וגם תת-קרקעיים — אך כל אלה יוכנסו לפעולה רק בעוד חמש שנים. לפחות.“

„חמש שנים הן תקופה ארוכה. לא ייתכן שניאלץ להמתין לפיתרון זמן כה רב. לכן אני מציע אלטרנטיבות אחדות לטווח הקצר, כפיתרונות זמניים.“

לצורך זה מציע שיפמן להקים, תוך שישה חודשים, גשרים עיליים לכלי-רכב. משך-הקמתו של גשר עילי כזה הוא כחמישה ימים בלבד (מחירו של כל גשר: כ-4 מיליון ל"י). דבר זה ידלל את הלחץ ב-צמתים שבהם יותקנו הגשרים העיליים, והתנועה תזרום במהירות רבה יותר.

„יש לשנות כליל את אופן חניית הרכב בעיר, ולעשותה בלתי-משתלמת.“ אומר שיפמן. „לשם כך, אני ממליץ לנקוט אמצעי-ארתעה קיצוניים: קנסות גבוהים, עד 500 ל"י, או שלילת רישיון-הנהיגה עד 10 ימים.“

„זאת, כיוון שאנשים שבאים לדינוגוף ולהם עסקים באלפי לירות, מוכנים להסתכן בקנס של 40 ל"י, למשל. לכן יש להפעיל אמצעים משמעותיים למניעת החנייה הזאת, ובמקביל לאפשר חנייה באיזורים הבעייתיים.“

אשר לחניונים, השקפתו של שיפמן היא כי יש להעלות את מחיר-החנייה בהם, כך שמחירה של כל שעה נוספת בחניון יעלה בטרם הנדסי, ויהפוך את החנייה הממושכת לבלתי-משתלמת.

חנייה במקום עצים. בדיבדב עם הצעדים הדראסטיים הכין שיפמן אלטרנטי-

כן קיבלה חפצי-אמנות מוחרים ברחבי העולם, ביניהם במזרח-הרחוק ובאי באלי שבאינדונזיה. אחר מכרה את מכוניתה, ובכסף פתחה את הגלריה החדשה.

אהבה ואירוטיקה הדי-הם. „הדבר היפה ביותר בעולם הוא אהבה“, מצהירה רותי חפר. „אהבה פירושה אירוטיקה, בעולם המערבי לעיתים תכופות מחליפים אירוטיקה בפורנוגרפיה. אבל אני מחפשת את האותנטיות, אם זו האותנטיות כפי שהתגלתה בשיטות-הטיפול של התימני הזקן שריפא אותי בהיותי ילדה קטנה, או האותנטיות של האהבה והאירוטיקה. כך הגעתי לאתיופיה, לאי באלי, למזרח-הרחוק ולתרבות שלהם. אצלי בגלריה אפשר למצוא פסלים אירוסטיים, תמונות אירוסטיות ועדדים אירוסטיים.“

„הגלריה שלי היא המיקדש לאהבה הנאיבית, אומנם, אבל האמיתית. לא איכפת לי גם אם לא ארוויח כסף, אבל לפחות אדע שאני עוסקת בדבר האהוב עלי והחשוב לי ביותר.“

„והעיקר — כך אביא לאוהבי האמנות האמיתית שבינינו את בשורת היופי שבר אהבה. את הנאיביות שבה, את האהבה האמיתית.“

תחבורה

אפשר יהיה לנסוע

בחל-אביב

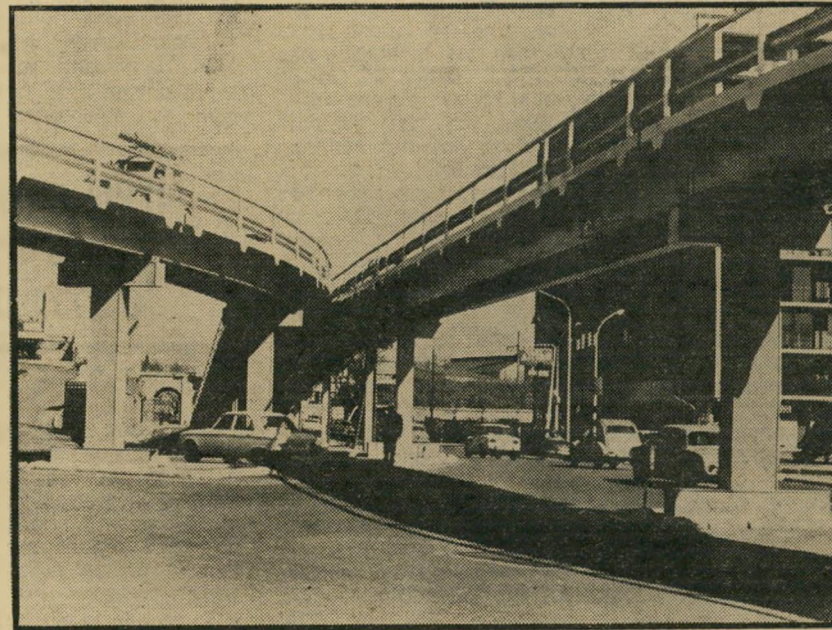
רעיונות מהפכניים

חדשים ופתחו את

כבישי תל-אביב

ההנזקה לתנועה חופשית

תחנתו הראשונה של הקאובוי, במערב-

גשרי-עירי נידר ממתכת

תעבורה מתוחכמת

טיבות, החל מכשיר מגרשי-חנייה ליד צירי-התנועה העיקריים: ליד הסיפריה המרכזית בשדירות שאול המלך יוכשרו 650 מקומות-חנייה; לבית-הדר יתווספו 450 מקומות; בסביבות מיגרשי-התעורבה הישנים והוועד-הפועל מתוכננים מיגרשים נוספים.

גם השדירות תסבולנה מן החדושים. „האלטרנטיבה שנמצאת כיום בדיון“, אומר שיפמן, „היא הרחבת הכבישים על חשבון המדרכות, כמו בבני-הודה ובדינוגוף, וכן הרחבת צמתים, כמו צומת מרמורק, למשל. לגבי השדירות, הצעתי שיתקינו מיפראצי חנייה בין העצים.“

הרמזורים, לדעתו של שיפמן, פשוט גם הם את הרגל. „הם שירתו את העיר בנאמנות“, הוא אומר, „אך כיום הם כבר מיושנים. הרמזורים אינם מתחשבים בצפי-פוט התנועה, אלא רק במהירותה, ולכן אינם בנויים לשינויים. יש להשתית את מערכת-הרימורז על עיקרון נפח התנועה, שיכתיב את קיצוב הזמן בשיטה אלקטרונית, כפי שהונהג בציריך.“

אם ייושמו השיטות החדשות, המהפכניות, אולי עוד יזכה תל-אביב הממונע להתחיל לנשום לרווחה, תוך זמן לא רב.

הפרוע, בהגיעו לעירית-בוקרים לאחר שעות של רכיבה באבק ובחום יוקד — היתה המסבאה. הוא היה נכנס לשבור בה את צימאונו, וקושר את סוסו בחוק, בהישגידי.

מאז זרמו מים רבים, גם כיום זקוק אדם ל„רגליים“, אך אין זה עוד הסוס, אלא המכונית. אלא שהתל-אביבי הממונע מתקשה לקשור את מכוניתו בחוק, בהישגידי. הוא לא מוצא חנייה, אך בעוד שבעיות-החנייה מטרידות את תל-אביבי באופן אישי, הרי את פרנסת-עירי מטרידות בעיות נוספות, רבות-משיקל. בעיות התנועה בעיר, תל-אביב היא כרך חנוק.

מי 50 אקד, למיליון. כאשר ניגשו מייסדי העיר לתכנן את התנועה בתוכה, ראו בעיני-רוחם עיר בת 50.000 תושבים. הם היו קיצורי-ראות.

כיום, כ-50 שנה לאחר היווסדה, נאבקה תל-אביב התנוקה, בבעיות של תנועה האמורה לשרת אוכלוסייה של מיליון תושבים.

הבעיה קשה ובערת, ונוגעת לכל אחד ואחד מתושבי העיר והעובדים בה. את התפקיד הפרובלמטי של ניהול אגף-

„אני הילד המכוער של המחאה הישראלית!“ אומר המשורר בן ה־40 הטוען שהוא מוחרם בגלל הביקורת הפוליטית והחברתית שבשיריו

קיווט ממש. אבל אם הברירה עומדת בין דוֹקִיחוּם, אבירו של הנראה בלתי־אפשרי כיום, אך מבשר את הבאות, לבין פאנשו פאנשה, הזעיר־בורגני הדבק ביום אתמוז, אין ההכרעה קשה ביותר.”

זהו קטע מתוך הקדמה שכתב הפרופסור עמנואל ארנסט סימון לקובץ־שיריו החדש של המשורר יונה כרייהודה (40), הנושא את השם התכוסתן, שיצא דאור השבוע. יונה כרייהודה מוכר יותר לרבים בשם יבן, ששירי־המחאה הקצרים שלו, הכתובים בכתב־ידו, מתפרסמים מזה שנים אחדות בעמודי הידיעות של היומון הארץ, למודעות. יבן, שהיה פעיל בשעתו בקורב משוררים יהודיים וערבים כארץ, פעיל לאחרונה בניסיונות הנעשים לזיכור מחנה־השלום הישראלי.

קשה מאוד לאתר את יבן כאחת האידאולוגיות המיפגגות הרווחות בארץ, אף־על־פי שהשקפת־עולמו ברורה, מחוקקת, חרימית מעית: הוא איש השלום בין העמים ואיש הקידמה הפוציאלית. אבל בניכוד מאנשי האידאולוגיות, שתגובותיהם לאתגר איזה־שהוא קבוצות מראש וניתנות לניבוי בוודאות גמורה כמעט, הרי יבן מפתיע את קוראיו הוותיקים מפקידה לפקידה. הוא איננו מצדיק כל מעשה של ערבים ואיננו מגנה כל מעשה של יהודים, כדוגמתם של אלה מאיתנו, שהשליכו את עצמם תוך פשטנות קנאית אל הצד שכנגד. הוא דווקא דואג לצד שנגזר למען יהיה טהור, צודק וטעון סיכוי סביר לעתיד טוב מן ההווה המרהים והאיום. וכל זה תמוה מאוד לעת כזאת — דוֹקִי

„להיות פרא־אדם —

זה דבר חיובי!“

השחקנית מרים ברנשטיין־כהן תירגמה אותו לרוסית. והוא נשלח לפי כתובת אגודת הסופרים במוסקבה.

● **קיבלת ממנו תשובה?**
לא. אבל הבאתי את זה בתור דוגמה שהמצפון אינו ניתן לחלוקה, והוא חייב להתקומם נגד כל עוול. לצערי, בארץ התייצב רק קומץ קטן של משוררים ואמנים באומץ־לב אזרחי נגד העוול שאנחנו גורמים לאחרים.

● **ממה, אתה סבור, נובעת תופעה זו?**
אין בארץ תודעה של אמונת לוחמת. המיסד מגסה לנתק את עצמו מכל אמונת ביקורתית, ובייחוד מזו המתייחסת למה שמתרחש בתוך הבית. הם מאוד חכמים, אנשי המיסד האלה ומלחכי־הפינכה שלהם. הם זועקים בקול־קולות נגד כל עוול הנעשה בעולם, ובמיוחד כלפי יהודים, אבל עוצמים את עיניהם לעוול שנעשה בביתם־שלהם.

● **בוא נחזור לשאלה קודמת. אם לצאת מתוך הנחה של מחאה כנגד עווה, אז למה דווקא בשירה?**

כי אני לא עסקן פוליטי. למילה יש כוח מאגי רב, אם יודעים להעביר אותה לתהודה של הציבור. ועובדה, השירים שלי, בייחוד בעת האחרונה, מעוררים הדים רבים. מדקלמים אותם על קבר־חללים, פותחים בהם אלבומים לזכר חיילים שנפלו, תולשים אותם מתוך העתון ומדביקים אותם במקומות שונים. משמע שיש שכן לעמל הזה.

● **אתה יליד הארץ?**
ליד תל־אביב. הורי באו מרוסיה. אבי הוא עובד־מדינה במשרד־המיסחר־התעשייה. אני גדלתי בשכונת פלורנטין, יחד עם חיים טופול.

● **ואיפה קיבלת את ההשכלה הפורמאלית שלך?**
למדתי בבית־ספר לבנים, מזרחי. בגיל 13 וחצי הצטרפתי לחזית הנוער של לח״י. הספקתי עוד להדביק כרוזים של

סיפרותיים שונים, ביניהם גם של קול העם. בתוקף היותי חבר בנק״י, גם כיוון־המחשבה שלי ביחס לשירה ולאמנות היה מודרך.

במה הדברים אמורים? השירה והאמנות הפוליטיות, הם שהינחו את התפתחותי השירית. אהבתי מאוד את השירה של ברטולד ברכט, פבלו נרודה, מאיאקובסקי, נאזים חיכמאת ואחרים, כך שטיבעי שהכמיהה שלי היתה לכך שהשירה שלי תישא אופי של זעקה אנושית, ותקבל את התהודה האנושית שלה בפרספקטיבה של הזמן.

„משוררים שכתבו שירה פרוטסטית־פוליטית מוצאים את עצמם נזוקים לכלבים“

● **מתי התחילו השירים שלך לשאת איפי של מחאה?**

בוא נדבר גלויות. אחרי מלחמת יוני 1967, כשנוצרה בישראל סיטואציה פוליטית חדשה, הכיבוש הישראלי הלך וטיפח תודעה מיליטריסטית בעם, ואז לא חששתי להתייצב למען פיתרון צודק של הסיכסוך היהודי־ערבי. אבל עוד קודם המלחמה, כשהלאומנות הערבית דיברה בסיגנון של שוקיירי, על כך שיש להשמידו ולהשליכו אל הים, המצפון האישי שלי חיפש את הצורך להגיב על כך.

הגבתי בצורה טיבעית. כתבתי שיר אל המשורר הרוסי ייבגני יבטושנקו, בו ביקשתי ממנו להשמיע את קולו נגד הגישה הלאומנית המדברת בשפה של רצח־עם.

● **יבן, איך היית מגדיר את עצמך?**
אני לא יודע. אחרים כבר עשו את זה בשבילי. אחדים הגדירו אותי בתור „יבטושנקו הישראלי“ אחרים מכנים אותי „המשורר הזועם“. ויש כאלה שקוראים לי „משורר השלום“. אני לא מתייחס לתוויות האלה שמדביקים לי. אני לא כותב שירה כדי לקבל הגדרות מאנשים.

● **אז מה דוחף אותך לכתוב שירים?**
אני כותב, כי אני רוצה להיות מעורב בחיים החברתיים של העם שלי. ברגע שאמנות תלושה מהמציאות, היא קוברת את עצמה ואין לה שום צידוק. דוגמה לכך אני יכול לתת באמצעות שני משוררים שאני מכבד ומעריך מאוד: אלכסנדר פן ויונתן רטוש. שניהם כתבו שירה מחאתית פוליטית ולא עצמו עיניים, והלכו בתוך העם. הם ניסו לתת ביטוי פוליטי אישי בשירתם.

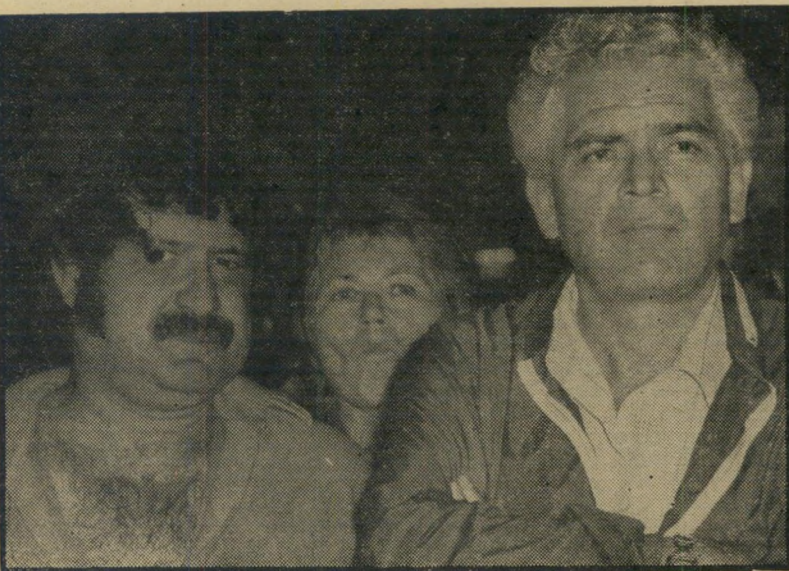
בשביל זה הם שילמו מחיר יקר: נידוי. הם הושלכו לכלבים בתקופות מסוימות. קח, למשל, את אלכסנדר פן. כל זמן שהיה איש חזק והלך וזקף, החרימו אותו. רק כשהתחילו לחתוך אותו על שולחן־הניתוחים, התחילו לשדר את שירתו ברדיו ונזכרו שהוא בעצם חי ויושב בתוך עמו.

● **בסדר, אתה רוצה להביע דיעות פוליטיות. אז למה דווקא בשירה?**

למה בן־אדם נושם? למה הוא מלקט פרחים? התשובות לכך הן בדיוק כמו לשאלה למה דווקא שירה? זה צורך. פיסי ונפשי. הכתיבה שלי היא ספונטאנית. צמודה לכל מיני אירועים פוליטיים. למשל, כשמפוצצים בתים בשטחים הכבושים זה מוליד בי צורך להגיב.

● **אתה לא חושב שיש בעצם סתירה בין פוליטיקה ושירה?**

התחלתי לכתוב שירים כשהייתי חבר בבנק״י (ברית הנוער הקומוניסטי). את שירי הראשונים הראיתי לאלכסנדר פן, והוא שעורר בי את הרצון לתת להם ביטוי פומבי. שמעתי בעצמו, ובתחילת דרכי פירסמתי שירים במוספים

המעט. כשלח"י התפרק, הצטרפתי לבנק"י הייתי שם שותפים. אחרי מישפט הרופאים נחקתי כל מגע עם בנק"י הייתי פועל-דפוס.

אחרי הצטרפתי לגרעין של השומרה-הצעיר, במסגרת הנח"ל. הייתי איתם בעין-החורש ובשער-הגולן. אחרי-כך עסקתי במשך כעשר שנים בהדרכת-נוער ברמתים ובלוד, במסגרת בתי-הנוער של החינוך המשלים.

ומה אתה חי היום? אומרים עדיך שאתה המשורר היחיד בארץ החי על שירתו.

זה נכון שאני מפיץ את ספרי במורדי. פשוט הולך ומוכר אותם. בעיקר בקרב סטודנטים. אני חי מספרי-השירה שלי (פירסומי עד עכשיו 11 קבצי-שירים) ומכל מיני עיסוקים אחרים, כמו הגנה, למשל.

והמחאה שלך מצטמצמת במסגרת בתיבת שירה בלבד?

לא. למשל, אני וידידי עמוס קינן יזמנו בזמנו מיפגשים של סופרים יהודים וערבים, שהיכו היום, נגד צווי-הריתוק, המעצרים המנהליים, ובעד שיוויון-זכויות לי אוכלוסיה הערבית בישראל. שילמנו בעד זה מחיר יקר של השמצות ונידוי.

אתה חש את עצמך מנוחה?

בוודאי. למיפגשים ההם קראו מיפגשים של עוכרי-ישראל ורק"ח. הגדירו אותנו כמצורעים. וזה שוב מעורר את בעיית המצפון החד-צדדי, המדבר על שלום וערכים אנושיים, אך המנדה כל מי שמתרועע על עוול מבפנים. לדעתי, עידוד המיפגשים ההם היה עשוי לגרום לכך שהאינטליגנציה הערבית ומשורריה יתנו ביטוי לעול

..כואב לי שהמדינה הזאת כורה לעצמה קבר...

שעושים ערבים ליהודים, למעשים שחורגים מהקונסוס האנושי, בדיוק כמו שאנחנו נתנו ביטוי לכך... והם עשו זאת, אחרי מעשי הטבח בקריית-שמונה ובמעלות, למשל?

אני לא יודע.

והמצפון שלך אינו חד-צדדי? האם אתה הוכחת אחרי מה שאירע בקריית-שמונה ובמעלות?

בוודאי. כתבתי שיר גם אחרי הטבח בקריית-שמונה. וזה כל מה שזה עשה לך, רק לכתוב שיר?

זה עשה לי הרבה יותר. עד אז האמנתי שאפשר ליצור דיאלוג עם אנשים, אפילו הם אוייבים, שיש להם השקפת-עולם שמהאנז, הזאת שיש עידיעים להעריך נכונה את העובדה שהם בארץ, אנשים חיים על ידו, ויש לו זכות מלאה להיות בגבולות '67 בהסכמי-שלום. והנה מתברר שהיחס לסיכסוך היהודי-ערבי הפך, מצד גורמים מסוימים בקרב תנועות-השיחורור הלאומיות במרחב הערבי, ליחס לאומני קיצוני.

אתה מרגיש שאתה נרדף בגלל שירי המחאה שלך?

יש שני סוגי רדיפה. מצד אחד מאיימים פיסית על קיומי. במילחמת-ההתשה, כשהתחלתי לפרסם את שירי בכתבידי מעל דפי הארץ, עמדתי בפני אימים רבים. היה גם מיכתב-איומים שנשלח להעולם הזה, בו טענו שיש לרצוח אותי נפש. מערכת הארץ היתה מוצפת במכתבים מהסוג הזה. אבל יש גם רדיפה מסוג אחר.

ישראל לא מתעלמים מהמחאה, ובלבד שתהיה ממוסדת. כאשר רוצים להראות עד כמה אנחנו ליברלים ונותנים מקום למחאה, אז לא פונים לנציגים האמיתיים של המחאה, אלה שמחוץ לגדר. יש תפיסה של זנות בריקמת-היחסים בין המיסד למוחים המקצועיים — תפיסה של "שומר לי" — ואי-אפשר לך.

ואתה רואה את עצמך כנציג אמיתי של המחאה?

בוודאי שאני נציג המחאה. אבל מדוע מבטאים אצלנו תמיד את המחאה אנשים הבאים מתוך המיסד? הם כותבים את הפזמון הסאטירי השבועי, מופיעים בטלוויזיה. הם מקבלים גיבוי מימסדי, כשרמתם האמנותית ידועה לכל.

אלה הם ליצניה-החצר, שהסאטירות הטיפשיות והמגור חכות שלהם מיועדות. בסופר-לידבר, להחניף למיסד הישראלי, בנוסח: אתם רוצים ביקורת? בבקשה, כמה שאתם רוצים, אבל רק ביקורת מצד נציגי המיסד.

אולי אתה חש את עצמך נרדף משום שאתה טראכדימיקר, עושה-יצירות מיקצועי?

זהי תדמית שנוצרה לי, משום שלפעמים מומינים אותי במיוחד כדי להפריע ולקרוא קריאות-ביניים. כיוון שאני אוהב אירועים פוליטיים, אני מוזמן אליהם. לעיתים מומינים אותי כדי שאשאל שאלות פרובוקטיביות, ואשסע את דברי המראיינים.

אני עושה זאת בשימחה, משום שאני לא יכול לסבול אנשים המשקרים ביוזעין. אני מרשה לעצמי להעמיד אותם במקומם בכל מיני שאלות רלוואנטיות, ואני מוכרח לציין שאני זוכה להיות חיוביים. כעבר אחד, כשאיש המרכז-החופשי, עקיבא נון, הופיע במועדון של יענקל'ה אגמון, הוא נשאל, למשל, אם קיימת ישות פלסטינית. הוא לא ענה. הוא רק הצטעע במילים. סבלנותי פקעה, עליתי לבמה ורציתי להשיב לו. האנשים בקהל צעקו שארד מהבמה. אשה אחת אפילו קיבלה היסטריה.

יירדת מהבמה?

לא הבלגתי. זה היה בקפה פראק. הנחתי אותו על הארץ, שמתי עליו את רגלי, קראתי לו "פאשיסט קטן", והלכתי. זה נקרא להרביץ מכות?

מה דעתך על מחנה-השלום הישראלי?

זה דבר מאוד מרגיז, משום שאלה השייכים למחנה הזה אינם מסוגלים להשליט שלום-בית בביתם. לכל אחד יש האינטרס שלו, והימין מתמוגג מזה.

התחמקת קודם משאלה אחרת. אומרים עדיך שאתה דווקא נהנה להיות מוחרם, מנודה, ו להיות מוגדר כביכשההשחורה של שירת-המחאה הישראלית.

מעולם לא הזמנתי לעצמי תענוגות מהסוג זה. כמו חרם ונידוי. אבל נכון שבסיוטאציות מסדימות, כשהרגשתי חרם ונידוי, כתבתי את מיטב השירים שלי. בכלל, לא מאמין באמנות שבעה. המשוררים האמיתיים, בכל תולדות ההיסטוריה האנושית, היו רעבים.

אתה דווקא נראה לא רע...

גם אלכסנדר פן נראה לא רע, ואפילו לורקה או ברכט. לורקה ואראגו היו אפילו יפים. אבל היו להם ימים קשים. בארץ, למשל, היו ימים שאף אחד לא התעניין בגורלם של משוררים כמו פן ורטוש. לעומת זאת, אפשר לפגוש המון גראפומאנים צעירים המתיימרים לכתוב שירה, שיש להם כבר בתים, מכוניות, ומלילות בלי סוף. האם הם חידשו משהו בשירה הישראלית?

יורד אבידן, למשל...

עזוב אותי ממנו!

למה אתה חותר, כעצמך, יכי?

אני רוצה להגיע למצב שבו השירה הפוליטית הביי קורתית תחדור להכרת הדור הצעיר, ושהוא יוציא ממנה מסקנות חברתיות. משום שלא ייתכן שסטודנטים בספרד, ביוון או בדרום-אמריקה, יתייצבו מול קנייה-רובים של המישטרה ויפגינו עם סיפרי-הלימוד שלהם למען חירות. ערכים אנושיים וצדק חברתי, ובארץ שלנו תהיה בדור הצעיר אפאטיה מוחלטת.

ה עוד צריך לעשות כדי שהדור הצעיר ישאל שאלות בקול רם. כדי שייצא להפגנות המוניות תחת סיסמה מרכזית: "אנחנו לא רוצים יותר למות במילח" מות!!! — ואני רוצה לראות שלא תניס את זה לעתון במסגרת הראיון איתי. אני אפרסם את זה בהארץ על עמוד שלם — חייבת להיות מעורבות של הצעירים, האינטליגנציה והפועלים בכל המתרחש בארץ הזאת! **האם לא זה מה שקרה כשהופיעו כל תנועות-המחאה בעיקבות מילחמת יום-הכיכר פורים?**

זה רק התחלה למה שצריך לקרות. אני לא צאתי על

..הכינוי תבוסתן הוא בשבילי חואר של כבוד...

מפת-המחאות אחרי מילחמת יום-הכיפורים. אני זעקתי תמיד. תמיד דרכתי על יבלות, גם כשזה היה לא-ינח ולא-פופולארי. אף פעם לא היסטתי לומר מה שהיה לי לומר בקול רם. אבל תנועות-המחאה, שמשום-מה נדם קולן בזמן האחרון, היו התחלה של מצב מעודד. עצם הופעתן היתה תוצאה של קומץ אנשים שחי על האדמה הזאת והשמיע את המחאה ללא הפסק. בכלל, אני אוהב אנשים שגוררים אותם מהכביש בשל דיעותיהם. יש לי הערכה כלפי מי שמבוזה מבחינה פוליטית, ומוכה, ובסופו של דבר עוד יתברר לעם הזה שהוא הצודק. אני מאמין שעוד יגיע יום והעם הזה ישא על כתפיים את שוחר-השלום.

ובאופן אישי, למה היית רוצה להגיע?

להכרה בינלאומית כבר זכיתי. בפאריס הוציאו ספר שלי בהוצאה שנסה-הכבוד שלה הוא לואי אראגון. זוהי אחת ההוצאות המכובדות ביותר לסיפרי-שירה. אני מוכרח לספר בהקשר זה סיפור. לפני מותו, ביקר שם המשורר אברהם שלונסקי, כדי לברר את האפשרות שיוציאו לאור את אחד מספריו. השאלה הראשונה ששאל אותי שם, והוא בעצמו סיפר זאת, היתה: "הו, אתה מישראל, מה שלומי של יכי?" את כל מלחכי-הפינכה שלנו לא מכירים בפאריס. בעולם השלישי ובארצות-ערב, ואילו פה הם אורות-הניאון של הסיפור העברתי. בזכות מה, לעזאזל?

מדוע קראת לקובץ השירים האחרון שלך בשם "התבוסתן"?

תנו לאנשים לקרוא את הספר כדי להבין מדוע אויבי, שהם דלי שארירות ומצפון, מכנים אותי בשם הזה. עבורי, ללא כל צל של ספק, זהו כינוי של כבוד. אם להיות תבוסתן זה להיות אוהב הארץ הזאת, אוהב העם הזה ואוהב שלום, אז תנו לי להמשיך ללכת על האדמה הזאת כתבוסתן.

מה יקרה, יכי, אם כל המטרות שאתה נדחם למען, יתגשמו? מה יקרה אם מחנה-השלום יגיע לשלטון במדינה הזאת, ישורר שזום בין ישראל למדינות ערב, ובארץ ישורר מישטר של צדק מציאותי? האם תחריז אז להיות משורר-מחאה?

תמיד הייתי זאב בודד. כתבתי שירים ואני ממשיך לכתוב גם כשמחנה-השלום לא רוצה להיות מלוכד. אבל אם כל הדברים האלה שהזכרתי יתגשמו, אני אשירת את כל הערכים הנפלאים של האופטימיות שלי — גם בשירה וגם במעש.

מה פתאום?! רק אחרי עשר דקות, כשלא רציתי לגרום לפיצוץ, ירדתי. אחרי שהודעתי למר נון שהוא סתם מקשקש. בצורה זו נוצרה לי תדמית של תבוסתן. פעם אפילו אולי בפומבי אם אני יהודי או ערבי. **ומה ענית?**

אמרתי שאני שמי.

יש רושם שאתה דווקא נהנה מהתדרמית הזו שנוצרה לך?

תראה, להיות פרא-אדם זה דבר חיובי. אני מכיר הרבה יוצרים שמטיבעם היו פרא-אדם, באלגאניסטים די רציניים. דילאן תומאס, למשל, או יסנין, היו חוליגאנים רציניים. חסרים כאלה?!... זה גם משתקף ביצירה. אי-אפשר ליצור יצירה נון-קונפורמיסטית ולהיות יפה לאורך כל החיות, לחייך לכל הסובב אותך! זה חיובי שהכתביה שלך מעוררת רוגז אצל הרבה אנשים, והרוגז שלהם אימפולסיבי עד כדי יריקה בפנים.

לך אירע כבר שירקן לך בפנים?

ירקו? פעם אחת? אפילו רצו לדקור אותי בסכין בכסית. המלצר מסת' מרסל מנע זאת. כל פעם אני זוכה בכינוי "עוכר ישראל" או "פאתח" אחרי הטבח במעלות. הצינוקורפיה בה אני מזמין את הגלופות לסיפריי שירי לא רצתה לעשות לי יותר גלופות. פשוט גירשו אותי משם. כאילו אני הוא ששיכנעתי את חוותאמה לשלוח את מרצחיו לרצוח את הילדים במעלות.

אפשר להבין מכך שיש לך טענות נגד מידת הסובלנות הישראלית?

איוז מין סובלנות היא זו? חיים כאן אנשים, הנהגים מכל הפריבילגיות והמלגות של המיסד, ורמתם המוסרית היא בשפל המדרגה. אין ביניהם אף אחד המתנשא לרמתם של פרופסורים כמו ישעיהו לייבוויץ או ארנסט סימון. שבמשך שנים הלכו עם המחאה למרות גילם, בראש מורם.

אבל קח, למשל, סופר כמו משה שמיר, שגם הוא נציג-מחאה, מבחינתו שלו. קשה לומר שאין סובלנות כלפיו.

שמיר? הוא נציג מחאה? הוא בא מהמיסד. גס-כין סופר מחאה! הוא יכול לבטא מחאה פוליטית משלו ואני לא חייב להזדהות עימה, אבל אילחם על זה שיאפשרו לו להשמיע את דיעותיו, אם ינסו לבלום את פיו. האם הוא יילחם אם ינסו להשתק אותי? בכלל, שמיר הוא אדם שנגמר לו המלאי הספרותי שלו. מה שהוא אומר, הוא אומר בז'ורנליסטיקה ביטחונית. כל הדור של הפלמ"ח, להוציא את ס. יזהר, כתב ביטחוניזם, לא ספרות.

אתה מתעם ממשורר כמו חיים חפר, המתריע לא פעם על עוולות הנעשות בארץ...

על חפר אני לא רוצה לדבר. הוא כתב פעם באחד מפיומוני-המילחמה שלו, "והאדים היאור מד", איוז מין

..למי הרבצתי? אולי לאיזה פאשיסט קטן שקרא לי, מזוהם!"

כתיבה היא זו? אדם המתיימר להתריע על עוול יכול לכתוב בסיגנון כזה? אחרי כתיבה כזאת לנסות להיות צדיק? אף אחד לא יתייחס אליו ברצינות.

גם עדיך מספרים שאתה לא בוחז הפעמים באלימות. מספרים שדפעימים אפילו אתה מרביץ מכות.

למי הרבצתי? אף אחד לא ראה אותי מרביץ מכות. חוץ מפעם אחת שהרבצתי לאיוה פאשיסט קטן, מבקר ספרות קטן, מנחם בן, מעריצו הגדול של אורי צבי גרינברג. המשורר ששולח בחרוזיו בחורים לשדות הקטל, הוא קרא לי "מזוהם".

אני לא מתרגש מקריאות כאלה, אבל בפעם ההיא

הראשונה. לאורה פישמן, מארגנת האי-רוע, הסבירה: "חשנו שהדבר יגביר בהם את הכרתם העצמית".
כך או אחרת — מתוך 50 המשתתפים-הגברים בוועידה, כ-20% היו הומוריסטואלים מוכרים.

בסמינר שנועד ל"ההומוריסטואל והיה דות", דנו 10 המשתתפים בבעיות הכרוכות בעובדת היותן הומוריסטואל יהודי. מרביתם השתייכו לקהילה הומוריסטואלית הקרויה "בית-הכנסת העליון".

קהילה זו, שמישכנה במרתף כנסייה בשדרה התשיעית בניו-יורק, מנסה לאסוף

יהדות

הלסבינות

ההומוריסטואל והיהדות

המועטים בקהילה היהודית

בארה"ב רוצים גם הם

בזהות יהודית לטעמם

"איך להיות יהודי ובכל זאת לשמור על זהותך?"
זה היה נושא של הוועידה הלאומית

מתפללת מניחה תפילין
שיויון גם בתפילה

לסבית רגלסון והומוריסטואלים בכנס
מחפשים זהות עצמית

די כסף לרכוש לה בית משלה. אך זאת אינם יכולים לעשות בצניעות המקור בלם. הצהיר אחד מהם:
"העובדה שמישהו הומוריסטואל אין פירושא שליו לחדול מלהיות יהודי — הוא פשוט יהודי בסיגנון שונה".
הלסבינות המתפללות. אך אם יש משהו הקשה יותר מלהיות הומוריסטואל יהודי, הרי זה להיות לסבית יהודיה.

רוז רגלסון, כתבת ידועה של העיתון

השנייה של גברים ונשים יהודיים שנערכה לאחרונה בניו-יורק.
האירוע היה פתוח בפני הכל: נשים, גברים, הומוריסטואלים, לסביות, פוליטיקאים ישראלים, אימהות ובנות, אנשי-רוח ומחפשי-זהות — ללא הבדל גיל, מיקצוע או נטייה. כל אחד יכול היה למצוא בו נושא לטעמו האישי, מבין הסמינרים שנערכו במסגרתו.
גם הומור הוא יהודי. בוועידה שנערכה השנה השתתפו גם גברים, זו הפעם

הזהר מפטפוט יתר, שמור בסודי סודות את פרטי המבצע עליו אתה עובד כרגע. כדאי שתזהר דווקא מזה שאתה חושב שהוא ידיד טוב, הוא ולא אחר אורב לכל רמז שייצא מפיו כל טעות מיקרית, או לכל מישגה שיתעשה. אתה בודד, לכן, יהיה עליך לעמוד באתגר הזה לבדך, ללא גיבוי של איש. אם תצליח — זרי הדפנה שיעטרו את ראשך יהיו השבוע רבים.

המאבק הראשון החדש מתגלה לך בכל כיעורו — ואת תהיי דווקא המפסידה.

אבל אל יאוש. זו לא טראגדיה, כי אנשים רבים, בבית, במקום העסקים או במחנה, חברתך הטובה ביותר תתגלה, פעם נוספת, כמקור אמיתי של עזרה. בני עקרב: עיסקה רצינית עשויה להתבטל אם לא תדעו לוותר בלב שלם ולש-תף אחרים ברווחים שלכם. זהוהו מצוננת.

במישור חיי האהבה שלך, בת קשת לא יחולו שינויים מרע"ש. אל תיחדי בגסות את מחזור הנחלה, למרות שאינך חשה כלפיו כל משיכה. תני לזמן לעשות את שלו; או ש"הרגשתך תשתנה בכל זאת, או שהוא יתייאש ממך. בו קשת, למרות אופייך הנח, אתה נוטה להתפרצויות פרועות.

יחולו שינויים מרע"ש. אל תיחדי בגסות את מחזור הנחלה, למרות שאינך חשה כלפיו כל משיכה. תני לזמן לעשות את שלו; או ש"הרגשתך תשתנה בכל זאת, או שהוא יתייאש ממך. בו קשת, למרות אופייך הנח, אתה נוטה להתפרצויות פרועות.

עבודתך הנוכחית חונה קשה וחסרת תוצאות כאחרי. דבר זה מחייב שינוי הגישה מהח, וייתר רצינות מצידך לנושא בכלל מאידך. גם שינוי כללי של סידורי חייך יביא ללך שמצבך ישתפר. בי שטח הרומנטי, עוד לא היה שבוע מוצלח יותר עבורך, גדי. מעט יוזמה והכיבושים יקנו לך שם של זאב נוראי.

יום א' פותח פרק חדש במאבק המיקצועי או האישי. אם אתה תדע להסתכל מסביב לפני שתקפוץ, לשקול את כל האפשרויות ולא להיכנס להתנגשויות עקרות — יש לך סיכויים מצויינים להרחיק לכת. פגישה עם נערה בהירת שיער חובלית אותך לבחירה מביכה. תצטרך להחליט מהר: אחת תפסיד הזדמנות רומנטית גדולה מאוד; עליון לשים את הדגש על פעילות בחוק.

אטיאט, מתחילים מאמץ המוחססים לשאת פרי. דאג שלא יקלקלו לך את העניינים, ועוד יותר, שאתה עצמך לא תקלי קל לעצמך, מתוך חזי נחה או מתוך שינאה עצמית. זכור שלא רק אתה אדם עם כבוד עצמית. זכור שלא רק אהבה אותך, אבל אם תלכי בדרך שהחלטת, כלפיה את עשויה להפסיד אותו. כסף מ-מקור סמוי יגיע לידיך. היזהר! זה כרוך בחתחביבויות שלא תוכל למלא.

כסף זה דבר רציני, ואת זה אפילו את יודעת. אלא מה? אינך יודעת ליישם את ה"מישפט הזה בחייך. מגיפת הביזבז שפקדה אותך באחרונה, תביא, בסופו של דבר, לתוצאות הרות-אסון עבורך. לכן הימנעי השבוע מקניות מיותרות, ושיקלי פעמיים לפני פותחך ארנקך.

היריותן הטבעית, הכרוכה בחוסר-ביטחון משוע, תוריד אותך שאולה, אם לא חדע לרסן את שניהם ולהר סיף להם מידה אמיצה של חוש הומור, שהוא אחת מתכונותיך היפות ביותר. זה לא שהוא לא רוצה אותך; זה שהוא בטוח שאת לא רוצה אותו. אז — קדימה! גלי לו את האמת. כוח-ההרתעה של מתנגד חזק עשוי לבלוס התקדמותך. היזהר מתרופות חדשות.

הרגע לו אתה מצפה חודשים כה ארוכים יגיע השבוע, ביום חמישי או ביום ראשון. הוא גם יתווה עבורך סימן לפתיחת תקופת חיים חדשה. אין צורך למחוק את העבר, אך השתדלי לבנות עתיד טוב יותר. כוח השינוי נוע שלך גובר. אתה אומנם מוצא את עצמך מבודד, אך יחד עם זאת מאושר ובעל כוח בלתי-רגיל. אפילו יריבים, עליהם תשפיע בנושא מסויים, יכבדוך ולא ידווקא מאהדה. בני תאומים, הרבו בשבוע זה במסעות.

רומן סוער, משוגע ממשי, נפתח בפניך, בת סרטן, אם יהיו לך רק העיניים לראות את ה"איש, הנראה כבלתי נכון. זה יתחיל בריב, זה יימשך בסערה, זה יגיע לשיאו באהבה גדולה. גם בענייני כסף פים יש סערות, אבל לאט, דווקא שליליות: דע לעמוד על שלך, אך ברכות ובאצילות מסויימת. שמור על עצמך מבעיות קיבה — ואל תתן למועד סיום הביטוח שלך לחלוף. זה מסוכן. כי חייבים אתם בני סרטן להיזהר השבוע בנטיעותיכם.

היזהר מיום ג' עד ד'! אחרת תפסיד את אגרי רתך האחרונה. לאחר שפתרת את הבעיות, בימים אלה אתה יכול להתייחס לחיים במרץ-נעורים מחודש: זינוק דינאמי יבטיח לך את הצלחת כל פועלך, בייחוד ביום א' של השבוע הבא. בימי ו' ושבת אתה תפגוש שורה של אנשים מעניינים, אם כי לא חשובים לגבי הדבר רים המהותיים בהם אתה עוסק. לביאה: לבשי ירסק בחיר או תכלת.

הגידעון הכספי לא מוצא השבוע פיתרון. בכ"ל, יהיה זה שבוע אי-סדר-קצב, וקצת משעמם. זה לטובה: נצל אותו לאגירת כוח לקראת הבאות. מאחר והחודש ידרוש את כל כושר הניתוח האינטלקטואלי שלך, בתו"ספת למידה לא מבוטלת של אומץ-לב. עד כמה שתוכל, התייחס אליו כאל תחילת סוף השבוע להאיר את דרכך. זהו תחילת האושר.

הגידעון הכספי לא מוצא השבוע פיתרון. בכ"ל, יהיה זה שבוע אי-סדר-קצב, וקצת משעמם. זה לטובה: נצל אותו לאגירת כוח לקראת הבאות. מאחר והחודש ידרוש את כל כושר הניתוח האינטלקטואלי שלך, בתו"ספת למידה לא מבוטלת של אומץ-לב. עד כמה שתוכל, התייחס אליו כאל תחילת סוף השבוע להאיר את דרכך. זהו תחילת האושר.

הגידעון הכספי לא מוצא השבוע פיתרון. בכ"ל, יהיה זה שבוע אי-סדר-קצב, וקצת משעמם. זה לטובה: נצל אותו לאגירת כוח לקראת הבאות. מאחר והחודש ידרוש את כל כושר הניתוח האינטלקטואלי שלך, בתו"ספת למידה לא מבוטלת של אומץ-לב. עד כמה שתוכל, התייחס אליו כאל תחילת סוף השבוע להאיר את דרכך. זהו תחילת האושר.

הגידעון הכספי לא מוצא השבוע פיתרון. בכ"ל, יהיה זה שבוע אי-סדר-קצב, וקצת משעמם. זה לטובה: נצל אותו לאגירת כוח לקראת הבאות. מאחר והחודש ידרוש את כל כושר הניתוח האינטלקטואלי שלך, בתו"ספת למידה לא מבוטלת של אומץ-לב. עד כמה שתוכל, התייחס אליו כאל תחילת סוף השבוע להאיר את דרכך. זהו תחילת האושר.

הגידעון הכספי לא מוצא השבוע פיתרון. בכ"ל, יהיה זה שבוע אי-סדר-קצב, וקצת משעמם. זה לטובה: נצל אותו לאגירת כוח לקראת הבאות. מאחר והחודש ידרוש את כל כושר הניתוח האינטלקטואלי שלך, בתו"ספת למידה לא מבוטלת של אומץ-לב. עד כמה שתוכל, התייחס אליו כאל תחילת סוף השבוע להאיר את דרכך. זהו תחילת האושר.

הגידעון הכספי לא מוצא השבוע פיתרון. בכ"ל, יהיה זה שבוע אי-סדר-קצב, וקצת משעמם. זה לטובה: נצל אותו לאגירת כוח לקראת הבאות. מאחר והחודש ידרוש את כל כושר הניתוח האינטלקטואלי שלך, בתו"ספת למידה לא מבוטלת של אומץ-לב. עד כמה שתוכל, התייחס אליו כאל תחילת סוף השבוע להאיר את דרכך. זהו תחילת האושר.

בתכנית חדשה

יעקב אורי כוציג

חופשה על קרח

1974

HOLIDAY on Ice

להקת הייצוג האמריקאית בתוכנית חדשה. בה הושקעו למעלה ממיליון דולר. בין עשרות המשתתפים - אלוף העולם בהחלקה על קרח - אנדרי נפאלה.

בתוכנית — באגס באני וחבורתו. ביקור במיזיקהולס הנודעים בעולם, עלילות ספרטקוס ועוד.

לחודש ימים בלבד החל ב' 24. 6. 74

בהיכל הספורט, ת"א

כרטיסים להשיג: "רוקוקו" — ריזונגוף 93, ת"א; "קסטל" — אכן גבירול 153, ת"א; "הכרטיס" — אלנבי 31, ת"א, וביתר המשרדים בתל-אביב, וכן במשרדי הכרטיסים ברחבי הארץ.

פרסום בלקין

דלילה

הבושם הנפלא-
לאשה המפתה

זה יופי

הקניה הטובה ביותר ביוני 1974

וז. * ועסקנית לסבית נודעת, התלוננה על כך שהיא מתקשה למצוא את מקומה בקהילה היהודית, בשל סיגנון חייה המיוחד. סיפרה רוז: "רבות מאיתנו רצו לערוך את הסדר, אך לא ידעו כיצד — לא חגגנו את הפסח זה שנים. לכן קנינו את הקטלוג היהודי..."

קטלוג זה, הוא מעין מדריך ל. כיצד להיות יהודי. הספר הפך כבר לרב-מכר. האשה רוצה שיוויון. אחת הנציגות הישראליות בוועידה זו היתה השרה-בלי-תיק, שולמית אלוני.

בפנותה אל האולם הדחוס, אמרה אלוני, כי לה אין בעיות של זהות. "אני בעד זכויות-האשה, אך אינני פמיניסטית." הצ'ירה בפתח דבריה. אחר הוסיפה כי לכל אשה יש זכות להיות כל מה שברצונה להיות — רופאה, עורכת-דין, פוליטיקאית או עקרת-בית, ובכל עיסוק עליה למצוא את מקומה השווה בין הגברים. "מניין" של נשים התאסף פעמיים ביום, במשך שלושה ימי הוועידה. הנשים היו צעירות, שמרביתן ממשפחות מסורתיות, הגיעו מפלין, לבשו טלית ושקעו בתפילה. אם הגברים יכולים, גם אנחנו יכולות, הסבירה סטודנטית צעירה אחרי התפילה. רבות מאיתנו גדלו במשפחות דתיות ורוצות להמשיך בכך. אנו קשרות עם הליגה לזכויות-האשה ורוצות שיוויון גם בתפילה — לכן אנו משתמשות בכלי-התפילה שהיו מקובלים עד עתה רק לגבי גברים.

מתי בישראל? אך גם ליהודים "רגילים" היה שם סמינר משלהם. הוא הוקדש לדין בספר קובצות פורטנו. גם להם היתה דיעה על הליגה לזכויות-האשה. ההבחורות האלו עדיין סובלות מתסביך הילדה היהודיה הטובה, טענו. "הן חושבות שהכל מגיע להן, אלא שקודם הן רצו בעל, ועשוי הן רוצות שיוויון." הוועידה הסתיימה בקבלת החלטה שכל קבוצה תמשיך לפעול ככוח פוליטי ב"תחום-פעילותה שלה.

כנס זה הוכיח שוב, ובייחוד תוקף, כי לפחות מבחינת ההסתגלות לרוחות השיח-רור מכבלי הדעות-הקדומות, המנשבות עתה בעולם, נמצאת ישראל עדיין בפיגור של כמה שנים טובות. האם היה מתאר לו משהו הקמת בית-כנסת מיוחד ללסביות, או להומוסקסואלים, בתל-אביב, למשל?

פשעים

מיסדר-הזיהוי וכשל

אנשי המדון "פלזאה" לא זיהו

את החשוד — מי היה

בכדיזאת הפורץ הנועז?

"אין כאן אף אחד שאנחנו מכירים!" אמרו העד והעדה שהובאו בפני מיסדר-הזיהוי, לאחר שסקרו בעין בוחנת את הנציבים בו בשורה.

השוטרים משכו בכתפיהם בחוסר-אונים. כך ירד מעל הפרק, באורח סופי כימעט, יורם לנדסברגר, אחד החשודים העיקריים בפרשת הדוגמנית חנה פונטה, שנעצרה כי חשודה בביצוע פריצות במלון-הפאר פלאזה. איש לא זיהה. לאחר שנמצאה תמור נתו המוכרת של לנדסברגר בארנקת של הדוגמנית, עצרה אותו המישרה מייד, התייטה לערוך מיסדר-זיהוי, להביא אחדים מעובדי-המלון, שהעידו כי ראו גבר יוצא מחדרה של הדוגמנית, כדי לנסות לזהותו. אך החשוד הופיע למיסדר, היישר מבית-המעצר באבירכביר, כשאניו מסוגל לעמוד יציב על רגליו.

השוטרים טענו כי הוא מלא סמים עד לעיניו, וכי במצב כזה אי-אפשר לערוך מיסדר-זיהוי. השופט האריך את מעצרו ב"חמישה ימים נוספים.

אך מיסדר-הזיהוי נערך כעבור יומיים. לנדסברגר היה הפעם בריא ויציב, אך איש מן העדים לא הצליח לזהות בו את האיש שיצא מחדרה של הדוגמנית במלון. טען לנדסברגר אחרי מיסדר-הזיהוי: "ביקשתי מהמישרה להזמין את עורך-הדין שלי, משה רוז, להיות נוכח במיסדר, אבל הם אמרו לי: אל תלמד אותנו מה לעשות."

אמר עורך-הדין רוז: "לא קיבלתי כל הודעה מהמישרה על מיסדר-הזיהוי של הלקוח שלי, ודבר זה מנוגד לחוק." יורם לנדסברגר שוחרר מבלי שיימצא דבר נגדו. מי, בכל זאת, היה הגבר ש"התארח בחדרה של חנה פונטה?"

* הלוחמות לזכויות-האשה בארצות-הברית מבקשות להחליף את התוארים "מיס" (עלמה, בלתי-נשואה) ו"מיס" (אשה נשואה) בתואר "מז", כדי לבטל את ההבדל המינוחי בין נשואה לרווקה.

הליידי עבדה בלילות

מאת ל. בנימין

חקירת המשטרה הופסקה באופן מפתיע לאחר שהליידי נתגלתה

מזה ימים אחדים מגיעות ידיעות למוקד המשטרה שבשכונת תל-אביב, על הליידי שבבשה את השכונה השקטת והשקטת. ידיעות נוספות אמרו כי אין בית בשכונה שבו לא עובדת הליידי במשך כל שעות היום ואפילו בשעות הלילה.

כעת יודעים גם המפקח ד. וגם חבר עוזריו כי מכונות הכביסה ליידי ולורד קריסטל עובדות בשקט רב עד כדי כך שאי אפשר לשמוע אותן ובנוסף יש להן כל היתרונות האפשריים במכונות הכביסה: כל תכניות הכביסה לכל סוגי הכביסה, חרתחה עד 100 מעלות, חסכון מירבי במים, חשמל וחומרי כביסה, ציפוי אמאיל ובקיצור אין יתרון שאינו נמצא בהן.

קחי גם את את הליידי או הלורד לשבועיים נסיון חנם בביתך — ללא תנאי חייבות. תני לה לעבוד ביום או בלילה — אליך המשטרה כבר לא תבוא...

(מ.)

המפקח ד. שמונה לחקור את הנשוא העלה כל מיני אפשרויות בראשו ואף החל להתכונן לאפשרות ששכונה זו הידועה כשקטת תגרום לבעיות באזור כולו. המפקח ד. לא הפסיד זמן, ושלח את בלשיו לגלות את הליידי.

הם הסתובבו ברחובות כדי לעצרה, אך לא מצאו אותה ואז הגיעו למסקנה כי הליידי עובדת כנראה רק בבתים.

לילה אחד הגיעו השוטרים לאזור, הם עברו מבית לבית ולא שמעו דבר, עד אשר החליט המפקח ד. לפרוץ לאחת הדירות. הפקודה ניתנה והשוטרים הסתערו לעבר הדלת, הם פרצו לדירה ואמנם הם ראו את הליידי בפעולה...

במועדון „בר-ברים“

ב־אביגדור 28, ת"א
בשיתוף סטודנטים מאוניברסיטת תל-אביב — בכל יום ב' ערב ריקודים והכרויות תקליטיית רקע עשירה לאקדמאים צעירים ולסטודנטים ונלווים בלבד.

לנשים וגברים — מסג'

הרפייית המתח ורענון הגוף,

מכון „יפעת“, פרישמן 29 ת"א, טל. 239028

מורה דרך

רוצה לקנות מרצדס דיזל 220 לתיירות 7 מקומות משנת 1972/73. נא לפנות, טבריה, ת.ד. 250.

בעיות ולבטים בחיי המין

מ א ת

הד"ר מרדכי זידמן הוצאת רשפים

לוטו

LOTTO

150,000

לירות מינימום פרס ראשון

יום שני

אחרי הצהריים האחרון לחסידת טובסי ההשתתפות

הגולה

בנל יום שלישי

ביום שני אפשר למסור מופסי השתתפות עד שעה 8.00 בערב

ברח' הפטמן 3, תל-אביב

החיים ניתנו במתנה

פרדי ורב סגל
חיים חדשים

בסיגנון הצ'ארלסטון, שהוא כיום הצעקה האחרונה בעולם. דב עצמו לא יהיה נוכח במסיבה שתיערך לכבוד השימחה הגדולה. הוא נשאר לשבועיים-שלושה בניו-יורק, לנוח. בתקופה זו תספ בן שם דודניתו רות תקוע, רעייתו של שגריר ישראל באו"ם, יוסף תקוע.

ומי שרואה את פרדי כיום, כשהיא צוהלת ומחייכת במלוא פה, יכול להיות בטוח שהפעם זאת לא הצגה. היא באמת מאושרת.

הנה, כאלה סיפורים אני אוהבת. אתם מוזמנים לאהוב את הסיפור הבא כמוני. שילשום, כלומר ביום ראשון, בשעה 2 בלילה, ירדה מהמטוס שהגיע מניו-יורק, בנמל התעופה בן-גוריון, פרדריקה ורב סגל. ומי שלא ראה את פרדי ברידתה מהמטוס, לא ראה אשה מאושרת מימיו.

לפני קצת יותר מחודש סיפורי לכה, בקיצור נימק, את סיפור 17 השנים המשותפות המאושרות של פרדריקה ורב סגל, זוג הארכיטקטים המארחים, בעלי הלוֹקֶאב ביפו. אבל את הסיפור העיקרי לא סיפורי לכה או. עדיין אי אפשר היה. רק איחלתי, בשם כולם, החלמה שלמה לדב, שהיה חולה מאוד.

לפני שלושה חודשים גילה פרופסור שנון, רופא אף-אוזן-גרון מבית-החולים איכילוב בתל-אביב, סרטן בגרונו של דב. הוא הודיע לבני-הזוג הנדהמים שדב חייב לעבור ניתוח דחוף, ובין השאר יאלצו לחתוך לו את מיתרי-הקול. זה יהיה הסיי

כוי היחיד לעצור בעד התפשטות הסרטן. מאז הפך עניין מחלתו של דב סגל לשיחת-היום בחוגים הנירחבים של ידידי הזוג. הכל השתתפו בצערם, התפללו לטוב, אך ידוע שסרטן זה דבר ניבוי מאוד.

דב סגל ידוע כאדם עליו ואוהב-חיים, וקשה היה לראותו הולך ורוזה, וקולו מצטרד בהדרגה. אבל הוא לא חדל לשיר תות ולעשן.

"אני לא מוכן לעבור שום ניתוח", היה חוזר ואומר. "לא איכפת לי לחיות פחות שנים, אבל אני רוצה להיות אותו טוב, כמו שאני רגיל ואוהב, עד הסוף." הוא המשיך לדקוד, לארח ולבלות כאילו לא השתנה דבר.

פרדי התהלכה כסהרורית. היא השתדלה להעמיד פנים, להתיר נהג כאילו הכל כשורה, אך רק ידידיה הבחינו באילו מאמצים עולה לה הדבר.

הלוֹקֶאב התנהל כאילו כרגיל, אבל זה לא היה זה. עד שלפני שבועיים, בשקט רב, קמו פרדי ורב, ונסעו לניו-יורק, שם בדק אותו מומחה האף-אוזן-גרון הגדול בעולם, פרדי פסור ג'ורג' קונלי.

לאחר בדיקות יסודיות קבע המומחה העולמי סופית: אין צורך בניתוח, וודאי שאין צורך לחתוך את מיתרי-הקול. הסתבר שההקרנות שקיבל דב בארץ במשך התקופה מאז גילו מחלתו, עזרו להפליא. האיום הנורא הוסר.

כאמור, שילשום חזרה פרדי ארצה, לבדה. מייד עם הגיעה, החליטה לערוך ביום שלישי הקרוב מסיבה גדולה, כדת וכדין, אליה יבואו כל ידידיהם המוזמנים של הזוג, כשהם לבושים

ברית גדולה או קטנה?

אמא ג'וזי וכן בן
חיים צעירים

בן קראום הקטן לא יכול היה לבקש לעצמו אמא ואבא אהבים יותר. "אני מטורפת אחריו", מתודה אימו, ג'וזי בקראום בת ה-33.

ג'וזי, הקדנטי-הזמרת שילדה את בנה הבכור אחרי 13 שנה של חיים משותפים עם בעלה, הפיזיולוגיה-הזמר שמואליק קראום, החליטה להניק את תינוקה ב-עצמה, לא להשתמש בתחליפים מלאכותיים. היא אפילו טוענת שלא רק שלא מפריע לה לקום ולהאכיל אותו בכל פעם, אלא שהיא אפילו מחכה לזה בקוצר-רוח. ממש אמא צעירה משוגעת, כמו בספרים.

אבל לאור הציפייה הממושכת שלהם, אפשר להבין את זה.

בבית-ההורים, שם בילתה תישעה ימים, החליטו האחיות שבן הפעוט, הבלונדיני ג'וזי, דומה לה. אבל כשהזרה הביתה, ביום ראשון שעבר, חיכתה לה הפתעה. שמואליק הודיע לה באופן חריג-משמעי: "הילד דומה לי, וזהו".

ההריון של ג'וזי היה ממש נפלא, הלחוא על כל אחת מאימתו. במשך כל תקופת ה-הריון היא היתה יפהפייה ממש, ועבדה בבית עד הרגע האחרון.

"אם כל הריון שלי יהיה כזה", אומרת ג'וזי, "אני מוכנה ללדת כל שנה." ולמה לא, בעצם, אם מישקלה לפני הלידה היה 45 קילו מינימליים, בזמן הלידה 58, ועכ-שיו, שבועיים אחריה, כבר שוב 54?

אבל אל תחשבו שהכל כלייך חלק. תינוק חדש במישפחה זה לא דבר פשוט. לבני-הזוג קראום יש כעת בעיה חמורה. ויכוחים עד השמיים.

בן הקטן שוקל כרגע רק 2.5 קילו, ו-מחכים שהוא יגיע ל-3. כדי להביאו ב-בריתו של אברהם אבינו. אז ככה: ג'וזי רוצה לערוך את הברית בבית, עם 10 אורחים מכסימים, ואילו שמואליק רוצה לערוך הילולה כדת וכדין, עם המוני מזר מנים, על דשא ביתם של ידידים בהרצליה-פיתוח.

נה, אז אני שואלת אתכם.

שימלת דיוך

וחדונים פרטיים

זוכרים שסיפורי לכה על תבלי ויני בורג, הישראלית הקטנה והצנומה שהציגה לעשות מה שלא עשו רבות אחרות שניסו לפני? כלומר, להעמיד את הרחוק היהודי האנגלי העשיר והמבוקש בזרוע שרמן מתחת לאופה?

זהו. אז ב-22 במאי התקיימה החתונה. חוץ מזה שהחתונה היתה רבת-זרועים, יש עוד שני דברים שאני מוכרחה לספר לכם. ראשית, השימלה של הכלה.

אצלנו מקובל ששימלה של דיוך זה שיא השיק, ובצדק. אבל במיקרים כאלה מדובר בשמלות מקונפציה של דיוך, או לפעמים אפילו מהקולקציה של בית-האופנה המפורסם הזה. לא יותר.

אלא שהשימלה של תמי היתה משהו מיוחד. לא רק שהיא באה היישר מבית דיוך, אלא שהיא הומנה ונתפרה באופן מיוחד עבורה. מנהל בית דיוך, יורשו של האופנאי הדגול המנוח, גור אותה במר-ידי המפורסמות, ופיקח במלאכת התפירה. ועוד דבר. בני הזוג הטרי, שנסעו מייד אחרי טכס כלולותיהם לבילוי יחד-דבש בניו-יורק, גרים לפי-שעה בדירתה השכורה של תמי, בלונדון.

הסיבה פשוטה. בעלה נתן לה יד חופשית בסידור הבית, והיא עורכת כעת רמונט יסודי בבית המפואר, המלא בחפצי אמנות ועתיקות, שגם בצורתו הקודמת היה שם-דבר בלונדון.

הישראלית האדמונית הקטנה מקימה לה שם קן מפואר כלכבה, בסיועו של צוות המשרתים והחדונים המסועף של בעלה. בכך הצטרפה תמי ויינובורג לרשימה ה-אכסלוסיבית של הישראליות שהצליחו.

הבית

האמיתי

הוא כאן

חיה של גאולה נוני, התימניה היפהפייה, הצי תמיד סערות, מלאי-התפר-כות.

בשנות-חיה הקצרות היא הספיקה להיות נשואה פעמיים, בפעם הראשונה לפנטר מימאי סמי מורדכי, ובפעם השנייה ל-אמרנן יעקב ("ענקליה") זינגר, שנפטר מהתקף-לב כשנתיים לאחר נישואיהם.

היא הספיקה גם להיות ידידתו של בעל-הבארים ציגלר, וללדת בת בשם שרון.

ובמרוצת כל התקופה הזו הספיקה גאולה גם להופיע על הבמה, לשחק בהצגות ש-נות, ולקצור הצלחה חסרת-תקדים בתפקיד הראשי של הלהיט אמי הגנרלי.

עם בעלה השלישי, סטודנט-השעונים הי וויגאי הנרי ("היני"), לידר, החליטה גאולה להתחתן בערב בסוף התקופה ה-ממושכת בה החזיקה אמי הגנרלי מעמד על הבמה. אך השניים הכירו זה את זה עוד בתקופת נישואיה הראשונים של גאולה.

כך שההחלטה על הנישואים לא היתה קשה. החתונה נערכה, הבעל חזר לווינה, ר-כאשר ירדה ההצגה מעל הבמה, נסעה גם גאולה לווינה, עם בתה, להצטרף אליה.

במשך השנתיים האחרונות, בהן גרה בווינה, היתה גאולה קופצת מדי-פעם ל-ארץ, כדי לא לאבד את הקשר, כדי להוכיח לאחרים ולעצמה שבייתה האמיתי הוא ב-עצם כאן.

הביקור הממושך ביותר נערך לאחרונה. גאולה שהתה בארץ מיספר חודשים, הופיעה בהצגות שונות, ובעלה בא לבקרה. מיספר פעמים.

בימים אלה חזרה לווינה, עם תום ה-ביקור, אך קודם שנסעה, ניהלה גאולה משא-ומתן עם מיספר אמרגנים, ביחס ל-הצגות חדשות המתוכננות לעתיד הקרוב. האם פירוש הדבר הוא שגאולה בכל-זאת חוזרת הביתה?

לשחרר את האנשים ממעצורים, הסיפור.

סירטם החדש של קרונהאוזן ישאיר בוודאי את צופיו נטולי מעצורים לחלוטין. פרט לכך, הוא גם יעזור במידה ניכרת לכלכלת המישפחה. בפסטיבל קאן, שם הוצג במיסגרת השוק, נגנבו גלגלי הסרט בשעה שהוקרן. כלומר, אפילו הגנבים ידעו שזהו רכוש בעל-ערך. ואין בכך פלא, אם זוכרים ששם סיפרו

סרטים

העלומה הגלגלים הגנובים

פיליס ואברהרד קרונהאוזן הם אנשים רציניים מאוד. שניהם בעלי תואר דוקטור מאוניברסיטת קולומביה, שניהם פירסמו ספרים לרוב, ושמן ידוע בכל רחבי העולם. וזאת למה? משום שהשניים הם אולי

קולנויות ב"הצגה הלוהטת ביותר" לשחרר ממעצורים

הצמד המפורסם ביותר של חוקרי המינהגים המיניים, ושל הלוחמים למען חירות מינית. הם כתבו מחקרים המוכיחים שהאדם הוא עבד למוסכמות העבר, ומשום שאינו יודע להפריד בין מין לאהבה, הוא נתון ללחצים פסיכולוגיים מתמידים.

חוויות אישיות לוחצות. הם חוקרים יחד את המינהגים המיניים של בני האדם, בכל ארצות התבל, ולהבדיל מחוקרים אחרים, הם גם מממשים את התיאוריות שלהם. נוטלים חלק באורגיות ומתנסים בעצמם ברוב התופעות שהם מנתחים. ומאחר שתורתם גורסת כי הכל מותר, בתנאי שהדבר נעשה למען חדותו והנאתו של האדם, יש לשער שניסיונם עשיר למדי. בין האמצעים שהשניים משתמשים בהם להפצת תורתם, הם ערכו גם סידרות של הרצאות בכל ארצות מערב-אירופה. על נושאי המין, הרצאות שליוו עלי-יד התערוכה הנייטרלית של אמנות אירופית, אשר מצאה לאחר-מכן את ביתה בסן-פרנציסקו, והפיקו סידרת סרטים, שבחלקם נאסרו אפילו בדנמרק, קודם שבוטלה שם הצנזורה. סירטם הקודם של השניים, למשל, ששמו חזון עולם עושים זאת? היה סידרת-ראיונות עם שחקנים ושחקניות המופיעים בסרטים והצגות פורנוגרפיים משולבים, כמובן, בהופעות שלהם.

אחת המראיינות באותו סרט, נערה דנית בריאטיגוף, המככבת בדר-לכל בסרטי-מין יחד עם חיות שונות, הודתה בפני המצלמות כי היא מוכנה להתעלס בפרהסיה עם כלבים וחזירים, אבל לעולם לא עם אשה אחרת.

סירטם החדש ביותר של אברהרד ופיליס קרונהאוזן, הוא למעשה, גם סירטם העליון לתי הראשון. שמו ההצגה הלוהטת ביותר בעיר והוא מספר על קירקס העומד בפני פשיטת-רגל כאשר בראש בעליו עולה רעיון גאון. את כל המיספרים בהצגה יעלו בעיר רום, מישל ובדיחות-מין יהיו חלק בלתי-ניפרד מן הקירקס, ובמקום שילדים יבואו לאהול הגדול, יפרסמו את המופע למבוגרים בלבד. כל עובדי-הקירקס מקבלים את העניין בהתלהבות. הם משתגלים בתוך ה"הצגה, שוכבים זה עם זה מאחורי הקלעים. כאשר שאלו פעם את הוגו קרונהאוזן מה דעתם על סרטים פורנוגרפיים כאמצעי גירוי, טענו כי כאשר רואים אחרים מזדווגים על הכר, עובר תחשק לעשות את זה במציאות. אבל, כשהסרטים מצחיקים, בעיקר סרטי פורנו מצויירים, הם עוזרים

1920

העולם הזה

תשובה

6	5	4	3	2	1
		9	8	7	
	12			11	10
		15		14	13
21		20	19		18
		25	24	23	22
30	29	28		27	26
	35	34	33	32	31
		39	38	37	36
	45	44	43	42	41
		47			46
53	52	51	50		49
		59	58	57	56
			63	62	61
	68		67	66	65
		73		72	71
			77	76	75
78				80	79
			81		
				84	83
	87				86
				89	88
		90			
			92		91

מאוזן:

- ציפוף; 4. ירושה של; 7. בירת אוסטרליה; 10. נהר באפריקה; 11. יקיר קטן; 12. מסולם התווים; 14. כתוב; 16. מהפכה; 19. ההימנון הלאומי; 22. רדה דבש; 23. מחורשי השנה; 25. שירה; רי נה; 26. פינה, זווית; 27. אל לו היו מקריבים קורבנות-אדם; 29. יחידת-מטבע קטנה, שהיתה בשימוש; 31. מטבע יפנית; 32. אם הפנינה; 33. באמצעותו מכוננים את המכונות; 35. מידת-לח קטנה; 36. בוטתן; 37. הדרך הקצרה ביותר בין שתי נקודות; 38. מבלה את הלילה; 40. כפיס עץ גדול; 42. חותך לנתחים; 44. תואר אצולה ספרדי; 46. מסולם התווים; 47. סוד; 48. קיסור; 49. כלי-קבל עשוי יטה; 50. נקי וטהור; 52. מנעול פטנט; 54. כלי-מיתר; 56. בעל גאווה; 58. הגשם הראשון; 60. ראש-עיריית תל-אביב (ש"מ); 62. מאבני החושן; 64. רוצה לומר (ר"ת); 65. מורנו ורבנו; 67. מלת שאלה; 68. קידומת צרפתית; 69. הוזה, קיים; 71. פצצה המוטמנת באדמה; 73. גוף; 74. יחידה צבאית; 76. עלוב, מסכן; 77. זה מפרגן הפך מפורסם מאוד; 79. שם הוקמה תחנת-החשמל הראשונה בארץ-ישראל; 81. בית-מידרש לתלמידי-חכמים; 82. ממוצרי החלב; 85. צאצא ממין זכר; 86. מדחום שמלותיו מחולקות ל-100;
- תבואה; 89. בירת עירק; 91. אינרציה; 92. חלומות-בהקיץ.

מאונך:

- אחת מתבואות-החורף החשובות; 2. מן הגפיים; 3. הערכה רבה; 4. מבוכה ומבולקה; 5. עני, אביון; 6. מעמד; קיום; 8. יין-שרף; 9. שם מקובל לכלב; 13. עריץ, רודן; 15. אתר; 17. ממדבריות הארץ; 18. מילת-יהס להדגשת כמות, שיעור; 20. מסייר, סוקר; 21. שנה; 23. מילת-ברירה; 24. אימתה ופחד; 26. אישור, מתן תוקף; 27. בעל טעם בלתי-נעים; 28. עשירי-ושלושה; 30. כלי-קיר בול לנוחלים; 32. משיבטי ישראל; 34. תבלין לקפה; 36. רפואה, צורי; 37. מידת היבש בתקופת המיקרא; 39. שבר עה חמורה; 41. גודניק; 42. מוזן נוזלי; 43. גחלים לוחשות; 45. שר; 48. פרש אציל; 49. מאבני האפוד; 51. עיר ואם בישראל; 53. מתנשאת מעל לאש; 55. זיכרון-לברכה; 57. פיסת-יבשה מוקפת ים; 59. קריאת-יגון; 61. עדיין לא; 63. ממאורות השמיים; 66. נדודים; 68. עץ נשיר גדול וגאה; 70. נחל בארץ; 72. לא כבד; 73. קלף; 74. ישוב בארץ; 75. מס פיק, רב; 77. בוא הנה!; 78. ספיד; 80. שם מייצרים תוצרת-חלב; 81. מבני יעקב; 83. נתן, תערובת של מתכות; 84. צרה, שבר; 88. לא קר; 90. כיוון ש'.

הקירקס ב"הצגה הלוהטת" בסרטי פורנו מצחיקים

האחרון של אברהרד קרונהאוזן הוא האהבה — הנאה וגם רוח.

במאים

קוראים לי ליאנה

תרגולת מקרקרת בקלוזיאס ומחשפת

— והושבת בחורה על הכרך —
בין הרגליים

של דבר נאלץ יפהיהמבט, מחוסריברירה, להפוך לאגדה, לאורו הגדול של „אף אחד“ המחייך בהנאה מאוזן לאוזן. והנאתו של זה היא הנאתו של כל הגברות, כיוון ש„אף אחד“ הוא בעל העיניים הכחולות והשיניים הבהקות — טרנס היל.

מערבון רציני ופארודיה בעת-ובעונה אחת, השואל את רעיונותיו ממקורות שונים ומשונים כמו האקדח של הנרי קינג, ומטפל במלוא הרצינות בגורלו של אקדחן שאין מניחים לו לצאת לגימלאות, או מאי.ב. קלאצ'ר (אנצו בארבוני), אביו של טרינטי, שהעביר לכאן את כל התענועים האקרובטיים של טרנס היל.

שמי הוא אף אחד אמור להיות, לדעת ליאונה, המערבון שיביא את הקץ על כל המערבונים. לשם כך אפילו נטל דמויות ההולמות את הרעיון.

הנרי פונדה, גיבורם הרציני של מערי בונים אירספור (ביניהם אפילו אחד בשם כוכב הבדיל, על אקדחן שעיף ממקצועו), ומולו, טרנס היל, גיבורם המקומי של מערבונים חדשים שבהם אינו מנסה אפילו להעמיד פנים שהוא מת, והכל נעשה בצחוק.

אם זה אכן יהיה סופם של המערבונים, עדיין לא ברור. אבל מה שמתקבל ביותר על הדעת הוא שליאונה, אחרי סרט זה, ישתחרר סוף-סוף מסיטת המערב-הפרוע שרדפו אותו ויעבור, כפי שהבטיח כבר לפני זמן רב, לטפל בגנגסטרים של שיקאגו, ואז יצוצו עוקצנים במיליונים.

תדריך

תל-אביב

*** אמאקורד (זכרונות), בן יהודה, איטליה: חג קולנועי מרהיב כמו שרק אחד-יחיד יודע לערוך, פליני. הוא זוכר את רימני, מקוס-הולדתו, בצלילים, צבעים ודמויות מרשימים שרק חוטי דימיונו המדהים מסוגלים להפיח בהם חיים שכאלה.

*** העוקץ (אלנבי, ארצות הברית): מצחיקון גנגסטרי על רקע שיקאגו של שנות השלושים, עם שלושה אלופי מישחק קולנועי: רוברט דרפורד, פול גיומן ורוברט שאו. עליו ופוטוגני.

ירושלים

*** סרפיקו (אורנע, ארצות-הברית): שוטר משוגע-לדבר מסרב לקבל דמי-שתיקה, הופך את המישרה הנזירורקית על פיה וכמעט מצליח לאבד את חייו. מישחק מעולה של אל פאצינו.

חיפה

*** צ'רלי וואריק (עממי, אר-צות-הברית): אחרון העצמאים, לשעבר מרסס"שדות וחיוס שודד קטן בעל מוח גדול, בפעולה נועזת נגד המאפייה והמיש-טה גמייח. מישחק, צילום ועריכה מזהירים.

במאי ליאונה מרגים גידוח לטרינטי —
האקדח תקוע —

מקום על אונייה היוצאת לאירופה, שם יבלה את שארית ימיו בריבירה, אלא שבדרכו נקלע לו אחד ששמו „אף-אחד“, מעריץ גדול של בורגארד, שמתוך הערצה אליו אינו יכול להרשות לו לפרוש מן הבמה בטרם הפך לאגדה של ממש. המערבון הסופי כהחלט. בסופו

הרי אינו יכול למות כבר בתחילת הסרט. הנבל מניח את התער על גרירתו של יפה-המבט, ומגלה אותו בהירות רבה. מדוע? פשוט, אקדחו של יפה-המבט תקוע לנבל בין הרגליים. וכך הלאה. בורגארד הוא האקדחן הוותיק והעייף שרוצה לצאת לגימלאות. הוא תומין

רמשים. חיות-בית שונות אחרות חולפות בפני המצלמה. עוד סרט חקלאי? כלל לא. ברקע ניראים שלושה האקדחנים, מתקרבים ברכיבה מאיימת. למי שלא נישח עדיין, זוהי סצינת-הפתחה של המערבון האחרון של סרג'ו ליאונה.

הנפ, סליחה. לא סרג'ו ליאונה. על המסך מפיע שם הבמאי, והוא טונינו ואלרי, יהיה מי שיהיה. ליאונה רק הפיק את הסרט. אבל משום מה, כשמתבוננים בתצלומי הצלמים שהתלוו להסרטה, רואים בהם את ליאונה מלמד בוקר אחד איך לגלח את טרנס היל, ורואים את ליאונה מלמד בבוקר אחר איך מחזיקים נערה על הברכיים, ורואים את ליאונה עם חולצה, ובלי חולצה, ורק את אותו טונינו ואלרי המיסתורי לא רואים בכלל.

ואז חוזרים ומתבוננים שוב בסרט. קורר אים לו שמי הוא אף אחד. אז מי, אם לא ליאונה, יכול להמציא שם כזה? הרי לגי-בור הקבוע שלו בחופן דולרים ולכל השאר לא היו כלל שמות.

חותמו של ליאונה. חוץ מזה, הבדי-חות, האנשים הרעים פורצים לתוך ביקתה מטה-ליפול, המשמשת לעיתים כמיספרה, וכדי שיהיה שקט במקום, סתמים את פיו של הספר במיברשת-גילוח, על הקצף שעליה. ואת פיו של הבר, עם הסבון, אחר-כך מגיע הגיבור, או, ליתר דיוק, אחד הגיבורים. קוראים לו ג'ק יפה-המבט, או, באנגלית מצורפת, ג'ק בורגארד. הוא מתיישב על הכיסא ומצפה לגילוח. נבל שמתחפש לספר משחזר את התער. איזה אמבט-דמים יהיה כאן! אבל לא... הגיבור

צער פרטי

בהחלט

זה קורה רק לאחרים (פריז, תל-אביב, צרפת): יש משהו בסיפורה האוטוביוגרפי של נאדין טרינטיניאן (רעייתו של ז'אן-לואי), הנוגע-ללב ומביך בעת-ובעונה אחת. תגובתם של הורים על מותה הפתאומי של תינוקת בת 9 חודשים הוא חוויה מזעזעת, אך מאידך — הצנתה-לראווה יוצרת לפעמים את התחושה שאין זה מסוג הדברים שאפשר להתחלק בהם עם הקהל הרחב.

מה עוד, שהכל בסרט זה שואף להיות ריאלי. זוג השחקנים הראשיים, קתרין דנב ומרצ'לו מאסטרואני, חיו בתקופת החסרטה סיפור-אהבה פרטי לוהט משלהם, כך שהאהבה הקושרת אותם על הבד משכנעת מאוד. זאת, ועוד, שמות הדמויות שהם מגלמים הם מרצ'לו וקתרין, מה שמוסיף לאמינות. אחיה של הבמאית, השח-קו כריסטיאן מארקאן, מגלם כאן את אחיה של קתרין. הסיפור מוגש בסיגנון המזכיר במיקצת את אלן רנה מימי הירושימה אהובתי. תחילתו, בדירה האפולית של הזוג אשר הסתגר עם כאבו ומנתק עצמו מן העולם החי-צו. ההמשך הוא חזרה אל העבר, אל יום האסון, ואל מה שקרה בעיקבותיו (לאודיוקא בסדר כרונולוגי) והוא מסתיים עם השיבה לחיים, שיבה שאין פירושה שיכחה, אלא השלמה עם המוות כחלק בלתי-נפרד מן החיים. המעלה העיקרית של הסרט היא מישחקם של מסט-

דנב ומאסטרואני: ניתוק מן העולם

רויאני, ובעיקר קתרין דנב. אחרי תפקידים רבים של קרחון בלונדי מחייך, היא מדהימה כאן בעומק ובכנות של ריג-שותיה. לעומת זאת, אולי בגלל הקשר האישי של הבמאית לסיפור, יש בסרט חזרות רבות על עצמו, ודבר זה גורם לתחושת-כבדות מעיפת, בסצינות מסוימות.

ריקבון

ג'נטלמוני

הנחש (הוד, תל-אביב, צרפת): אם להתבטא בשפה המקובלת ב-רחוב הישראלי, הנחש הוא „נפי“

לה אמיתית. ולא, חס וחלילה, משום שזהו הסרט הנורא ביותר שנעשה אי-פעם, או משהו כזה. הידיים שטיפלו בו רשומות בזיכרון הקולנוע לטוב כמיקצועיות ביותר. הבמאי, הנרי (כנופית הסינציליאנים) וורני, הצלם קלוד (הנאהבים מטוראל) ונואה, המוסיקאי אנו (גבר אירוטי) מוריקונה ורשימת שחקנים מפוצצת: הנרי פונדה, דירק בוגארד, פי-ליפ נואה, וירנה לוי, מישל בוקה ויול ברינר.

כל הכוח הקולנועי העצום הזה בוזז על סיפור, שאם-כי שאב את השראתו כנראה מפרשת המרגל הנודע קים פילבי, בכל-זאת נישאר הסרט בלון נפוח, חסר משמעות. עלילת-הביון המסובכת, המקיפה את אירופה ואמרי-קה, המיזרח-התיכון ומסד-הברזל גם יחד, נראית כאילו יצאה ממחשב של ניסים גופילאוח, כשבכל רגע מתועה דמות חדשה, שאינה מתבקשת בדרך הגיונית כלשהי.

אף שהצילומים מרשימים באמת, ורשימת הנוויות עמוסה למדי, ואף שהקריין מנסה לשכנע כי „אנשים חשובים מאוד“ נעלמו בזה אחר זה לתוך האפילה המיס-תורית האופפת כל מרגל ראוי לשמו, מורגשת בעליל השט-חיות שבעלילה. את הגיחוך שבפילוסופיה השקופה מדגיש

ברנר ופונדה: מרגלים יוצאים מהמכונה

סיום הסרט: כשנערכים חילופי „סחורות“ בין האמרי-קאים לרוסים, על הגבול שבין מיזרח-ברלין למערבה, שואל הצרפתי את האמריקאי הכל-יכול, „ומה אתם מקבלים תמורת הדג השמן שלכם?“ (ומתכוון לקולונל יול ברינר, שבישל את הדיישה), משיב האמריקאי: „טייס אחד.“

העולם הזה

חקירה מיוחדת על

תעשיית ההיכרויות

הפורחת באמצעות

המודעות הקטנות

שוק

הלבבות

הבודדים

דו"ח חדש של לסקוב חושף ליקויי צה"ל:

המפקדים נכשלו

